

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

JELENTÉS

2020. évi zárszámadás

Magyarország 2020. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése

2021.

21079
T/17188/1
www.asz.hu

JELENTÉS

2020. évi zárszámadás

Magyarország 2020. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése

2021. 10. hó 07. nap

21079
T/17188/1
www.asz.hu

AZ ELLENŐRZÉST FELÜGYELTE:

MAKKAI MÁRIA felügyeleti vezető

AZ ELLENŐRZÉST VEZETTE ÉS A VÉGREHAJTÁSÁÉRT FELELŐS:

DR. SIMON JÓZSEF ellenőrzésvezető

A PROGRAM ÖSSZEÁLLÍTÁSÁÉRT FELELŐS:

HUSZÁR ANNA az ellenőrzési program készítéséért felelős vezető

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KORÁBBI SZÁMVEVŐSZÉKI JELENTÉSEK:

- címe: Jelentés Magyarország 2019. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről
- sorszáma: 20204
- címe: Jelentés Magyarország 2018. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről
- sorszáma: 19197

Jelentéseink az Országgyűlés számítógépes hálózatán és az interneten a www.asz.hu címen is olvashatóak.

IKTATÓSZÁM: EL-3217-4865/2021

TÉMASZÁM: 2582

ELLENŐRZÉS-AZONOSÍTÓ SZÁM: V0925

TARTALOMJEGYZÉK

■ ÖSSZEGZÉS.....	5
■ AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA.....	7
■ AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE	8
■ AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA	10
■ A JELENTÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI	11
■ AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI	12
■ MEGÁLLAPÍTÁSOK.....	14
■ MELLÉKLETEK.....	23
I. sz. melléklet: Értelmező szótár.....	23
II. sz. melléklet: A belső kontrollrendszer egyes elemeinek értékelése.....	25
III. sz. melléklet: A járvány elleni védekezési alap, a gazdaságvédelmi alap, az Európai Unióból érkező járvány elleni támogatások alapja előirányzat-átcsoportosításai, módosításai szabályszerűségének ellenőrzése	28
IV. sz. melléklet: Ellenőrzött fejezetek és szervezetek	29
■ FÜGGELÉKEK	33
I. sz. függelék: Észrevételek.....	33
II. sz. függelék: Az Országgyűlés felé beszámolásra kötelezett intézmények összefoglaló értékelése.....	34
■ RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE	39

ÖSSZEGRZÉS

A 2020. évi zárszámadási törvényjavaslatban szereplő teljesített költségvetési bevételi és kiadási adatok megbízhatóak. A zárszámadási törvényjavaslat szerkezete és tartalma a jogszabályi előírásokkal összhangban van. A 2020. évi központi költségvetés végrehajtásában jog- és hatáskörrel rendelkezők szabályszerűen gazdálkodtak a közpénzekkel.

Az ellenőrzés társadalmi indokltsága

Az Állami Számvevőszék törvényi kötelezettségének eleget téve minden évben ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot, amelynek keretében a központi alrendszer egészének bevételi és kiadási adatainak megbízhatóságát, valamint a hiány és az államadósság alakulására vonatkozó előírások betartását értékeli.

A zárszámadás ellenőrzése kiemelten támogatja a közpénzügyek átláthatóságát azáltal, hogy a központi költségvetés, ezen belül a központi és a fejezeti kezelésű előirányzatok, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai, az elkülönített állami pénzalapok, valamint az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szervek bevételi és kiadási előirányzatai teljesítésének ellenőrzésén keresztül a teljes központi alrendszer bevételi és kiadási adatainak megbízhatóságáról ad számot.

A törvényben előírt ellenőrzési kötelezettség végrehajtása, a zárszámadásról adott számvevőszéki értékelés támogatja az Országgyűlést a költségvetés végrehajtására vonatkozó törvényjavaslat megalapozott elfogadásában. Ezáltal az Állami Számvevőszék hozzájárul az elszámoltathatóság és az átláthatóság követelményének érvényesüléséhez, valamint a közpénzügyi helyzet folyamatos javulásához, és egyidejűleg tájékoztatja erről a széleskörű közvéleményt.

Főbb megállapítások, következtetések

A 2020. évi zárszámadási törvényjavaslatban bemutatott, az államháztartás központi alrendszerébe tartozó központi és fejezeti kezelésű előirányzatok, a központi költségvetési szervek, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai és az elkülönített állami pénzalapok bevételi és kiadási előirányzatai megbízhatóak voltak és teljesítésük szabályszerű volt. A 2020. évi zárszámadási törvényjavaslatban szereplő bevételi és kiadási adatok valóságúak.

A 2020. évi zárszámadási törvényjavaslatot a Pénzügyminisztérium a jogszabályi előírások szerinti szerkezetben és tartalommal készítette el. A törvényjavaslat bemutatja a központi alrendszer hiányának a költségvetésben tervezett mértékétől való eltérésének okait, valamint a költségvetési hiány finanszírozásának módját.

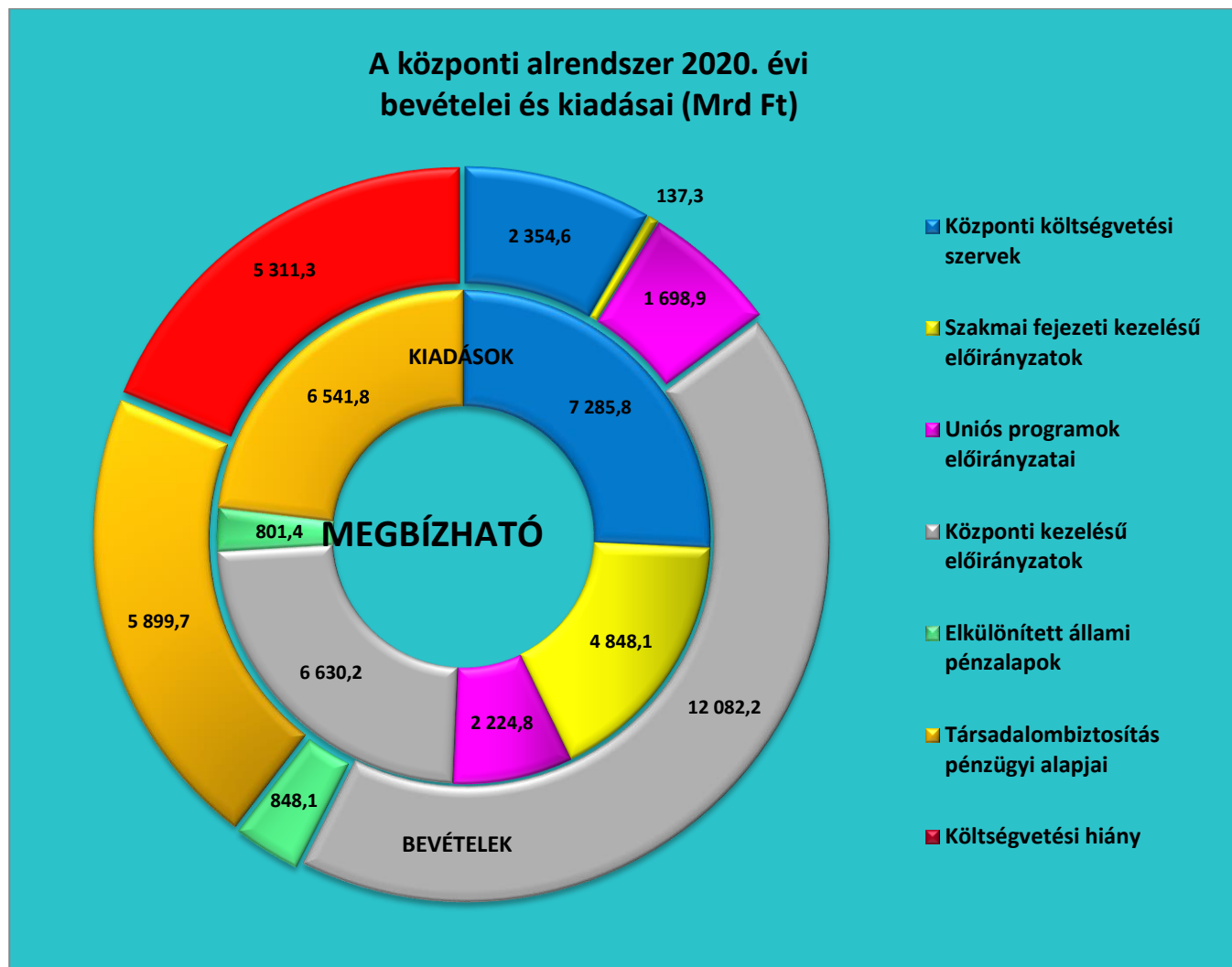
A hiány és államadósság alakulására vonatkozó költségvetési szabályok felfüggesztésre kerültek a 2020. évben a Covid-19 világjárványból eredő gazdasági visszaesés miatt. Az államadósság-mutató értéke a 2020. év végén 77,2% volt. A kormányzati szektor uniós módszertan szerinti hiánya a bruttó hazai termék 8,0%-a volt. A központi alrendszer pénzforgalmi hiányának a bruttó hazai termék arányában kifejezett értéke a 2020. évben 11,1%-ot tett ki.

Az ellenőrzés során feltárt szabálytalanságok kapcsán összesen 23 ellenőrzött szervezet vezetője részére került sor figyelemfelhívó levél megküldésére. A figyelemfelhívásokban rögzített szabálytalanságok a kontrollkörnyezet, a belső kontrollrendszer minőségének értékelésére vonatkozó vezetői nyilatkozat, a kötelezettségvállalás, valamint a kifizetést megelőző kontrollok működésének témaköreit érintették.

A figyelemfelhívó levelekben rögzített hibák a lényegességi szintet nem érték el, így a zárszámadási törvényjavaslatban szereplő adatok megbízhatóságát, a központi költségvetés egésze végrehajtásának szabályszerűségét nem befolyásolták.

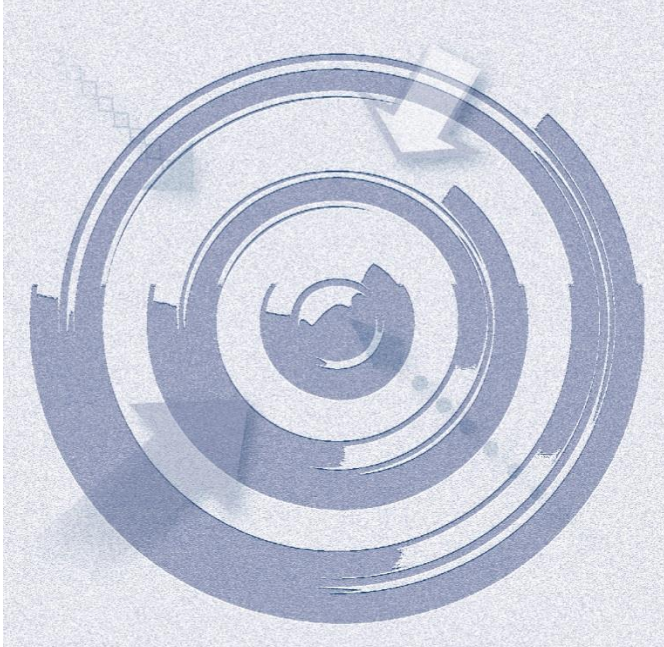
A 2020. évi bevételi és kiadási előirányzatok teljesítési adatait a központi alrendszerre vonatkozóan és ezek minősítését az 1. ábra mutatja be.

1. ábra

Forrás: 2020. évi zárszámadási törvényjavaslat

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA

Az ÁSZ¹ a zárszámadási törvényjavaslat megfelelőségét és az abban szereplő adatok megbízhatóságát ellenőrzi, amelynek célja, hogy észszerű bizonyosságot szerezzen arról, hogy

- a zárszámadási törvényjavaslat tartalma, szerkezete megfelel-e a jogszabályi előírásoknak;
- az Alaptörvény² és a Stabilitási tv.³ államadósságra vonatkozó előírásai érvényesültek-e, az államháztartás központi alrendszerében a hiány alakulása megfelelt-e a Kvtv.⁴ előírásainak;
- az államháztartás bevételeit a Kvtv.-ben rögzítettekkel összhangban, a közpénzekkel való gazdálkodás jogszabályi követelményeinek megfelelően használták-e fel, a törvényjavaslat valóságúen mutatja-e be a költségvetés végrehajtására vonatkozó pénzügyi adatokat, információkat;

- a központi költségvetés bevételi és kiadási előirányzatainak teljesítése megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak és tartalmaz-e lényeges hibát;
- a költségvetés végrehajtásában jog- és hatáskörrel rendelkezők a 2020. évi költségvetésben meghatározott pénzügyi keretek között szabályszerűen gazdálkodtak-e a közpénzekkel.

Az ellenőrzés kiterjed a 2021. évi költségvetési folyamatok nyomon követésére, kiemelten az államadósság alakulására ható tényezők monitoringjára is.

AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE

2020. évi zárszámadás – Magyarország 2020. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése

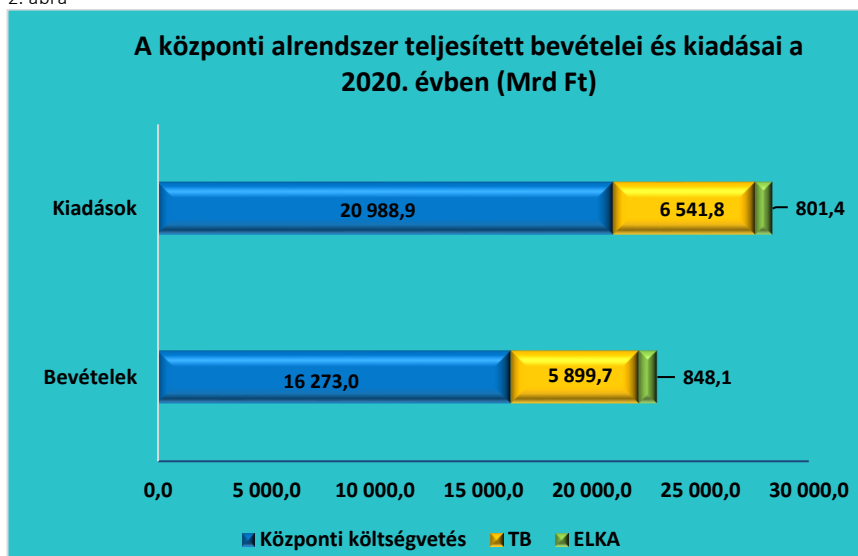
Az Áht.⁵ előírásai alapján a Pénzügyminisztérium évente, az elfogadott költségvetéssel összehasonlítható módon zárszámadási törvényjavaslatot készít a költségvetés végrehajtásáról és a vagyoni helyzetről a központi és szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok, a költségvetési szervek, a TB Alapok⁶ (E. Alap⁷ és Ny. Alap⁸), valamint az ELKA⁹ éves költségvetési beszámolója alapján.

Az államháztartás központi alrendszeréről az éves költségvetési beszámoló adataiból a Kincstár¹⁰ az Áhsz.¹¹ előírásainak megfelelően összevont (konszolidált) beszámolót készít a zárszámadási törvényjavaslat Országgyűlés elé terjesztésének időpontját megelőző 30. napig, azaz augusztus 31-ig.

A 2020. évben a Kvtv. alapján az államháztartás központi alrendszerének tervezett bevételi főösszege 21 426,0 Mrd Ft, kiadási főösszege 21 793,0 Mrd Ft, amelyek alapján a tervezett pénzforgalmi hiánya 367,0 Mrd Ft volt. A 2020. évben a központi alrendszer teljesített bevételi főösszege 23 020,8 Mrd Ft, kiadási főösszege 28 332,1 Mrd Ft volt, így a központi alrendszer tényleges pénzforgalmi hiánya 5 311,3 Mrd Ft-ot tett ki.

A zárszámadási törvényjavaslat alapján a 2020. évben a központi alrendszeren belül a központi költségvetés, a társadalombiztosítási alapok és az elkülönített állami pénzalapok teljesített bevételeit, illetve kiadásait a 2. ábra szemlélteti.

2. ábra

Forrás: 2020. évi zárszámadási törvényjavaslat

Az ÁSZ elvégezte a belső kontrollrendszer értékelését az OGY¹² felé beszámolásra kötelezett intézmények és a TB Alapok esetében, valamint a kontrollkörnyezet értékelését az alkotmányos fejezetek intézményei, a fejezeti kezelésű előirányzatok és az elkülönített állami pénzalapok esetében. Az értékelést a II. számú melléklet tartalmazza.

Az Alaptörvény 36. cikk (6) bekezdésében szereplő rendelkezés szerint az államadósság-szabálytól különleges jogrend idején, az azt kiváltó körülmények okozta következmények enyhítéséhez szükséges mértékben, vagy a nemzetgazdaság tartós és jelentős visszaesése esetén, a nemzetgazdasági egyensúly helyreállításához szükséges mértékben el lehet térni. A Covid-19 világvárvány okozta gazdasági visszaesés, illetve a különleges jogrend bevezetése miatt életbe lépett az adósságszabályhoz kapcsolódó mentesítési záradék. Erre tekintettel a bruttó hazai termék reálértékének csökkenése miatt a Stabilitási tv. 7. § (2) bekezdésében szereplő rendelkezés értelmében az államadósság legalább 0,1%-os csökkenésére vonatkozó szabályt nem kellett alkalmazni a 2020. évben.

A Covid-19 világvárvány okozta gazdasági hatások kezelése érdekében módosultak az uniós költségvetési keretszabályok is. Az életbe léptetett mentesítési záradék alapján az Európai Unió Tanácsa felfüggesztette a 3,0%-os költségvetési hiányra vonatkozó korlát, valamint az adósságszabály betartásának követelményét. Az uniós adósságszabály szerint, ha az adósság értéke meghaladja a GDP-hez viszonyított 60,0%-os értéket, akkor az uniós módszertan szerint számított adósság éves csökkenési üteme (az elmúlt három év átlagában) legalább el kell érje a GDP arányos adósság és a 60,0%-os érték különbségének egyhuzadát.

A járványügyi védekezés és a gazdaság újraindítása érdekében rendelkezésre álló hazai, illetve esetleges európai uniós források és kiadások teljesítése érdekében évközben létrejötték a JEVA¹³, a GVA¹⁴ és az EUJEVA¹⁵ alapok. Ezen alapok vonatkozásában az előirányzat-átcsoportosítások, módosítások szabályszerűségének értékelését a III. számú melléklet tartalmazza.

AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA

Az Alaptörvény szerint a központi költségvetés végrehajtásának ellenőrzését az ÁSZ végzi el. Az ÁSZ tv.¹⁶ előírásainak megfelelően a zárszámadási ellenőrzés végrehajtása az ÁSZ éves gyakorisággal elvégzendő feladata. Az ÁSZ törvényi kötelezettségének teljesítésével hozzájárul ahhoz, hogy az Országgyűlés a zárszámadási törvény elfogadásával kapcsolatban megalapozott döntést hozzon. Az ellenőrzés célja teljes és objektív képet adni a 2020. évi zárszámadási törvényjavaslatban szereplő adatok megbízhatóságáról, továbbá a megállapításokkal elősegíteni az ellenőrzöttek közpénzkezelésével való felelős gazdálkodását. Az ÁSZ az ellenőrzéssel hozzájárul az értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez.

A JELENTÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI

1. — *A zárszámadási törvényjavaslat tartalma, szerkezete összhangban volt-e a jogszabályi előírásokkal, érvényesültek-e az Alaptörvény és a Stabilitási törvény államadósságra vonatkozó előírásai, továbbá az államháztartás központi alrendszerében a hiány a törvényi előírások szerint alakult-e?*
2. — *A zárszámadási törvényjavaslat valósághűen mutatja-e be a költségvetés végrehajtására vonatkozó pénzügyi adatokat, információkat, az abban szereplő bevételi és kiadási előirányzatok teljesítési adatai megbízhatóak-e?*
3. — *A központi alrendszer bevételi és kiadási előirányzatainak teljesítése, az előirányzatok módosítása, a költségvetési maradvány megállapítása és az éves költségvetési beszámoló összeállítása során betartották-e a jogszabályi előírásokat?*

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI

Az ellenőrzés típusa

| Megfelelőségi ellenőrzés.

Az ellenőrzött időszak

| 2020. év.

Az ellenőrzés tárgya

A zárszámadási ellenőrzés során az ÁSZ a zárszámadási törvényjavaslat megfelelőségét és az abban szereplő adatok megbízhatóságát ellenőrzi. A zárszámadási ellenőrzés keretében az ÁSZ valamennyi ellenőrzött területen (központi kezelésű előirányzatok; központi költségvetési szervek; fejezeti kezelésű előirányzatok, uniós és kapcsolódó költségvetési támogatások; ELKA; TB Alapok) a gazdálkodás és az előirányzat-felhasználás megfelelőségét (szabályszerűségét), a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal való összhangját ellenőrzi.

Az ellenőrzött szervezet

A PM¹⁷, Kincstár, NAV¹⁸, ÁKK Zrt.¹⁹, ÁEEK²⁰, Eximbank,²¹ KAVOSZ,²² központi előirányzatok, TB Alapok (Nyugdíjbiztosítás Alap, Egészségbiztosítási Alap), ELKA, a mintavételezéssel kiválasztott fejezeti kezelésű előirányzatok és kezelő szerveik. Az alkotmányos fejezetek (OGYH²³, KEH²⁴, AB²⁵, AJBH²⁶, Ügyészségek, Bíróságok, OBH²⁷, Kúria), az OGY részére a tevékenységükről beszámolásra kötelezett intézmények (KH²⁸, NAIH²⁹, EBH³⁰, MEKSzH³¹, NVI³², NEBH³³, NÉBIH³⁴, GVH³⁵, KSH³⁶, MTA³⁷, MMA³⁸, NKFIH³⁹), továbbá a mintavételezéssel kiválasztott központi alrendszerbe tartozó intézmények. Az ellenőrzött szervezeteket a IV. számú melléklet tartalmazza.

Az ellenőrzés jogalapja

| Az ellenőrzés lefolytatásának jogalapját az ÁSZ tv. 5. § (7) bekezdése képezi.

Az ellenőrzés módszerei

Az ellenőrzést az ÁSZ az ellenőrzési program szempontjai, az ellenőrzött időszakban hatályos jogszabályok, az ellenőrzés szakmai szabályok és módszertanok figyelembevételével végzi.

Az ellenőrzés ideje alatt az ellenőrzött szervezetekkel történő kapcsolattartás az ÁSZ SZMSZ⁴⁰-ének vonatkozó előírásai alapján történik.

Az ellenőrzési bizonyítékként felhasználható adatforrások közé tartoznak egyrészt az ellenőrzési program részletes szempontjainál felsorolt adatforrások, másrészt adatforrás lehet még – az ellenőrzés folyamán – feltárt, az ellenőrzés szempontjából információt tartalmazó dokumentum. Az ellenőrzési kérdések megválaszolásához szükséges bizonyítékok megszerzése az ellenőrzött által rendelkezésre bocsátott dokumentumokra, adatokra alapozva megfigyelés, szemle (szemrevételezés), kérdésfeltevés (információkérés), mintavételezés, valamint elemző eljárás útján történik.

Az ÁSZ a zárszámadási törvényjavaslatban szereplő adatok megbízhatóságának ellenőrzése során a megbízhatóságot befolyásoló összes hiba összegét viszonyítja a lényegességi küszöbértékhez. Az ÁSZ a központi költségvetés esetén a megbízhatóság szempontjából viszonyítási alapként figyelembe vett lényegességi küszöbértéket a központi költségvetés bevételi, illetve kiadási főösszegének 2%-ában határozta meg.

Az ÁSZ a 2020. évi zárszámadási törvényjavaslatban szereplő pénzforgalmi kiadások és bevételek teljesítésének a megfelelőségét statisztikai mintavételi módszer alapján értékeli. A kiértékelés célja, hogy az ÁSZ a mintavétel alapján 95%-os megbízhatóság mellett megbecsülje az egyes mintavételi területeken előforduló hibák összegének felső korlátját, melyet mindig a mintavétel alapjául szolgáló sokaság összértékének 2%-ához viszonyít.

MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. A zárszámadási törvényjavaslat tartalma, szerkezete összhangban volt-e a jogszabályi előírásokkal, érvényesültek-e az Alaptörvény és a Stabilitási törvény államadósságra vonatkozó előírásai, továbbá az államháztartás központi alrendszerében a hiány a törvényi előírások szerint alakult-e?

Összegző megállapítás

A 2020. évi zárszámadási törvényjavaslat tartalma és szerkezete összhangban volt a jogszabályi előírásokkal. Az államadósság és az uniós módszertan szerinti hiány alakulására vonatkozó előírások felfüggesztésre kerültek.

1.1. számú megállapítás

A zárszámadási törvényjavaslat összeállítása szabályszerű volt.

A ZÁRSZÁMADÁSI TÖRVÉNYJAVASLAT a Kvtv.-vel összehasonlítható szerkezetben készült. Általános és részletes indokolása tartalmazta a jogszabályban meghatározott adatokat, információkat. A 2020. évi zárszámadási törvényjavaslatban bemutatásra kerültek a központi alrendszer hiányának a költségvetésben tervezett mértékétől való eltérés okai, továbbá az Áht. előírása alapján a költségvetési hiány finanszírozásának a módja.

A zárszámadási törvényjavaslat a törvényi előírásoknak megfelelően tartalmazta – többek között – az 1. táblázat szerinti adatokat.

1. táblázat

A 2020. ÉVI ZÁRSZÁMADÁSI TÖRVÉNYJAVASLAT

tartalmazta:
– a költségvetési mérlegeket alrendszerenként és összevontan, közgazdasági és funkcionális tagolásban;
– a költségvetési hiány finanszírozásának módját;
– az államadósságot és az államadósság állományának változását bemutató összegzést;
– a középtávú tervezés során figyelembe vett makrogazdasági és költségvetési előrejelzés értékelését;
– az állami kezességek, állami garanciák és állami viszontgaranciák állományát;
– az adóbevételekben érvényesülő közvetett támogatásokat;
– az államháztartás központi alrendszerében a finanszírozási bevételekről és kiadásokról készített összegzést.

Forrás: 2020. évi zárszámadási törvényjavaslat

A zárszámadási törvényjavaslat jogszabály szerinti összeállítását támogató informatikai rendszerek – KGR K11⁴¹, KAR⁴² és AHAB⁴³ – adatainak sérteletlenségét, hitelességét, megfelelőségét befolyásoló főbb kontrollok kialakítása és működtetése megfelelő volt.

1.2. számú megállapítás

A hiány és az államadóságra vonatkozó költségvetési szabályok a 2020. évben nem voltak érvényben.

2. táblázat

A KÖZPONTI ALRENDSZER 2020. ÉVI PÉNZFORGALMI HIÁNYA ÉS ÖSSZETEVŐI (MRD FT)

Megnevezés	Összeg
Központi alrendszer hiánya	5 311,3
<i>Ezen belül:</i>	
Központi költségvetés hiánya	4 715,9
TB Alapok hiánya	642,1
ELKA többlete	46,7

Forrás: 2020. évi zárszámadási törvényjavaslat

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS hiánya folyó áron, pénzforgalmi szemléletben 5 422,5 Mrd Ft összegben teljesült, ami a 2020. évi GDP⁴⁴ 11,3%-a. A folyó áron számított GDP a 2020. évben 47 988,5 Mrd Ft-ot tett ki. A központi alrendszer 2020. évi pénzforgalmi hiánya 5 311,3 Mrd Ft volt, ami a GDP 11,1%-ának felel meg. Az államháztartás központi alrendszere hiányának főbb összetevőit a 2. táblázat szemlélteti.

AZ ÁLLAMADÓSÁG-MUTATÓ Stabilitási tv. szerinti értéke 2020. december 31-én 77,2% volt. A mutató alakulása nem volt ellentétes a jogszabályi előírásokkal, mivel az Alaptörvény és a Stabilitási tv. előírása alapján életbe lépett mentesítési záradék ezt lehetővé tette.

A KORMÁNYZATI SEKTOR UNIÓS MÓDSZERTAN SZERINTI GDP-ARÁNYOS HIÁNYA 8,0%-ban teljesült. Ezen érték meghaladta a 3,0% alatti értéket előíró maastrichti kritériumot, azonban ez a Covid-19 világjárvány miatt hatályba léptetett uniós mentesítési záradék, valamint a Stabilitási tv. 7. § (2) bekezdése miatt nem volt ellentétes a jogszabályi előírásokkal.

A KORMÁNYZATI SEKTOR UNIÓS MÓDSZERTAN SZERINTI KONSZOLIDÁLT BRUTTÓ ADÓSÁGA a 2020. év végén folyó áron 38 417,6 Mrd Ft-ot tett ki, amely a GDP 80,1%-a volt. Ez azonban nem volt ellentétes a maastrichti kritériumokban rögzített szabállyal, mivel az uniós mentesítési záradék az uniós módszertan szerint számított adóságra is kiterjedt.

2. A zárszámadási törvényjavaslat valósághűen mutatja-e be a költségvetés végrehajtására vonatkozó pénzügyi adatokat, információkat, az abban szereplő bevételi és kiadási előírányzatok teljesítési adatai megbízhatóak-e?

Összegző megállapítás

A zárszámadási törvényjavaslat valósághűen mutatja be a költségvetés végrehajtására vonatkozó pénzügyi adatokat, információkat, az abban szereplő bevételi és kiadási előírányzatok teljesítési adatai megbízhatóak.

2.1. számú megállapítás

A központi költségvetés részét képező központi kezelésű előírányzatok teljesítési adatai megbízhatóak.

3. táblázat

A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI A 2020. ÉVBEN (MRD FT)

Megnevezés	Kiadás	Bevétel
Eredeti előírányzat:	1 613,4	12 897,6
Teljesítés:	1 783,7	12 795,1

Forrás: 2020. évi zárszámadási törvényjavaslat

A KÖZPONTI KEZELÉSŰ ELŐÍRÁNYZATOK bevételi és kiadási teljesítési adatai megbízhatóak. A költségvetés közvetlen bevételeit és kiadásait a 3. táblázat tartalmazza, illetve a központi kezelésű előírányzatok bevételeinek és kiadásainak alakulását a 4. táblázat mutatja be

4. táblázat

A FŐBB KÖZPONTI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI A 2020. ÉVBEN (MRD FT)

Megnevezés	Kiadás	Bevétel
Vállalkozások költségvetési befizetései	0,8	1 611,3
Fogyasztáshoz kapcsolt adók	0,0	6 267,5
Lakosság költségvetési befizetései	0,0	2 827,1
Kezesség, viszont garancia érvényesítése és megtérülése	14,0	3,3
Önkormányzatok támogatásai	824,8	0,0
Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap (NCSSZA)	658,9	1,4
Adósságszolgálat	1 272,2	247,2
Állami vagyron	1 311,7	293,6

Forrás: 2020. évi zárszámadási törvényjavaslat

A teszteléssel ellenőrzött központosított adó- és adójellegű bevételi előirányzatok teljesítése, valamint központi kezelésű előirányzatok keretében teljesített kiadások megbízhatóak.

AZ ADÓSSÁGSZOLGÁLATTAL kapcsolatos kiadások elszámolása megbízható.

A NEMZETI CSALÁD- ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI ALAP Családi támogatások jogcím terhére teljesített kiadások megbízhatóak. A korábbi években lefolytatott ÁSZ ellenőrzések keretében tett megállapítások alapján a hibák kijavításra kerültek.

AZ ÁLLAMI VAGYONNAL és a Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek és kiadások teljesítése megbízható.

AZ ÁLLAM ÁLTAL VÁLLALT KEZESSÉG ÉS VISZONTGARANCIA érvényesítésével összefüggő bevételek és kiadások teljesítése megbízható.

A HELYI ÉS A NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATOK részére történt kifizetések megbízhatóak.

2.2. számú megállapítás

A fejezeti kezelésű előirányzatok teljesítési adatai megbízhatóak.

5. táblázat

A SZAKMAI FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK BEVÉTELEINEK ÉS KIADÁSAINAK TELJESÍTÉSI ADATAI A 2020. ÉVBEN (MRD FT)

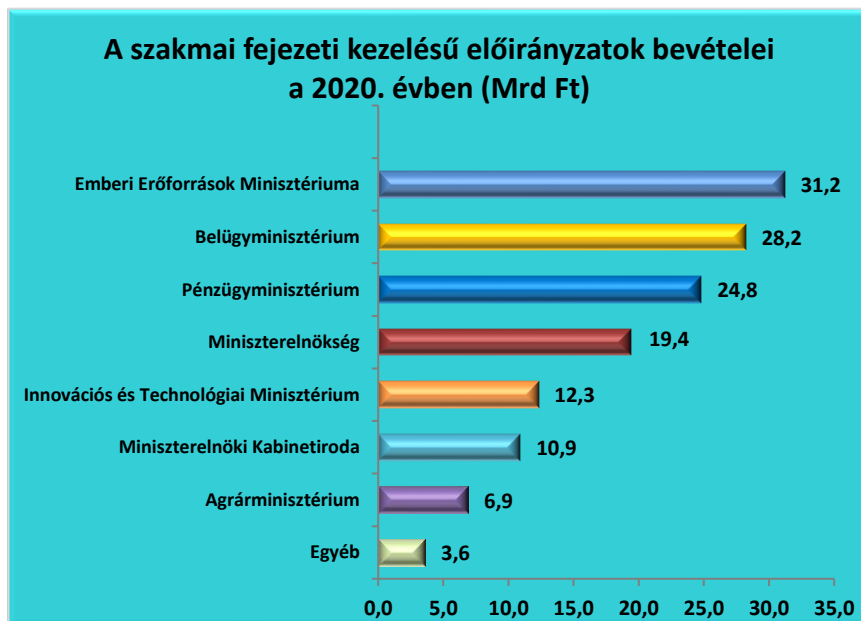
	Bevétel	Kiadás
Teljesítés értéke	137,3	4 848,1

Forrás: 2020. évi zárszámadási törvényjavaslat

A FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK bevételi és kiadási előirányzatainak teljesítése megbízható.

A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásait és bevételeit az 5. táblázat tartalmazza. A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok teljesített bevételeinek összetételét a 3. ábra szemlélteti.

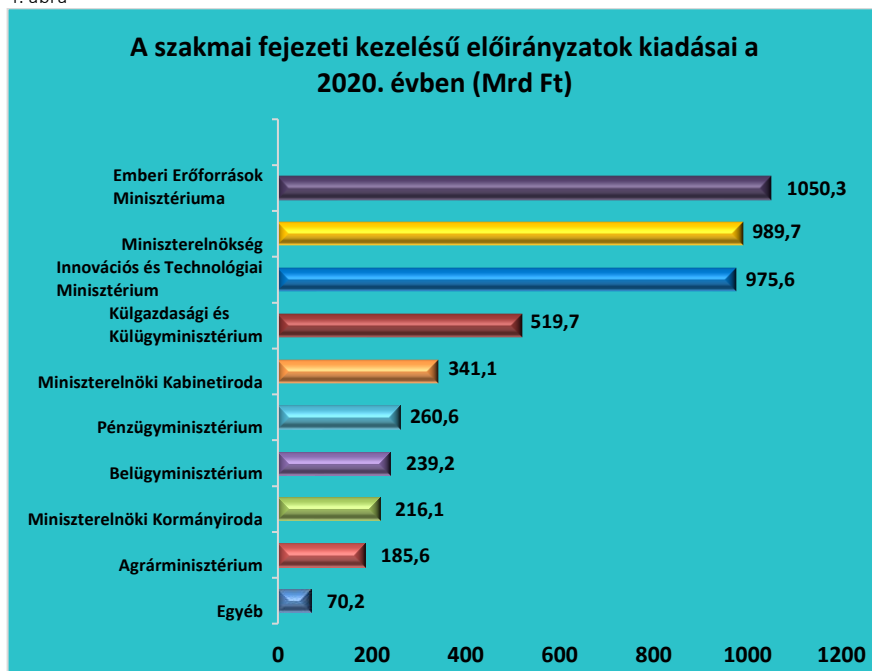
3. ábra

Forrás: 2020. évi zárszámadási törvényjavaslat

A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok teljesített kiadásainak összetételét a 4. ábra szemlélteti:

4. ábra

Forrás: 2020. évi zárszámadási törvényjavaslat

AZ UNIÓS FEJLESZTÉSEK fejezet kiadási előirányzatainak teljesítése megbízható.

A 2014-2020 közötti kohéziós politikai operatív programok, valamint a Vidékfejlesztési és Halászati Programok esetében a kifizetések teljesítése és elszámolása összhangban volt a jogszabályi előírásokkal.

Az uniós fejlesztések fejezet 2020. évi teljesítési adatait a 6. táblázat tartalmazza.

6. táblázat

**A XIX. UNIÓS FEJLESZTÉSEK 2020. ÉVI
KIADÁSI ELŐIRÁNYZATAINAK TELJESÍTÉSI ADATAI (MRD FT)**

Megnevezés	Adat
2014-2020. közötti kohéziós politikai operatív programok	1 599,2
Egyéb uniós programok kiadási előirányzatai	343,5
Vidékfejlesztési és Halászati Programok 2014 – 2020.	251,5
Nemzeti Stratégiai Referenciakeret	14,9
Európai Területi Együttműködés (2014-2020.)	15,0
Egyéb uniós előirányzatok*	0,7
Uniós fejlesztések fejezet teljesített kiadásai összesen:	2 224,8

*Svájci Alap, EGT⁴⁵, Norvég Alap

Forrás: 2020. évi zárszámadási törvényjavaslat

2.3. számú megállapítás

A központi költségvetési intézmények teljesítési adatai megbízhatóak.

Az OGY felé beszámolásra kötelezett intézmények, az alkotmányos fejezetek intézményei és az egyéb költségvetési intézmények bevételi és kiadási adatai megbízhatóak.

A központi költségvetés intézményei bevételi és kiadási előirányzatainak teljesítési adatait a 7. táblázat mutatja be.

7. táblázat

**A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI INTÉZMÉNYEK TELJESÍTETT BEVÉTELEI ÉS
KIADÁSAI A 2020. ÉVBEN (MRD FT)**

	OGY felé beszámolásra kötelezett intézmények	Alkotmányos fejezetek intézményei	Egyéb költségvetési intézmények	Mindösszesen
Bevétel	39,2	8,5	2 306,9	2 354,6
Kiadás	89,2	245,9	6 950,7	7 285,8

Forrás: Intézményi beszámolók alapján ÁSZ szerkesztés

2.4. számú megállapítás

A TB Alapok teljesítési adatai megbízhatóak.

8. táblázat

**A TB ALAPOK BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI
A 2020. ÉVBEN (MRD FT)**

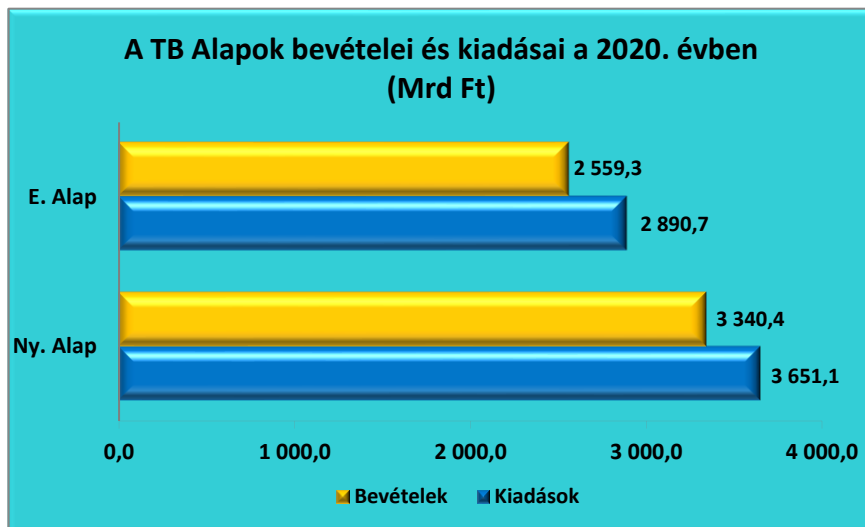
Megnevezés	Bevétel	Kiadás
TB Alapok	5 899,7	6 541,8

Forrás: 2020. évi zárszámadási törvényjavaslat

A TB ALAPOK kiadási előirányzatainak teljesítése megbízható.

A TB Alapok bevételi és kiadási előirányzatainak teljesítését alaponkénti megoszlásban az 5. ábra, illetve az összesített adatokat a 8. táblázat mutatja be.

5. ábra

Forrás: 2020. évi zárszámadási törvényjavaslat

2.5. számú megállapítás

Az ELKA előirányzatok teljesítési adatai megbízhatóak.

9. táblázat

ELKA BEVÉTELE ÉS KIADÁSA A 2020. ÉVBEN (MRD FT)

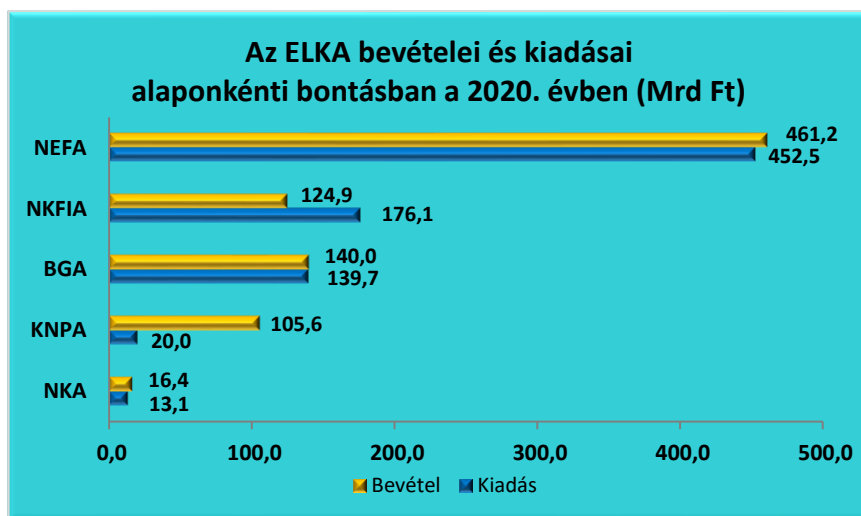
Megnevezés	Bevétel	Kiadás
ELKA	848,1	801,4

Forrás: 2020. évi zárszámadási törvényjavaslat

AZ ELKA (BGA⁴⁶, KNPA⁴⁷, NEFA⁴⁸, NKA⁴⁹, NKFIA⁵⁰) bevételi előirányzatainak teljesítése, kiadási előirányzatainak felhasználása megbízható.

Az ELKA bevételeit és kiadásait alaponként a 6. ábra, illetve az összesített adatokat a 9. táblázat mutatja be.

6. ábra

Forrás: 2020. évi zárszámadási törvényjavaslat

3. A központi alrendszer bevételi és kiadási előirányzatainak teljesítése, az előirányzatok módosítása, a költségvetési maradvány megállapítása és az éves költségvetési beszámolók összeállítása során betartották-e a jogszabályi előírásokat?

Összegző megállapítás

A központi alrendszer bevételi és kiadási előirányzatainak teljesítése, az előirányzatok módosítása, a költségvetési maradvány megállapítása és az éves költségvetési beszámolók összeállítása összhangban volt a jogszabályi előírásokkal.

3.1. számú megállapítás

A központi kezelésű bevételi és kiadási előirányzatok teljesítése során betartották a jogszabályi előírásokat.

AZ ADÓSSÁGSZOLGÁLATTAL kapcsolatos forintban és devizában fennálló adósság, kamat és egyéb kiadások, valamint a bevételek elszámolása megfelelt a jogszabályi előírásoknak. Az adósságszolgálattal kapcsolatos kiadásokat és bevételeket a 10. táblázat tartalmazza.

10. táblázat

AZ ADÓSSÁGSZOLGÁLATTAL KAPCSOLATOS BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK ALAKULÁSA A 2020. ÉVBEN (MRD FT)

	Kiadás	Bevétel
Eredeti előirányzat	1 110,9	32,4
Teljesítés	1 272,2	247,2

Forrás: Kvtv., 2020. évi zárszámadási törvényjavaslat

AZ ÁLLAMI VAGYONNAL kapcsolatos bevételek és a kiadások elszámolása megfelelt az Áht., az Ávr.⁵¹ és a Vtv.⁵² előírásainak.

AZ ÁLLAM ÁLTAL VÁLLALT KEZESSÉG ÉS VISZONTGARANCIA érvényesítésével összefüggő bevételek és kiadások teljesítése szabályszerű volt.

A HELYI ÉS A NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATOK támogatásaival kapcsolatos kiadások teljesítése a jogszabályi előírásokkal összhangban volt.

A NEMZETI CSALÁD- ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI ALAP Családi támogatások jogcím terhére teljesített kiadások esetében az előirányzatok terhére történt folyósítások a jogszabályi előírásokkal összhangban valósultak meg.

3.2. számú megállapítás

A központi költségvetés részét képező fejezeti kezelésű előirányzatok teljesítése, az előirányzatok módosítása, a költségvetési maradvány megállapítása és az éves költségvetési beszámolók összeállítása során betartották a jogszabályi előírásokat.

11. táblázat

A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS KIDÁSAI FEJEZET UNIÓS BEVÉTELEKKEL KAPCSOLATOS 2020. ÉVI TELJESÍTÉSI ADATAI (MRD FT)

Megnevezés	Adat
Uniós programok bevételei	1 681,1
Egyéb uniós bevételek	17,8

Forrás: 2020. évi zárszámadási törvényjavaslat

A SZAKMAI FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK

keretében a kiadási előirányzatok felhasználása és elszámolása, illetve a bevételi előirányzatok teljesítése és elszámolása szabályszerű volt. Az elszámolásokat hiteles és megbízható számviteli bizonylattal támasztották alá, a bevételeket a jogszabályi előírások szerinti nyilvántartási számlákon számolták el.

Az előirányzatok évközi módosításait az Áht. és az Ávr. előírásai alapján, szabályszerűen hajtották végre.

Az éves költségvetési beszámolókat az Áhsz. előírásaival összhangban állították össze. A maradvány kimutatás összeállítása megfelelt az Áhsz. előírásainak.

AZ UNIÓS FEJLESZTÉSEK

fejezet pénzügyi forrásainak lekötése a 2020. évben a Kvtv. előírásai szerint, szabályszerűen valósult meg.

A 2014-2020. évi programozási időszakban finanszírozott kohéziós politikai operatív programok, valamint a Vidékfejlesztési és Halászati Programok forrásainak felhasználása a jogszabályi előírásokkal összhangban történt. A támogatások elbírálása, a támogatási szerződések ellenőrzése, a kedvezményezettek felé teljesített kifizetések elszámolása szabályszerű volt.

A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet uniós bevételekkel kapcsolatos 2020. évi teljesítési adatait a 11. táblázat szemlélteti.

A BELÜGYI ALAPOK

keretében teljesített kiadások elszámolása során a jogszabályi előírásokat betartották.

3.3. számú megállapítás

A központi költségvetés intézményei bevételi és kiadási előirányzatainak teljesítése, az előirányzatok módosítása, a költségvetési maradvány megállapítása és az éves költségvetési beszámolók összeállítása során betartották a jogszabályi előírásokat.

AZ OGY FELÉ BESZÁMOLÁSRA KÖTELEZETT INTÉZMÉNYEK

a bevételekkel és kiadásokkal szabályszerűen számoltak el.

Az intézmények az előirányzat-módosítások és a költségvetési maradvány megállapítása során betartották az Áht., az Ávr. és az Áhsz. előírásait. Az éves költségvetési beszámoló részét képező mérleg, eredménykimutatás és kiegészítő melléklet összeállítása a jogszabályi előírásokkal összhangban történt, az Áhsz. kötelező egyezőségekre vonatkozó rendelkezései érvényesültek.

AZ ALKOTMÁNYOS FEJEZETEK

intézményei bevételeinek és a kiadásainak teljesítése szabályszerű volt.

Az előirányzat módosításra vonatkozó jogszabályi előírásokat betartották. A kötelezettségvállalással terhelt maradvány összegének megállapítása megfelelt az Ávr.-ben foglaltaknak, illetve az Áhsz. előírásainak megfelelően részletező analitikus nyilvántartással alátámasztották.

Az éves költségvetési beszámolókat, valamint annak részét képező költségvetési jelentéseket a jogszabályi előírásoknak megfelelően állították össze.

A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS EGYÉB INTÉZMÉNYEI bevételeinek és kiadásainak teljesítése szabályszerű volt. Az előirányzatok módosítása és átcsoportosítása az Áhsz. és a Számv. tv.⁵³ előírásaival összhangban történt. A központi költségvetés egyéb intézményeinél a maradvány megállapítása szabályszerű volt, a maradvány kimutatásokat az Áhsz. szerint előírt formában készítették el.

Az éves költségvetési beszámoló összeállítása során betartották a jogszabályi előírásokat.

3.4. számú megállapítás

A TB Alapok bevételi és kiadási előirányzatainak teljesítése, az előirányzatok módosítása, a költségvetési maradvány megállapítása és az éves költségvetési beszámoló összeállítása a jogszabályi előírásokkal összhangban történt.

A TB ALAPOK bevételi és kiadási előirányzatainak teljesítése szabályszerű volt.

A TB Alapok bevételi és kiadási előirányzatainak módosítása és a kötelezettségvállalással terhelt maradványának megállapítása a jogszabályi előírások szerint történt. A költségvetési beszámoló részét képező mérleget, eredménykimutatást és kiegészítő mellékletet a Kincstár, illetve a NEAK az Áhsz. és a Számv. tv. előírásainak megfelelően állította össze.

A TB Alapok éves költségvetési beszámolóját és vagyonának alakulását az alapkezelők – az Áhsz. és a Számv. tv. előírásaival összhangban – leltárral alátámasztották.

3.5. számú megállapítás

Az ELKA kiadási előirányzatainak teljesítése, az előirányzatok módosítása, a költségvetési maradvány megállapítása és az éves költségvetési beszámoló összeállítása során betartották a jogszabályi előírásokat.

AZ ELKA kiadási előirányzatai terhére teljesített kifizetések szabályszerűek voltak.

A költségvetési maradványok megállapítása megfelelt a jogszabályi előírásoknak. Az előirányzatok módosítása és átvezetése a számviteli nyilvántartásokon a jogszabályi előírások betartásával történt. A maradványokra vonatkozóan az éves költségvetési beszámoló, illetve az analitikus nyilvántartások egyezősége biztosított volt.

Az éves költségvetési beszámolókat az alapkezelők a jogszabályi előírásoknak megfelelően állították össze.

MELLÉKLETEK

I. SZ. MELLÉKLET: ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

államadósság-mutató	Az Alaptörvény 36. cikk (4) és (5) bekezdésében, valamint 37. cikk (2) és (3) bekezdésében foglaltak végrehajtása során figyelembe veendő mindenkori államadósság mutatója olyan, százalékban kifejezett, egy tizedesig kerekített hányados, amely a) számlálójában az államadósságnak, b) nevezőjében a Közösségben a nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről szóló tanácsi rendeletben meghatározottak szerint számított bruttó hazai terméknek e törvény szerinti értéke szerepel. (Forrás: Stabilitási tv. 2. §)
államháztartás központi alrendszere	Az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerből áll. Az államháztartás központi alrendszerébe tartozik az állam, a központi költségvetési szerv, a törvény által az államháztartás központi alrendszerébe sorolt köztestület, illetve az e köztestület által irányított köztestületi költségvetési szerv. (Forrás: Áht. 3. §)
belső kontrollrendszer	A belső kontrollrendszer a kockázatok kezelése és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy a működés és gazdálkodás során a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan, eredményesen hajtsák végre, az elszámolási kötelezettségeket teljesítsék, megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és nem rendeltetésszerű használatától. (Forrás: Áht. 69. § (1) bekezdése)
EDP jelentések	Az Európai Unió Túlzott Hiány Eljárása (Excessive Deficit Procedure = EDP) keretében a tagországok évente kétszer adatszolgáltatásban (EDP Jelentés) jelentik a kormányzati szektor két kiemelt mutatójának: a kormányzati szektor hiányának és adósságának alakulását. Annak érdekében, hogy az uniós konvergencia kritériumok által meghatározott mutatók és az államháztartási mutatók módszertani megkülönböztetése egyértelmű legyen, az Áht. a kormányzati szektor hiánya, illetve adóssága elnevezéseket használja. A Konvergencia Programban használatos mutatók módszertana megegyezik az EDP jelentésével. (Forrás: PM honlap szerinti definíció)
Elkülönített Állami Pénzalapok	Az elkülönített állami pénzalapok a közfeladatok ellátása során az állam nevében beszedendő költségvetési bevételek és teljesítendő költségvetési kiadások alapszerű elszámolására szolgálnak. Elkülönített állami pénzalapot közfeladat részben vagy egészben államháztartáson kívüli forrásból történő ellátásának biztosítása céljából törvény hozhat létre. Ide tartozik a Nemzeti Foglalkoztatási Alap, a Bethlen Gábor Alap, a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap, a Nemzeti Kulturális Alap, valamint a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap. (Forrás: Áht. 6/A. § (5) bekezdés, Kvtv. 10. §)
európai uniós forrás	Az Európai Unió költségvetéséből, az Európai Gazdasági Térség Európai Unión kívüli tagállamának költségvetéséből, valamint a Svájci Hozzájárulás programból származó forrás. (Forrás: Áht. 1. § 7. pont)
fejezetet irányító szerv	A fejezetet irányító szerv látja el a központi kezelésű előirányzatokhoz, a fejezeti kezelésű előirányzatokhoz, az elkülönített állami pénzalapokhoz és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjaihoz kapcsolódó tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, adatszolgáltatási és beszámolási feladatokat. A fejezetet irányító szerveket az Ávr. 1. sz. melléklete határozza meg. (Forrás: Áht. 6/B. § (1) bekezdés, Ávr. 6. §)
fejezeti kezelésű előirányzat	A fejezeti kezelésű előirányzatok a fejezetet irányító szerv sajátos szakmai, ágazati feladatai ellátása, vagy az államnak a fejezethez tartozó költségvetési szervek tevékenységével kapcsolatban felmerülő, illetve szakmailag ahhoz kapcsolódó

	sajátos kötelezettségei teljesítése során felmerülő költségvetési bevételek és költségvetési kiadások elszámolására szolgálnak. (Forrás: Áht. 6/A. § (3) bek.)
Kincstári Egységes Számla	A Magyar Államkincstár a Magyar Nemzeti Banknál Kincstári Egységes Számla elnevezésű számlával rendelkezik. A Kincstári Egységes Számla az államháztartás központi alrendszerébe tartozó jogi személyek és előirányzatok részére végzett fizetési-számlavezetési tevékenységgel összefüggő pénzforgalom lebonyolítását szolgálja. (Forrás: Áht. 77. §, 79. §)
kockázatkezelési rendszer (integrált)	Olyan folyamatalapú kockázatkezelési rendszer, amely a szervezet minden tevékenységére kiterjed, egységes módszertan és eljárások alkalmazásával, a szervezet célkitűzéseinek és értékeinek figyelembevételével biztosítja a szervezet kockázatainak teljes körű azonosítását, azok meghatározott kritériumok szerinti értékelését, valamint a kockázatok kezelésére vonatkozó intézkedési terv elkészítését és az abban foglaltak nyomon követését. (Forrás: Bkr. ⁵⁴ 2. § m) pontja 2016. október 1-jétől)
konzolidált adósság	A kormányzati szektorba sorolt pénzügyi intézmény költségvetési év utolsó napján fennálló, az államháztartás központi alrendszerével, az államháztartás önkormányzati alrendszerével, és a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetekkel szemben fennálló követelése és kötelezettségei kiszűrésével számított adósságállomány. (Forrás: Stabilitási törvény 9. § (4) bekezdés)
kontrollkörnyezet	Olyan kontrollkörnyezet, amelyben világos a szervezeti struktúra, a folyamatok átláthatóak, egyértelműek a felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok, meghatározottak, ismertek és elfogadottak az etikai elvárások a szervezet minden szintjén, átlátható a humánerőforrás-kezelés, biztosított a szervezeti célok és értékek irányában való elkötelezettség fejlesztése és elősegítése. (Forrás: Bkr. 6. § (1) bekezdés)
kontrolltevékenységek	Azok a szervezeten belüli tevékenységek, amelyek biztosítják a kockázatok kezelését, hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez és erősítik a szervezet integritását. (Forrás: Bkr. 8. §)
Konvergencia Program	A Kormány által évente elfogadott, adott időszakra vonatkozó gazdaságpolitikai célokat, makrogazdasági előrejelzéseket, az államháztartás egyenlege és az államadósság alakulására, az államháztartás folyamataira és rendszerére vonatkozó prognózisokat, követelményeket tartalmazó dokumentum, amely a költségvetési fegyelem biztosításának feltételrendszerét rögzíti. (Forrás: Magyarország Konvergencia Programja)
költségvetési bevételi és kiadási előirányzatok	A központi költségvetésről szóló törvényben a költségvetési bevételi előirányzatok és a költségvetési kiadási előirányzatok központi kezelésű előirányzatként, fejezeti kezelésű előirányzatként, társadalombiztosítás pénzügyi alapjai előirányzataiként, elkülönített állami pénzalapok előirányzataiként, az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szervek előirányzataiként jelennek meg. (Forrás: Áht. 6/A. § (1) bekezdés)
Maastrichti hiány és adósság	A Maastrichti Szerződés konvergencia-kritériumainak megfelelő hiány (3%) és adósságráta (60%) a GDP-hez viszonyítva.
monitoring rendszer	A szervezet tevékenységének, a célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszer, amely az operatív tevékenységek keretében megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követésből, valamint az operatív tevékenységektől független belső ellenőrzésből állhat. (Forrás: Bkr. 10. §)
Rendkívüli jogrend	A Kormány a rendkívüli jogrend idején rendkívüli kormányrendeleteket alkothat, amellyel egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.
Törvényszékek	A törvényszékek első és másodfokú bíróságként járnak el, az ügyek körét az eljárási törvények határozzák meg. Az Elnökök vezetése mellett 19 megyei és fővárosi törvényszék működik.

■ II. SZ. MELLÉKLET: A BELSŐ KONTROLLRENDSZER EGYES ELEMEINEK ÉRTÉKELÉSE

Az ÁSZ a 2020. évi zárszámadás keretében a kontrollkörnyezet megfelelőségét az alkotmányos fejezetek intézményei, a fejezeti kezelésű előirányzatok és az elkülönített állami pénzalapok esetében értékelte. A teljes belső kontrollrendszer értékelését az ÁSZ az OGY felé beszámolásra kötelezett intézmények és a TB Alapok esetében végezte el.

A kontrollkörnyezet, illetve a belső kontrollrendszer megfelelőségének megítéléséhez az ÁSZ az alábbi kategóriákat alkalmazta:

- „megfelelő” minősítésű, ha a megfelelőség elérte a 80,0%-os értéket;
- „nem megfelelő”, ha a százalékos érték 80,0% alatti volt.

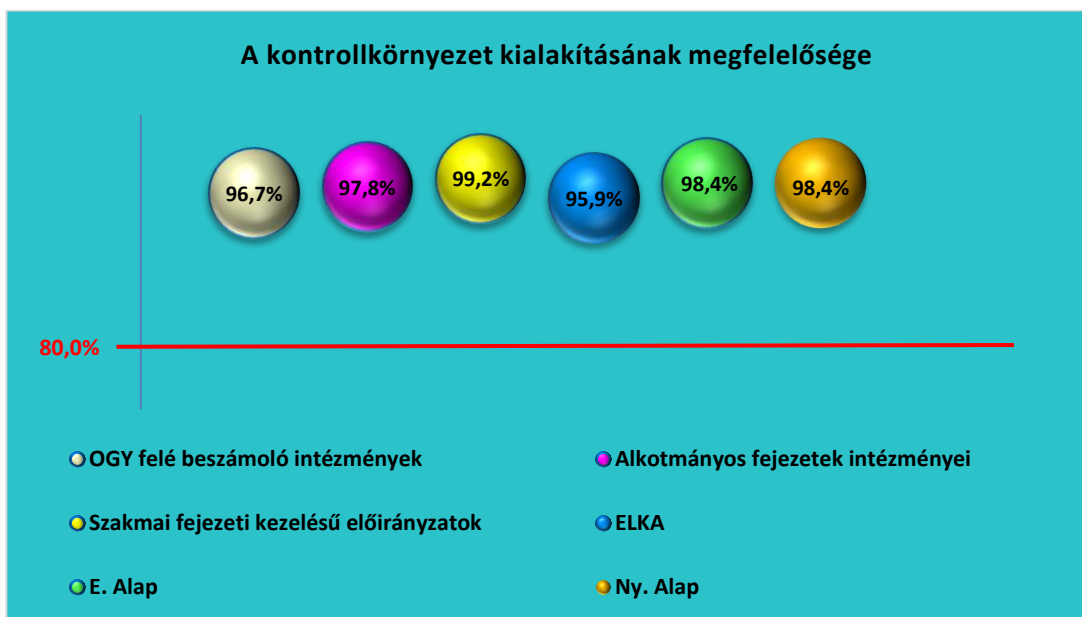
A kontrollkörnyezet, illetve a belső kontrollrendszer megfelelő kialakítása meghatározó tényező a szervezetek gazdálkodása szempontjából, mivel ez a közpénzek átlátható és szabályszerű felhasználásának, továbbá a kapcsolódó kockázatok minimalizálásának nélkülözhetetlen feltételét jelenti.

A kontrollkörnyezet kialakításának értékelése

A kontrollkörnyezet kialakítása az ELKA kezelő szervei, az alkotmányos fejezetek intézményei és a fejezeti kezelésű előirányzatok kezelő szervei mindegyikénél megfelelő volt. A szervezetek rendelkeztek a szervezeti kereteket meghatározó szervezeti és működési szabályzattal, számviteli politikával és annak keretében elkészítendő szabályzatokkal, valamint a gazdálkodás részletes rendjét meghatározó szabályzattal. Azon szervezeteknél, amelyek szervezeti és működési szabályzatát az irányító szervnek vagy jogszabály alapján más szervezetnek jóvá kell hagynia, e jogszabályi előírás teljeskörűen érvényesült.

A kontrollkörnyezet megfelelőségének minősítését az M1. ábra mutatja be.

M1. ábra

Forrás: ÁSZ kimutatás

A kontrollkörnyezet vonatkozásában az ÁSZ értékelte az alkotmányos fejezetek intézményeihez tartozó törvényszékeknek a büntetőeljárás keretében lefoglalt bűnjелек nyilvántartásának szabályszerűségét, valamint a vagyonyilatkozat-tétel szabályozási kereteinek kialakítását az alkotmányos fejezetek intézményeinél, a központi alrendszer intézményeinél, valamint az Országgyűlés felé tevékenységükről beszámolásra kötelezett intézményeknél.

A törvényszékek a Be.⁵⁵, valamint a 11/2003. (V. 8) IM-BM-PM⁵⁶ együttes rendeletben foglaltaknak megfelelően rendelkeztek a lefoglalt bizonyítási eszközök nyilvántartásának belső eljárásrendjével, amelyben meghatározták a bűn-

jelnyilvántartó könyv vezetésének módját. A bűnjelék nyilvántartását 11/2003. (V. 8) IM-BM-PM együttes rendeletben, valamint a 9/2018. (VI. 11.) IM rendelet⁵⁷-ben foglaltaknak megfelelően vezették, az tartalmazta a bűnjelre vonatkozó, jogszabályban rögzített sajátosságokat.

A vagyonyilatkozat-tételi kötelezettséggel járó munkaköröket az Országgyűlés felé beszámolásra kötelezett intézmények a Vnytv.⁵⁸ előírásainak megfelelően szabályozták. Az alkotmányos fejezetekhez tartozó 32 intézményből 30 szervezet, illetve a központi alrendszer intézményei esetén az 55 kiválasztott intézmény közül 53 a jogszabályi előírások szerint meghatározta szervezeti és működési szabályzatában a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettséggel járó munkaköröket.

A kontrollkörnyezetet érintően az ÁSZ a 2020. évi zárszámadás keretében értékelte a TB Alapok, a fejezeti kezelésű előirányzatok, az alkotmányos fejezetek intézményei, az Országgyűlés felé beszámolásra kötelezett intézmények, valamint a központi alrendszer intézményei munkavállalóinak további munkavégzésre irányuló jogviszonyával kapcsolatos szabályok betartását.

A központi költségvetési szervek munkavállalóinak további munkavégzésre irányuló jogviszonyának létesítését a Kttv.⁵⁹, a Kit.⁶⁰, a Küt.⁶¹, a Kjt.⁶², az Mt.⁶³, a Bjt.⁶⁴, az Iasz.⁶⁵, az Üsztv.⁶⁶, a Hjt.⁶⁷, a Haj.⁶⁸ és a Hszt.⁶⁹ szabályozza.

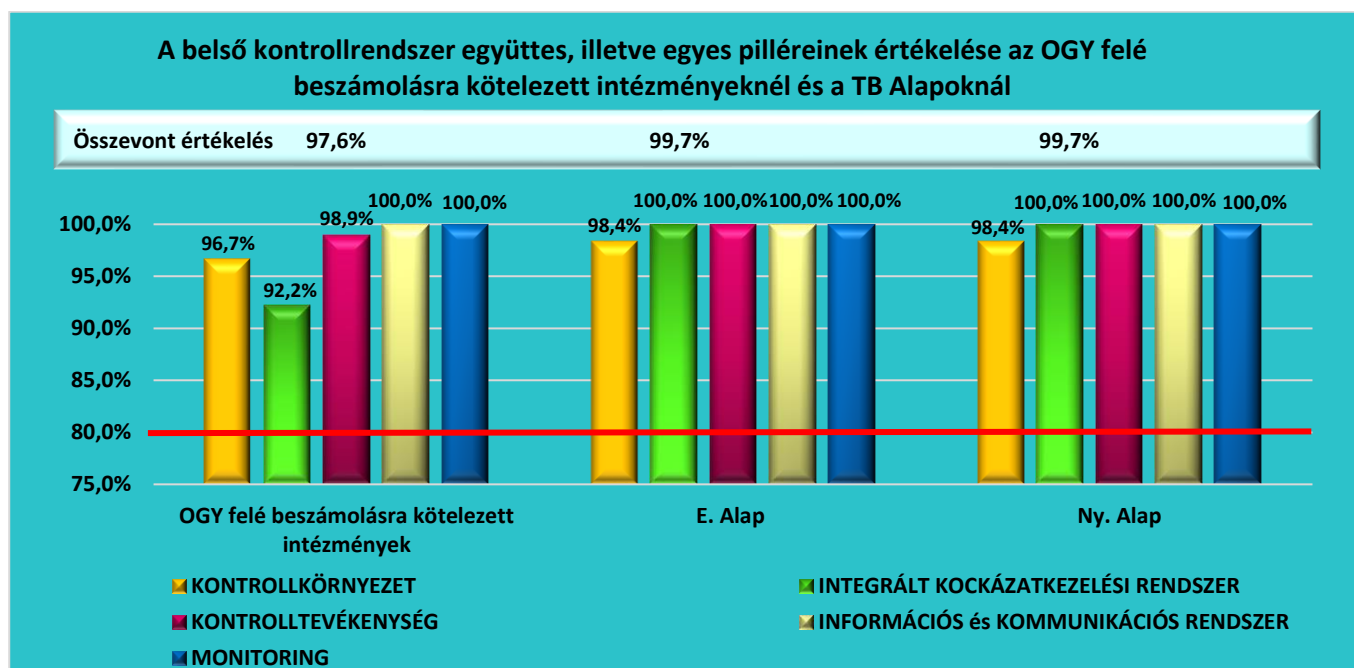
A munkaidőben végzett további, felsőoktatási intézményekhez kötődő tevékenység végzése esetén a munkavállalók a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően rendelkeztek a munkáltatói jogkör gyakorlójának előzetes engedélyével, azonban a munkáltató felé fennálló bejelentési kötelezettség teljesítése nem volt ellenőrizhető. Az ellenőrzött szervezetek az engedélyhez kötött további munkavégzésre irányuló jogviszonyokról minden esetben a jogszabályi előírás szerinti nyilvántartást vezettek.

A belső kontrollrendszer értékelése a TB Alapok és az OGY felé beszámolásra kötelezett intézményeknél

A TB Alapok és az OGY felé beszámolásra kötelezett intézmények esetében a belső kontrollrendszer egészének minősítése megfelelő értékelést kapott. E szervezetek rendelkeztek a működés szervezeti kereteit meghatározó szabályzatokkal, valamint a szabályszerű gazdálkodást meghatározó pénzügyi és számviteli szabályzatokkal. Elkészítették a jogszabályi előírásoknak megfelelő számviteli szabályzatokat, rendelkeztek a gazdálkodás részletes rendjét meghatározó szabályzattal, valamint a gazdálkodási jogkörök gyakorlására vonatkozó eljárásrenddel, illetve rendelkeztek ellenőrzési nyomvonallal.

A belső kontrollrendszer összevont – és ezen belül az egyes pillérek – megfelelőségének minősítését az M2. ábra tartalmazza.

M2. ábra

Forrás: ÁSZ kimutatás

A belső kontrollrendszer megfelelőségének változása a 2019. évről a 2020. évre

A belső kontrollrendszer megfelelősége javult a 2020. évben a 2019. évhez képest. Ehhez jelentősen hozzájárultak a szabályszerű működés érdekében tett lépések. Mindezek hatásai a 2020. évre vonatkozóan elvégzett értékelés alapján egyértelműen megfigyelhetőek az alkotmányos fejezetek intézményei, az OGY felé beszámolásra kötelezett intézmények, az ELKA kezelő szervei, a fejezeti kezelésű előirányzatok, valamint a TB Alapok esetében.

A kötelezettségvállalás és teljesítésigazolás kontrollok működésének értékelése

A 2020. évi zárszámadás ellenőrzés keretében a kiadások esetén került sor a kötelezettségvállalás és a teljesítésigazolás vonatkozásában a jogosultságok, valamint ezen jogkörök gyakorlásához kapcsolódóan a szabályok betartásának ellenőrzésére.

A kötelezettségvállalás és a teljesítésigazolás kontrollok működését az ELKA kezelő szerveinél, a fejezeti kezelésű előirányzatokat kezelőknél, az európai uniós támogatásokhoz kapcsolódó előirányzatokat felhasználó szervezeteknél és az intézményi kör esetében (az alkotmányos fejezetek intézményei, az OGY felé beszámolásra kötelezett intézmények, valamint a központi alrendszerbe tartozó mintavétellel kiválasztott intézmények) csoportonként, a hozzájuk tartozó előirányzatokra vonatkozóan értékelte az ÁSZ. A társadalombiztosítás pénzügyi alapjait kezelő szervek csak a kötelezettségvállalási jogkör gyakorlása szabályszerűségének ellenőrzése vonatkozásában voltak érintettek.

Az OGY felé beszámolásra kötelezett intézmények, az alkotmányos fejezetek intézményei és a központi alrendszerbe tartozó mintavétellel kiválasztott intézmények, az ellenőrzött fejezeti kezelésű előirányzatokat kezelő szervezetek, és az elkülönített állami pénzalapok a kiadások teljesítése során a kötelezettségvállalás és teljesítésigazolás kontrollok az Áht. és Ávr. előírásai szerint szabályszerűen működtették. A teljesítésigazolás kontroll működtetése esetén előfordult, hogy az Ávr. előírása ellenére a kiadáshoz kapcsolódó teljesítésigazolás nem minden esetben történt meg. Egyes intézmények nem igazolták a személyi kifizetések során a munkavégzés teljesítését, amely ezen esetekben felveti az igazolatlan közpénzfelhasználás kockázatát.

Az európai uniós támogatásokhoz kapcsolódó előirányzatok esetében a kötelezettségvállalás és a teljesítésigazolás kontrollok gyakorlása a jogszabályi előírások szerint történt. A 2014-2020. évi programozási időszak kohéziós politikai operatív programok, valamint a Vidékfejlesztési és Halászati Programok forrásainak felhasználása a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet⁷⁰ előírásai szerint megkötött támogatási szerződések alapján valósult meg.

A TB Alapok esetén a kötelezettségvállalást az arra jogosult személy végezte, az erre irányuló kontrollok működése az Áht. és Ávr. előírásaival összhangban volt.

■ III. SZ. MELLÉKLET: A JÁRVÁNY ELLENI VÉDEKEZÉSI ALAP, A GAZDASÁGVÉDELMI ALAP, AZ EURÓPAI UNIÓBÓL ÉRKEZŐ JÁRVÁNY ELLENI TÁMOGATÁSOK ALAPJA ELŐIRÁNYZAT-ÁTCSOPORTOSÍTÁSAI, MÓDOSÍTÁSAI SZABÁLYSZERŰSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE

Az ÁSZ a 2020. évi zárszámadás ellenőrzés keretében értékelte a 92/2020. (IV. 6.) Korm. rend.⁷¹ értelmében 2020. április 6-án létrejött JEVA, GVA és EUJEVA alapoknál az előirányzat-átcsoportosítások, -módosítások szabályszerűségét. A JEVA és GVA alapok keretében végrehajtott előirányzat-átcsoportosítások, módosítások szabályszerűek voltak.

A JEVA a 92/2020. (IV. 6.) Korm. rendelet 1. számú melléklete alapján 633,5 Mrd Ft összegű forrás kerettel jött létre, melynek 60%-át a Járvány Elleni Védekezés Központi Tartaléka tette ki.

A GVA a 92/2020. (IV. 6.) Korm. rendelet 1. számú melléklete alapján 1 345,7 Mrd Ft összegű forrás kerettel jött létre. A forrás 68,6%-át a központi intézmények és programok 922,6 Mrd Ft összegű megtakarításai adták.

Az EUJEVA a járványügyi védekezés és a gazdaság újraindítása érdekében szükséges európai uniós források és kiadások elszámolására került létrehozásra. Az EUJEVA fejezet keretében a 2020. évben nem történt teljesítés a bevételeket, illetve a kiadásokat érintően.

■ IV. SZ. MELLÉKLET: ELLENŐRZÖTT FEJEZETEK ÉS SZERVEZETEK

ORSZÁGGYŰLÉS FELÉ BESZÁMOLÁSI KÖTELEZETTSÉGGEL TARTOZÓ INTÉZMÉNYEK		
Egyenlő Bánásmód Hatóság*	Gazdasági Versenyhivatal	Közbeszerzési Hatóság
Központi Statisztikai Hivatal	Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal	Magyar Művészeti Akadémia Titkársága
Magyar Tudományos Akadémia Titkársága	Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
Nemzeti Emlékezet Bizottságának Hivatala	Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal	Nemzeti Választási Iroda
ALKOTMÁNYOS FEJEZETEK INTÉZMÉNYEI		
Alapvető Jogok Biztosának Hivatala	Alkotmánybíróság	Balassagyarmati Törvényszék
Budapest Környéki Törvényszék	Debreceni Ítéltábla	Debreceni Törvényszék
Egri Törvényszék	Fővárosi Ítéltábla	Fővárosi Törvényszék
Győri Ítéltábla	Győri Törvényszék	Gyulai Törvényszék
Kaposvári Törvényszék	Kecskeméti Törvényszék	Köztársasági Elnöki Hivatal
Kúria	Legfőbb Ügyészség	Miskolci Törvényszék
Nyíregyházi Törvényszék	Országgyűlés Hivatala	Országos Bírósági Hivatal
Pécsi Ítéltábla	Pécsi Törvényszék	Szegedi Ítéltábla
Szegedi Törvényszék	Szekszárdi Törvényszék	Székesfehérvári Törvényszék
Szolnoki Törvényszék	Szombathelyi Törvényszék	Tatabányai Törvényszék
Veszprémi Törvényszék	Zalaegerszegi Törvényszék	
KÖZPONTI KEZELÉSŰ ELŐÍRÁNYZATOK		
Agrár-Vállalkozási és Hitelgarancia Alapítvány	Államadósság Kezelő Központ Zrt.	Állami Egészségügyi Ellátó Központ**
Baranya Megyei Kormányhivatal	Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal	Belügyminisztérium
Békés Megyei Kormányhivatal	Beruházási, Műszaki Fejlesztési, Sportüzemeltetési és Közbeszerzési Zrt.	Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal	Budapest Főváros Kormányhivatala	Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal
Emberi Erőforrás Támogatáskezelő	Fejér Megyei Kormányhivatal	Garantiqa Hitelgarancia Zrt.
Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhi- vatal	Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal	Heves Megyei Kormányhivatal

Innovációs és Technológiai Minisztérium	Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal	KAVOSZ Vállalkozásfejlesztési Zrt.
Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal	Központi Statisztikai Hivatal	Külgazdasági és Külügyminisztérium
Magyar Államkincstár	Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat	Magyar Export-Import Bank Zrt.
Magyar Exporthitel Biztosító Zrt.	Magyar Fejlesztési Bank Zrt.	Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.
Magyar Turisztikai Ügynökség Zrt.	Miniszterelnöki Kormányiroda	Miniszterelnökség
Nemzeti Adó- és Vámhivatal	Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő	Nemzeti Eszközkezelő Zrt.***
Nemzeti Földügyi Központ	Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zrt.	Nógrád Megyei Kormányhivatal
Pest Megyei Kormányhivatal	Pénzügyminisztérium	Somogy Megyei Kormányhivatal
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal	TLA Vagyonkezelő és -hasznosító Kft.	Tolna Megyei Kormányhivatal
Vas Megyei Kormányhivatal	Veszprém Megyei Kormányhivatal	Zala Megyei Kormányhivatal
KÖZPONTI ALRENDSZER KIVÁLASZTOTT INTÉZMÉNYEI		
Atommagkutató Intézet	Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság	Baranya Megyei Szakképzési Centrum
Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Bölcsészettudományi Kutatóközpont	Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum
Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum	Büntetés-végrehajtási Szervezet Oktatási, Továbbképzési és Rehabilitációs Köz-	Csongrád-Csanád Megyei Aranyisziget Otthon****
Csongrád-Csanád Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat	Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság	Emberi Erőforrások Minisztériuma Rákospalotai Javítóintézete és Központi Speciális Gyermekotthona
Észak-Borsodi Integrált Szociális Intézmény	Észak-Pesti Tankerületi Központ	Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság
Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Győr-Moson-Sopron Megyei Alpokalja Szociális Központ	Győr-Moson-Sopron Megyei Rendőr-főkapitányság
Gyulai Tankerületi Központ	Károlyi Sándor Kórház	„Kastély Otthon” Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pszichiátriai és Szenvédélybetegek Otthona és Rehabilitációs Intézménye
Kelet-Pesti Tankerületi Központ	Koch Róbert Kórház és Rendelőintézet	Komárom-Esztergom Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
Körmendi Rendvédelmi Technikum	Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság	Kratochvil Károly Honvéd Középiskola és Kollégium
Magyar Imre Kórház	Magyar Képzőművészeti Egyetem	Margit Kórház Pásztó
Mátészalkai Szakképzési Centrum	Mozgássérült Emberek Rehabilitációs Központja	Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ*****
Nemzeti Biodiverzitás- és Génmegőrzési Központ	Nemzeti Sportközpontok	Nemzeti Szakértői és Kutató Központ

Nógrád Megyei Gyermekvédelmi Központ Pálhalmi Országos Büntetés-végrehajtási és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Intézet		Pápai Szakképzési Centrum
Pest Megyei Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat	Petz Aladár Megyei Oktató Kórház, Győr	Rendőrségi Oktatási és Kiképző Központ
Salgótarjáni Tankerületi Központ	Sárvári Tankerületi Központ	Somogy Megyei Gondviselés Szociális Otthon
Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház	Somogy Megyei Kormányhivatal	Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei "Kikelet" Egyesített Szociális Intézmény
Szegedi Tankerületi Központ	Szegedi Tudományegyetem*****	Szigetvári Kórház
Szombathelyi Tankerületi Központ	Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Veszprém Megyei Gyermekvédelmi Központ, Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat*****
Zala Megyei Gondoskodás Egyesített Szociális Intézmény		

FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK

Agrárminisztérium	Belügyminisztérium	Emberi Erőforrások Minisztériuma
Eötvös Loránd Kutatási Hálózat	Gazdaság Versenyhivatal	Honvédelmi Minisztérium
Igazságügyi Minisztérium	Innovációs és Technológiai Minisztérium	Központi Statisztikai Hivatal
Köztársasági Elnöki Hivatal	Külgazdasági és Külügyminisztérium	Legfőbb Ügyészség
Magyar Művészeti Akadémia	Magyar Tudományos Akadémia	Miniszterelnöki Kabinetiroda
Miniszterelnöki Kormányiroda	Miniszterelnökség	Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Hivatal
Nemzeti Választási Iroda	Országgyűlés Hivatala	Országos Bírósági Hivatal
Pénzügyminisztérium		

ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOK ÉS KEZELŐ SZERVEIK

Bethlen Gábor Alap – Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.	Központi Nukleáris Pénzügyi Alap – Innovációs és Technológiai Minisztérium	Nemzeti Foglalkoztatási Alap – Innovációs és Technológiai Minisztérium
Nemzeti Kulturális Alap – Emberi Erőforrás Támogatáskezelő	Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap – Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal	ELKA NAV bevételei (Nemzeti Adó- és Vámhivatal, érintett alapkezelők, Magyar Államkincstár)

TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI ALAPOK

Egészségbiztosítási Alap - Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő	Nyugdíjbiztosítási Alap – Magyar Államkincstár	TB Alapok NAV bevételei (Nemzeti Adó- és Vámhivatal, Magyar Államkincstár, Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő)

* Egyenlő Bánásmód Hatóság, Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 11. § (3) bekezdése alapján 2021. január 1. napjával az Egyenlő Bánásmód Hatóság általános jogutódlással beolvadt az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalába.

** Állami Egészségügyi Ellátó Központ, az Országos Kórházi Főigazgatóság feladatairól szóló 516/2020. (XI.25.) Korm. rendelet 9. §-a szerint az Állami Egészségügyi Ellátó Központ az Országos Kórházi Főigazgatóságba történő beolvadással 2020. december 31-én megszűnt.

*** Nemzeti Eszközkezelő Zrt. 2020. október 31-én megszűnt, jogutódja a TLA Vagyonkezelő és -hasznosító Kft.

**** Csongrád-Csanád Megyei Aranysziget Otthon 2021. március 31-én jogutódlás nélkül megszűnt. A megszüntetett költségvetési szerv közfeladatait a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület látja el.

***** Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ 2021. január 31-én megszűnt, jogutódja a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem.

***** Szegedi Tudományegyetem 2021. július 31-én jogutód nélkül megszűnt.

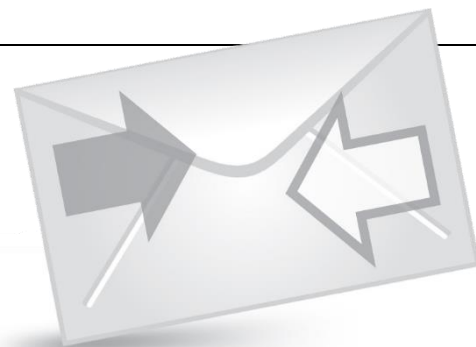
***** Veszprém Megyei Gyermekvédelmi Központ, Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat megnevezése 2021. július 1. napjától Veszprém Megyei Gyermekvédelmi Központ, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola.

FÜGGELÉKEK

■ I. SZ. FÜGGELÉK: ÉSZREVÉTELEK

A jelentéstervezetet a Számvevőszék 15 napos észrevételezésre megküldte a pénzügyminiszternek az ÁSZ tv. 29. § (1) bekezdése előírásának megfelelően.*

A pénzügyminiszter észrevételt nem tett.

* **29. § (1)** Az Állami Számvevőszék az ellenőrzési megállapításait megküldi az ellenőrzött szervezet vezetőjének vagy az általa megbízott személynek, és annak, akinek személyes felelősségét állapította meg.

(2) Az ellenőrzött szervezet vezetője és a felelősként megjelölt személy az ellenőrzés megállapításaira tizenöt napon belül írásban észrevételt tehet.

(3) Az Állami Számvevőszék az észrevételre a beérkezésétől számított harminc napon belül írásban válaszol. A figyelembe nem vett észrevételeket köteles a jelentésben feltüntetni, és megindokolni, hogy azokat miért nem fogadta el.

■ II. SZ. FÜGGELÉK: AZ ORSZÁGGYŰLÉS FELÉ BESZÁMOLÁSRA KÖTELEZETT INTÉZMÉNYEK ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉSE

EGYENLŐ BÁNÁSMÓD HATÓSÁG (I. ORSZÁGGYŰLÉS, 22. CÍM)

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság belső kontrollrendszere szabályszerű volt, az Áht., az Ávr. és a Bkr. előírásainak megfelelt.

Az intézmény bevételi és kiadási adatai megbízhatóak voltak, bevételeinek és kiadásainak elszámolása szabályszerű volt.

Az intézmény az előirányzat-módosítás és a költségvetési maradvány kimutatása során az Áht., az Ávr. és az Áhsz. előírásait betartotta. Az intézmény a beszámoló részét képező mérleget, eredménykimutatást és kiegészítő mellékletet a jogszabályi előírásokkal összhangban állította össze. A beszámoló kötelező egyezőségeire vonatkozó Áhsz. előírások érvényesültek.

GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL (XXX. GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL FEJEZET)

A Gazdasági Versenyhivatal belső kontrollrendszere szabályszerű volt, az Áht., az Ávr. és a Bkr. előírásainak megfelelt.

Az intézmény bevételi és kiadási adatai megbízhatóak voltak, bevételeinek és kiadásainak elszámolása szabályszerű volt.

Az intézmény az előirányzat-módosítás és a költségvetési maradvány kimutatása során az Áht., az Ávr. és az Áhsz. előírásait betartotta. Az intézmény a beszámoló részét képező mérleget, eredménykimutatást és kiegészítő mellékletet a jogszabályi előírásokkal összhangban állította össze. A beszámoló kötelező egyezőségeire vonatkozó Áhsz. előírások érvényesültek.

GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK (XXX. GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL FEJEZET, 2. CÍM)

A fejezeti kezelésű előirányzat belső kontrollkörnyezetének kialakítása szabályszerű volt. A fejezeti kezelésű előirányzatról készített költségvetési jelentés az Áhsz. előírásai szerint, főkönyvi kivonattal alátámasztva tartalmazta a bevételek és kiadások teljesítési adatait. A maradvány kimutatást a jogszabályi előírások alapján állították össze.

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG (I. ORSZÁGGYŰLÉS, 5. CÍM)

A Közbeszerzési Hatóság belső kontrollrendszere szabályszerű volt, az Áht., az Ávr. és a Bkr. előírásainak megfelelt.

Az intézmény bevételi és kiadási adatai megbízhatóak voltak, bevételeinek és kiadásainak elszámolása szabályszerű volt.

Az intézmény az előirányzat-módosítás és a költségvetési maradvány kimutatása során az Áht., az Ávr. és az Áhsz. előírásait betartotta. Az intézmény a beszámoló részét képező mérleget, eredménykimutatást és kiegészítő mellékletet a jogszabályi előírásokkal összhangban állította össze. A beszámoló kötelező egyezőségeire vonatkozó Áhsz. előírások érvényesültek.

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL (XXXI. KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL FEJEZET)

A Központi Statisztikai Hivatal belső kontrollrendszere szabályszerű volt, az Áht., az Ávr. és a Bkr. előírásainak megfelelt.

Az intézmény bevételi és kiadási adatai megbízhatóak voltak, bevételeinek és kiadásainak elszámolása szabályszerű volt.

Az intézmény az előirányzat-módosítás és a költségvetési maradvány kimutatása során az Áht., az Ávr. és az Áhsz. előírásait betartotta. Az intézmény a beszámoló részét képező mérleget, eredménykimutatást és kiegészítő mellékletet a jogszabályi előírásokkal összhangban állította össze. A beszámoló kötelező egyezőségeire vonatkozó Áhsz. előírások érvényesültek.

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK (XXXI. KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL FEJEZET, 6. CÍM)

A fejezeti kezelésű előirányzat belső kontrollkörnyezetének kialakítása szabályszerű volt. A fejezeti kezelésű előirányzatról készített költségvetési jelentés az Áhsz. előírásai szerint, főkönyvi kivonattal alátámasztva tartalmazta a bevételek és kiadások teljesítési adatait. A maradvány kimutatást a jogszabályi előírások alapján állították össze.

MAGYAR ENERGETIKAI ÉS KÖZMŰ-SZABÁLYOZÁSI HIVATAL (I. ORSZÁGGYŰLÉS, 23. CÍM)

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal belső kontrollrendszere szabályszerű volt, az Áht., az Ávr. és a Bkr. előírásainak megfelelt.

Az intézmény bevételi és kiadási adatai megbízhatóak voltak, bevételeinek és kiadásainak elszámolása szabályszerű volt.

Az intézmény az előirányzat-módosítás és a költségvetési maradvány kimutatása során az Áht., az Ávr. és az Áhsz. előírásait betartotta. Az intézmény a beszámoló részét képező mérleget, eredménykimutatást és kiegészítő mellékletet a jogszabályi előírásokkal összhangban állította össze. A beszámoló kötelező egyezőségeire vonatkozó Áhsz. előírások érvényesültek.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA TITKÁRSÁGA (XXXIII. MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA FEJEZET 1. CÍM)

A Magyar Tudományos Akadémia Titkársága belső kontrollrendszere szabályszerű volt, az Áht., az Ávr. és a Bkr. előírásainak megfelelt.

Az intézmény bevételi és kiadási adatai megbízhatóak voltak, bevételeinek és kiadásainak elszámolása szabályszerű volt.

Az intézmény az előirányzat-módosítás és a költségvetési maradvány kimutatása során az Áht., az Ávr. és az Áhsz. előírásait betartotta. Az intézmény a beszámoló részét képező mérleget, eredménykimutatást és kiegészítő mellékletet a jogszabályi előírásokkal összhangban állította össze. A beszámoló kötelező egyezőségeire vonatkozó Áhsz. előírások érvényesültek.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK (XXXIII. MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA FEJEZET, 6. CÍM)

A fejezeti kezelésű előirányzat belső kontrollkörnyezetének kialakítása szabályszerű volt. A fejezeti kezelésű előirányzatról készített költségvetési jelentés az Áhsz. előírásai szerint, főkönyvi kivonattal alátámasztva tartalmazta a bevételek és kiadások teljesítési adatait. A maradvány kimutatást a jogszabályi előírások alapján állították össze.

MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA TITKÁRSÁGA (XXXIV. MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA 1. CÍM)

A Magyar Művészeti Akadémia Titkársága belső kontrollrendszere szabályszerű volt, az Áht., az Ávr. és a Bkr. előírásainak megfelelt.

Az intézmény bevételi és kiadási adatai megbízhatóak voltak, bevételeinek és kiadásainak elszámolása szabályszerű volt.

Az intézmény az előirányzat-módosítás és a költségvetési maradvány kimutatása során az Áht., az Ávr. és az Áhsz. előírásait betartotta. Az intézmény a beszámoló részét képező mérleget, eredménykimutatást és kiegészítő mellékletet a jogszabályi előírásokkal összhangban állította össze. A beszámoló kötelező egyezőségeire vonatkozó Áhsz. előírások érvényesültek.

MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK (XXXIV. MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA FEJEZET 4. CÍM)

A fejezeti kezelésű előirányzat belső kontrollkörnyezetének kialakítása szabályszerű volt. A fejezeti kezelésű előirányzatról készített költségvetési jelentés az Áhsz. előírásai szerint, főkönyvi kivonattal alátámasztva tartalmazta a bevételek és kiadások teljesítési adatait. A maradvány kimutatást a jogszabályi előírások alapján állították össze.

NEMZETI ADATVÉDELMI ÉS INFORMÁCIÓSZABADSÁG HATÓSÁG (I. ORSZÁGGYŰLÉS, 21. CÍM)

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság belső kontrollrendszere szabályszerű volt, az Áht., az Ávr. és a Bkr. előírásainak megfelelt.

Az intézmény bevételi és kiadási adatai megbízhatóak voltak, bevételeinek és kiadásainak elszámolása szabályszerű volt.

Az intézmény az előirányzat-módosítás és a költségvetési maradvány kimutatása során az Áht., az Ávr. és az Áhsz. előírásait betartotta. Az intézmény a beszámoló részét képező mérleget, eredménykimutatást és kiegészítő mellékletet a jogszabályi előírásokkal összhangban állította össze. A beszámoló kötelező egyezőségeire vonatkozó Áhsz. előírások érvényesültek.

NEMZETI EMLÉKEZET BIZOTTSÁGÁNAK HIVATALA (I. ORSZÁGGYŰLÉS, 25. CÍM)

A Nemzeti Emlékezet Bizottságának Hivatala belső kontrollrendszere szabályszerű volt, az Áht., az Ávr. és a Bkr. előírásainak megfelelt.

Az intézmény bevételi és kiadási adatai megbízhatóak voltak, bevételeinek és kiadásainak elszámolása szabályszerű volt.

Az intézmény az előirányzat-módosítás és a költségvetési maradvány kimutatása során az Áht., az Ávr. és az Áhsz. előírásait betartotta. Az intézmény a beszámoló részét képező mérleget, eredménykimutatást és kiegészítő mellékletet a jogszabályi előírásokkal összhangban állította össze. A beszámoló kötelező egyezőségeire vonatkozó Áhsz. előírások érvényesültek.

NEMZETI ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI HIVATAL (XII. AGRÁRMINISZTERIUM, 2. CÍM)

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal belső kontrollrendszere szabályszerű volt, az Áht., az Ávr. és a Bkr. előírásainak megfelelt.

Az intézmény bevételi és kiadási adatai megbízhatóak voltak, bevételeinek és kiadásainak elszámolása szabályszerű volt.

Az intézmény az előirányzat-módosítás és a költségvetési maradvány kimutatása során az Áht., az Ávr. és az Áhsz. előírásait betartotta. Az intézmény a beszámoló részét képező mérleget, eredménykimutatást és kiegészítő mellékletet a jogszabályi előírásokkal összhangban állította össze. A beszámoló kötelező egyezőségeire vonatkozó Áhsz. előírások érvényesültek.

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL (XXXV. NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL 1. CÍM)

A Nemzeti Kutatási fejlesztési és Innovációs Hivatal belső kontrollrendszere szabályszerű volt, az Áht., az Ávr. és a Bkr. előírásainak megfelelt.

Az intézmény bevételi és kiadási adatai megbízhatóak voltak, bevételeinek és kiadásainak elszámolása szabályszerű volt.

Az intézmény az előirányzat-módosítás és a költségvetési maradvány kimutatása során az Áht., az Ávr. és az Áhsz. előírásait betartotta. Az intézmény a beszámoló részét képező mérleget, eredménykimutatást és kiegészítő mellékletet a jogszabályi előírásokkal összhangban állította össze. A beszámoló kötelező egyezőségeire vonatkozó Áhsz. előírások érvényesültek.

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK (XXXV. NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL FEJEZET, 2. CÍM)

A fejezeti kezelésű előirányzat belső kontrollkörnyezetének kialakítása szabályszerű volt. A fejezeti kezelésű előirányzatról készített költségvetési jelentés az Áhsz. előírásai szerint, főkönyvi kivonattal alátámasztva tartalmazta a bevételek és kiadások teljesítési adatait. A maradvány kimutatást a jogszabályi előírások alapján állították össze.

NEMZETI VÁLASZTÁSI IRODA (I. ORSZÁGGYŰLÉS, 24. CÍM)

A Nemzeti Választási Iroda belső kontrollrendszere szabályszerű volt, az Áht., az Ávr. és a Bkr. előírásainak megfelelt. Az intézmény bevételi és kiadási adatai megbízhatóak voltak, bevételeinek és kiadásainak elszámolása szabályszerű volt.

Az intézmény az előirányzat-módosítás és a költségvetési maradvány kimutatása során az Áht., az Ávr. és az Áhsz. előírásait betartotta. Az intézmény a beszámoló részét képező mérleget, eredménykimutatást és kiegészítő mellékletet a jogszabályi előírásokkal összhangban állította össze. A beszámoló kötelező egyezőségeire vonatkozó Áhsz. előírások érvényesültek.

NEMZETI VÁLASZTÁSI IRODA FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK (I. ORSZÁGGYŰLÉS FEJEZET, 24. CÍM 2. ALCÍM)

A fejezeti kezelésű előirányzat belső kontrollkörnyezetének kialakítása szabályszerű volt. A fejezeti kezelésű előirányzatról készített költségvetési jelentés az Áhsz. előírásai szerint, főkönyvi kivonattal alátámasztva tartalmazta a bevételek és kiadások teljesítési adatait. A maradvány kimutatást a jogszabályi előírások alapján állították össze.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

¹ ÁSZ	Állami Számvevőszék
² Alaptörvény	Magyarország Alaptörvénye (hatályos: 2011. április 25.-től)
³ Stabilitási tv.	2011. évi CXCV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról (hatályos: 2011. december 31-től)
⁴ Kvtv.	Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény
⁵ Áht.	2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról (hatályos: 2011. december 31-től)
⁶ TB Alapok	Társadalombiztosítási Alapok: Nyugdíjbiztosítási Alap és Egészségbiztosítási Alap
⁷ E. Alap	Egészségbiztosítási Alap
⁸ Ny. Alap	Nyugdíjbiztosítási Alap
⁹ ELKA	Elkülönített Állami Pénzalapok
¹⁰ Kincstár	Magyar Államkincstár
¹¹ Áhsz.	4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet az államháztartás számviteléről (hatályos: 2014. január 1-jétől)
¹² OGY	Országgyűlés
¹³ JEVA	Járvány Elleni Védekezési Alap
¹⁴ GVA	Gazdaságvédelmi Alap
¹⁵ EUJEVA	Európai Unióból Érkező Járvány Elleni Támogatások Alapja
¹⁶ ÁSZ tv.	2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről (hatályos: 2011. július 1-jétől)
¹⁷ PM	Pénzügyminisztérium
¹⁸ NAV	Nemzeti Adó- és Vámhivatal
¹⁹ ÁKK Zrt.	Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság
²⁰ ÁEEK	Állami Egészségügyi Ellátó Központ
²¹ Eximbank	Magyar Export Import Bank Zrt,
²² KAVOSZ	KAVOSZ Vállalkozásfejlesztési Zrt.
²³ OGYH	Országgyűlés Hivatala
²⁴ KEH	Köztársasági Elnöki Hivatal
²⁵ AB	Alkotmánybíróság
²⁶ AJBH	Alapvető Jogok Biztosának Hivatala
²⁷ OBH	Országos Bírósági Hivatal
²⁸ KH	Közbeszerzési Hatóság
²⁹ NAIH	Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság
³⁰ EBH	Egyenlő Bánásmód Hatóság
³¹ MEKSH	Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal
³² NVI	Nemzeti Választási Iroda
³³ NEBH	Nemzeti Emlékezet Bizottságának Hivatala
³⁴ NÉBIH	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
³⁵ GVH	Gazdasági Versenyhivatal
³⁶ KSH	Központi Statisztikai Hivatal
³⁷ MTA	Magyar Tudományos Akadémia Titkársága
³⁸ MMA	Magyar Művészeti Akadémia Titkársága
³⁹ NKFIH	Nemzeti, Kutatás, Fejlesztési és Innovációs Hivatal
⁴⁰ SZMSZ	Szervezeti és működési szabályzat
⁴¹ KGR K11	Költségvetés Gazdálkodási Rendszer K11 adatgyűjtő-beszámoló rendszer
⁴² KAR	Költségvetési Adatcserélő Rendszer

43 AHAB	Államháztartási Adatbázis
44 GDP	Bruttó hazai termék
45 EGT	Európai Gazdasági Térség
46 BGA	Bethlen Gábor Alap
47 KNPA	Központi Nukleáris Pénzügyi Alap
48 NEFA	Nemzeti Foglalkoztatási Alap
49 NKA	Nemzeti Kulturális Alap
50 NKFIA	Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap
51 Ávr.	368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról (hatályos: 2012. január 1-jétől)
52 Vtv.	2007. évi CVI. törvény az állami vagyonról (hatályos: 2007. szeptember 25-től)
53 Számv. tv.	2000. évi C. törvény a számvitelről (hatályos: 2001. január 1-jétől)
54 Bkr.	370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről (hatályos: 2012. január 1-jétől)
55 Be.	2017. évi XC. törvény a büntetőeljárásról (hatályos: 2018. július 1-jétől)
56 11/2003. (V. 8.) IM-BM-PM	11/2003. (V. 8.) IM-BM-PM együttes rendelet a lefoglalás és a büntetőeljárás során lefoglalt dolgok kezelésének, együttes rendelet nyilvántartásának, előzetes értékesítésének és megsemmisítésének szabályairól, valamint az elkobzás végrehajtásáról (hatályos: 2003. július 1-jétől)
57 9/2018. (VI. 11.) IM rendelet	9/2018. (VI. 11.) IM rendelet a fogva tartott személy esetében a büntetőeljárás lefolytatása, továbbá a büntetőügyekben hozott határozatok végrehajtása során a bíróságokra és egyéb szervekre háruló feladatokról (hatályos: 2018. július 1-jétől)
58 Vnytv.	2007. évi CLII. törvény egyes vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségekről (hatályos: 2007. december 7-től)
59 Kttv.	2011. évi CXCV. törvény a közszolgálati tisztviselőkről (hatályos: 2012. március 1-jétől)
60 Kit.	2018. évi CXXV. törvény a kormányzati igazgatásról (hatályos: 2019. január 1-jétől)
61 Küt.	2019. évi CVII. törvény a különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról (hatályos: 2020. január 1-jétől)
62 Kjt.	1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról (1992. július 1-jétől)
63 Mt	2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről (hatályos: 2012. július 1-jétől)
64 Bjt.	2011. évi CLXII. törvény a bírák jogállásáról és javadalmazásáról (hatályos 2012. január 1-jétől)
65 Iasz.	1997. évi LXVIII. törvény az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról (1997. október 1-jétől)
66 Üsztv.	2011. évi CLXIV. törvény a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról (hatályos: 2012. január 1-jétől)
67 Hjt.	2012. évi CCV. törvény a honvédek jogállásáról (hatályos: 2012. december 30-tól)
68 Haj.	2018. évi CXIV. törvény a honvédelmi alkalmazottak jogállásáról (hatályos: 2019. január 1-jétől)
69 Hszt.	2015. évi XLII. törvény a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról (hatályos: 2015. április 24-től)
70 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet	272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről (hatályos: 2014. november 6-tól)
71 92/2020. (IV. 6.) Korm. rend.	92/2020. (IV. 6.) Korm. rendelet a Magyarország 2020. évi központi költségvetésének a veszélyhelyzettel összefüggő eltérő szabályairól (hatályos: 2020. április 7-től 2020. június 17-ig)

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. | 1364 Budapest 4. Pf. 54

TEL: +36 1 484 9100

email: szamvevoszek@asz.hu

web: www.asz.hu | www.aszhirportal.hu

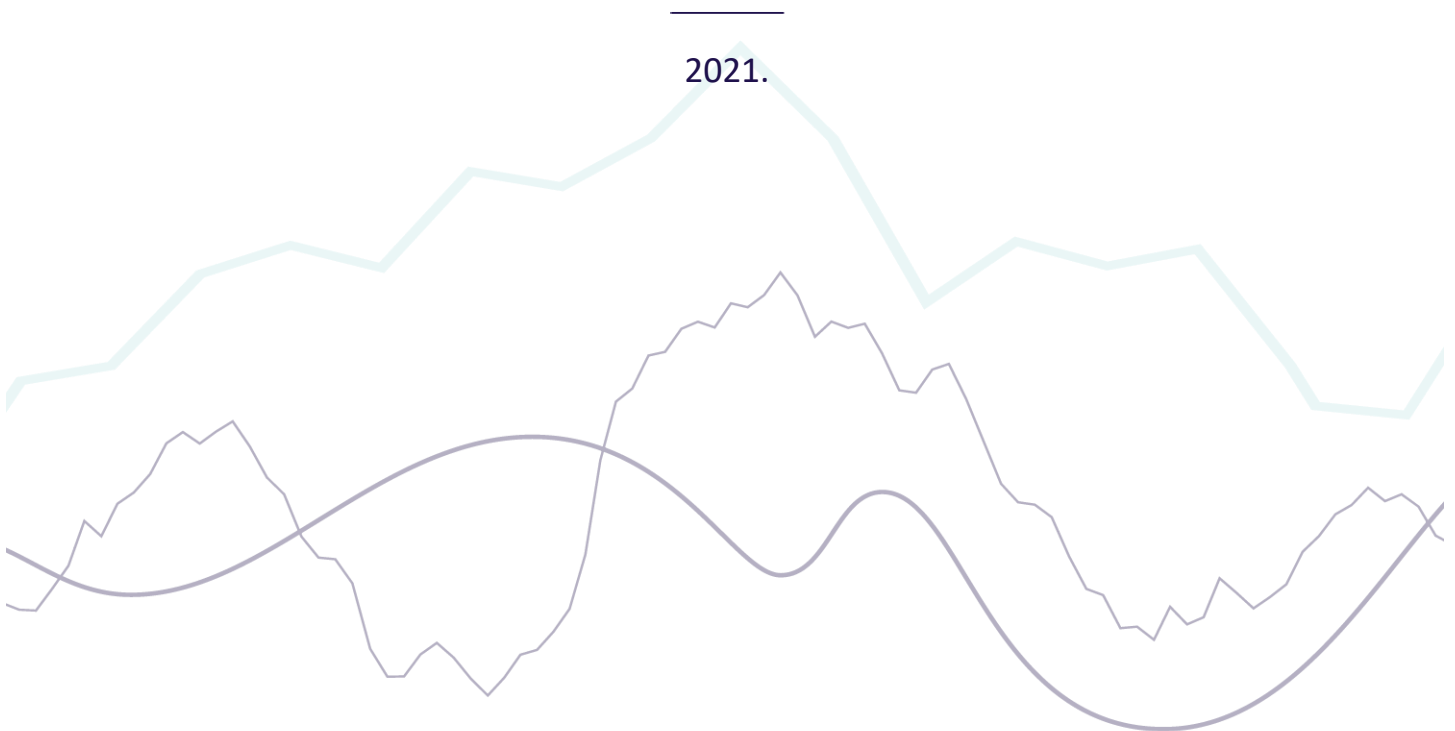

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

ELEMZÉS

a 2020. évi költségvetési folyamatok makrogazdasági összefüggéseiről a zárszámadás ellenőrzéséhez kapcsolódóan

2021.

ELEMZÉS

a 2020. évi költségvetési folyamatok makrogazdasági összefüggéseiről a zárszámadás ellenőrzéséhez kapcsolódóan

Az Elemzés
az interneten
a www.asz.hu
oldalon
olvasható.

Szerkesztő:

ERDÉLYI ATTILA projektvezető

Az elemzés elkészítését felügyelte:

DR. PULAY GYULA ZOLTÁN felügyeleti vezető

Készítették:

ERDÉLYI ATTILA projektvezető

BEKE ANDREA számvevő

LACZI HEDVIG ANNA számvevő

DÁVID GÁBOR számvevő fogalmazó

Kiadja az Állami Számvevőszék

EL-3283-007/2021.

TARTALOMJEGYZÉK

▶	VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	5
▶	AZ ELEMZÉS CÉLJA ÉS MÓDSZERE	7
▶	AZ ELEMZÉS HÁTTERE, TÁRSADALMI INDOKOLTSÁGA	8
▶	1. MAKROGAZDASÁGI FOLYAMATOK	9
	1.1. A koronavírus GDP termelési oldalára gyakorolt hatásai	9
	1.2. A koronavírus GDP felhasználási oldalára gyakorolt hatásai	10
	1.2.1. A fogyasztás alakulását befolyásoló tényezők	11
	1.2.2. A külkereskedelmi egyenlegre gyakorolt hatások.....	11
	1.2.3. Bruttó állóeszköz-felhalmozást ösztönző tényezők	13
	1.2.4. Állami beruházások és a vállalkozások beruházásainak alakulása	14
	1.2.5. Lakossági beruházások alakulása	14
	1.3. A háztartások megtakarításainak alakulása.....	15
▶	2. A MAKROGAZDASÁGI ÉS KÖLTSÉGVETÉSI FOLYAMATOKAT JELENTŐSEN BEFOLYÁSOLÓ ÁLLAMI INTÉZKEDÉSEK	16
	2.1. A koronavírus gazdasági hatásainak enyhítésére tett kormányzati intézkedések és azok visszahatása a gazdaságra, foglalkoztatásra	16
	2.2. A koronavírus-járvány elleni egészségügyi védekezés és járvány gazdasági hatásainak kezelését célzó intézkedések költségvetési hatása	17
	2.2.1. Gazdaságvédelmi Alap	17
	2.2.2. Járványelleni Védekezési Alap	18
	2.2.3. A koronavírus-járvány költségvetés végrehajtására gyakorolt további hatásai.....	18
▶	3. A HIÁNYMUTATÓK ÉS AZ ÁLLAMADÓSSÁG ALAKULÁSA	19
	3.1. A pénzforgalmi hiány alakulása	19
	3.2. Az államadósság alakulása.....	20
	3.3. Az államadósság finanszírozási szerkezete	20
▶	FÜGGELÉK	21
	1. Függelék: A hiánycél és az államadósság-mutató szempontjából lényeges költségvetési folyamatok	21
	A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai.....	21
	— A költségvetés főbb közvetlen bevételei.....	21
	— A költségvetés főbb közvetlen kiadásai.....	22
	Az adósságszolgálatlaltal kapcsolatos bevételek és kiadások	22
	Az Európai Unióból Érkező Járvány Elleni Támogatások Alapja bevételei és kiadásai	22
	Az Európai Unió források bevételei és felhasználásai.....	23
	Költségvetési fejezetek bevételei és kiadásai	23
	— Költségvetési fejezetek bevételei.....	23
	— Költségvetési fejezetek kiadásai.....	24

Az állami vagyonnal összefüggő bevételek és kiadások főbb tételei	24
— Állami vagyonnal kapcsolatos bevételek jelentősebb tételei	24
— Állami vagyonnal kapcsolatos kiadások jelentősebb tételei	24
A helyi önkormányzatok támogatásai	25
A társadalombiztosítási alapok bevételei és kiadásai	25
Az elkülönített állami pénzalapok bevételei és kiadásai	26
Központi tartalékok felhasználása	27
2. Függelék: Az ÁSZ véleménye a 2020. évi központi költségvetési törvényjavaslatról készített véleményben kockázatosnak ítélt előirányzatok teljesüléséről	28
3. Függelék: A 2020. évben a veszélyhelyzet gazdasági és társadalmi hatásainak mérséklésére érdekében hozott intézkedések	30
4. Függelék: A rendkívüli kormányzati intézkedések előirányzat Fejezetekhez való átcsoportosítása	32
▶ MELLÉKLETEK.....	33
1. számú melléklet: Főbb makrogazdasági mutatók 2019. évi és 2020. évi tényadatok teljesülésének alakulása	33
2. számú melléklet: Munkaerőpiaci adatok 2019-2020. év	34
3. számú melléklet: A központi költségvetési fejezetek kiadási megtakarításai terhére a GVA javára teljesített előirányzatok 2020. évi átcsoportosításai	35
▶ RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE.....	36
▶ JOGSZABÁLYOK ÉS KÖZJOGI SZABÁLYOZÓ ESZKÖZÖK JEGYZÉKE	38
▶ FOGALOMTÁR	41
▶ FELHASZNÁLT IRODALOM	45

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (7) bekezdése alapján ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtásáról készített 2020. évi zárszámadást. Az ÁSZ a COVID-19 járvány 2020 márciusi magyarországi megjelenésétől kezdődően folyamatosan értékeli a járvány makrogazdaságra és költségvetési folyamatokra gyakorolt hatásait. Az ÁSZ így a COVID-19 vírussal összefüggésben többek között elemezte a munkaerőpiacra, az export/importra gyakorolt hatásokat, a lakosság védelmét a fertőző betegségekkel szemben, a turizmus helyzetét, illetve a költségvetési politika járvány alatti alakulását.

A COVID-19 járvány hazai megjelenése előtt Magyarországon a makrogazdasági és költségvetési folyamatok kedvezően alakultak, hiszen a reál GDP 2013-2019 között minden évben növekedett, a GDP arányos költségvetési hiány 2012-től a maastrichti hiánycél (3%) alá süllyedt, míg a GDP arányos államadósság a 2011. évi 80,4%-ról 2019-re 64,2%-ra csökkent. A koronavírus-járvány 2020. márciusi berobbanása így egy évek óta bővülő, erős fundamentumokkal rendelkező nemzetgazdaságra gyakorolt sokszerű negatív hatást. A járvány első és második hulláma év közben erőteljes gazdasági visszaesést okozott, amelynek következményeként hazánkban a 2020. évi GDP az előző évhez képest reálértékben 4,7%-kal visszaesett. Ez a mérték a stabil fundamentumoknak, valamint az év közben meghozott kormányzati intézkedéseknek köszönhetően az uniós átlagnál (-5,9%) több mint 1 százalékponttal kedvezőbb.

A pandémia idején az elsődleges állami célkitűzés nem lehetett más, mint az emberéletek védelme, a vírus terjedésének fékezése. Emellett a költségvetési politika kiemelkedően fontos feladata volt a gazdaság és a munkahelyek védelme, a járvány negatív gazdasági és társadalmi hatásainak tompítása.

A koronavírus-járvány okozta gazdasági sokkhatás enyhítése érdekében a Kormány **kínálatöztönző válságkezelési gazdaságpolitikát** alkalmazott, amellyel a gazdasági visszaesést kívánta fékezni, illetve a gazdaság talpra állását minél előbb elérni. A Kormány élve a veszélyhelyzetben kapott jogkörével gazdaságvédelemre és járvány elleni védekezésre költségvetési forrásokat csoportosított át az e célból létrehozott Gazdaságvédelmi Alap, valamint a Járvány Elleni Védekezési Alap javára.

A **kínálatorientációs gazdaságpolitika** eredményeképpen hazánkban a beruházási ráta még a kedvezőtlen makrogazdasági környezet ellenére is – mérsékelten ugyan, de – növekedni tudott. A beruházási ráta javuló tendenciájához leginkább a költségvetési szektor beruházásainak 2020. IV. negyedévi növekedése, valamint a lakásberuházások dinamikus emelkedése járult hozzá.

Kiemelendő továbbá a munkahelymegtartó és munkahelyteremtő állami szerepvállalás, amely többek között adókönyvitések és adóelengedések, valamint a tudást és technológiát fejlesztő célzott támogatásokon keresztül valósult meg. A válságkezelés következtében a 2020. II. negyedévi mélypontot követően év végére javultak a foglalkoztatási és munkanélküliségi adatok. Az intézkedések eredményessége nemzetközi összehasonlításban is figyelemre méltó, hiszen hazánkban 2020-ban a 15-64 éves korosztály foglalkoztatási rátája 2019-hez képest 0,3 százalékponttal kisebb mértékben mérséklődött, mint az EU27 átlaga.

A kormányzati intézkedések jelentősen befolyásolták az előirányzott költségvetési bevételek és kiadások teljesülését. Az adó- és járulékbévelet-kiesést mérsékelte a járvány miatti többletkiadások részbeni finanszírozása céljából bevezetett kiskereskedelmi különadó, valamint a hitelintézetekre kivetett járványügyi különadó. A **4 030,7 Mrd Ft** összegű kormányzati gazdaságvédelmi intézkedések az adóalap-csökkentő hatást némileg enyhítették, ugyanakkor az eredeti előirányzathoz képest 3 088,2 Mrd Ft-tal meg is növelték a költségvetési kiadásokat.

Az uniós források hazai költségvetésből történő megelőlegezése a korábbi évekhez hasonlóan 2020-ban is folytatódott, így a fejlesztések ugyan gyorsabban és akadályoktól mentesebben valósulhattak meg, azonban az uniós források terhére tervezett fejlesztésekhez nyújtott költségvetési támogatások növelő tényezőként hatottak a költségvetési hiányra és az államadósságra.

Az elmaradt költségvetési bevételeket, valamint a megnövekedett kiadásokat nem fedezték a pótlólagos bevételek, illetve belső átcsoportosítások, amelynek következtében az államháztartás központi alrendszere **5 311,3 Mrd Ft** összegű (GDP 11,1%-a) pénzforgalmi deficittal zárta a 2020. évet. A Stabilitási törvény (Gst.) szerinti államadósság értéke (a költségvetési törvény 2019. évi elfogadásakor hatályos szabályok szerint számolva) 2020. december 31-én a **GDP 77,2%-át** tette ki, amely a 2019. évi 64,2%-os értékhez képest 13,0 százalékpontos növekedést jelent. Az Alaptörvényben és a Gst-ben foglalt szabályok szerint a GDP reálértékének csökkenése esetén az államadósság-mutató csökkentésének kötelezettsége 2020-ban nem állt fenn. Ez mozgásteret adott a reziliens költségvetési politika megvalósításához.

A kormányzati szektor 2020. év végi uniós módszertan (ESA) szerint számított hiánya is jelentősen (az előzetes adatok szerint 5,0 százalékponttal) meghaladta a GDP arányos hiány 3%-os maastrichti kritériumát. Ez azonban nem eredményezett jogsértő helyzetet, mivel e szabályok alkalmazásának kötelezettsége a járványra tekintettel felfüggesztésre került. A kormányzati szektor uniós módszertan szerinti konszolidált bruttó adóssága 2020. év végén (folyóáron 38 417,6 Mrd Ft) a **GDP 80,1%-át** tette ki.

A 2020-ban berobbant koronavírus-járvány okozta válság idején hazánkban nagy teret kapott az aktív, gazdasági szereplőkkel együttműködésre törekvő és ösztönző állami szerepvállalás. A 2020. évben a reziliens fiskális politika leginkább a társadalom, az egészségügy és a gazdaság ellenálló képességének megteremtését igényelte a járvány negatív hatásaival szemben. Következésképpen a 2020. évben a költségvetési egyensúly megőrzésére való törekvésnek kifejezetten káros következményei lettek volna. A külső környezeti hatásokra reagáló magyar gazdaságpolitika változásra készítette az állam szerepvállalását, így előtérbe kerültek egyfelől a beruházás ösztönző, másfelől az emberéleteket védő intézkedések. Az ösztönző állami intézkedések egyúttal erősítették a nemzetgazdaság rezilienciáját is. A költségvetési folyamatokban az tükröződik, hogy a Kormány élve a korábbi évek költségvetési konszolidációja adta pénzügyi lehetőségekkel, és a veszélyhelyzettel összefüggő jogszabályi felhatalmazásokkal az emberek életének, egészségének védelmet, illetve a munkahelyek megőrzését és a megszűnő munkahelyek pótlását szolgáló intézkedések finanszírozásának biztosított prioritást.

AZ ELEMZÉS CÉLJA ÉS MÓDSZERE

Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (7) bekezdése alapján ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtásáról készített 2020. évi zárszámadást. Az ÁSZ az elsődleges ellenőrzési tevékenysége mellett, a zárszámadáshoz kapcsolódóan évek óta elemzést is készít az éves költségvetési folyamatainak makrogazdasági összefüggéseiről a zárszámadás keretében. Az elemzés fő célja az, hogy tájékoztassa az Országgyűlést és az elemzés nyilvánosságra hozatalával a szakmai közvéleményt a zárszámadásban tükröződő költségvetési folyamatokról, és azok makrogazdasági hátteréről.

Az elemzés kiinduló pontja a Magyarország 2020. évi központi költségvetésének a veszélyhelyzettel összefüggő eltérő szabályairól szóló 92/2020. (IV.6.) Korm. rendelettel módosított szerkezetű 2020. évi központi költségvetés, valamint a költségvetés szerkezetének veszélyhelyzetre tekintettel végrehajtott átalakítása. Az elemzés Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény, a 92/2020. (IV.6.) Korm. rendelet a Magyarország 2020. évi központi költségvetésének a veszélyhelyzettel összefüggő eltérő szabályairól, valamint a T/17188. számú törvényjavaslat a Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény végrehajtásáról (2020. évi zárszámadási törvényjavaslat, a továbbiakban: 2020. évi zsztv.) adatainak és az adatokhoz kapcsolódó indoklásoknak a felhasználásával készült. Emellett felhasználásra kerültek a Magyar Államkincstár (továbbiakban: Kincstár), a Központi Statisztikai Hivatal (továbbiakban: KSH), az Államadósság Kezelő Központ Zrt. (továbbiakban: ÁKK Zrt.) és a Magyar Nemzeti Bank (továbbiakban: MNB) nyilvános adminisztratív és statisztikai adatai, valamint a témában elérhető szakmai elemzések, jelentések, publikációk, a költségvetés végrehajtásához kapcsolódó kormányhatározatok. Továbbá az elemzés hasznosította többek között a 2020. évi költségvetési törvényjavaslatról készített ÁSZ véleményt, a 2020. II. félévi költségvetési folyamatokról a Költségvetési Tanács részére készült elemzést, illetve a Covid-19 járvány hatásairól készített ÁSZ elemzéseket.

A 2020. évi költségvetési folyamatok makrogazdasági összefüggéseinek teljes körűségét és megalapozottságát az elemzés Függelék és Melléklet fejezeteiben foglalt további értékelések, információk és összefoglaló táblázatok biztosítják. Terjedelmi korlátra figyelemmel azon témakörök részletesebb értékelésétől jelen elemzésben eltekintettünk, amelyeket a közelmúltban az ÁSZ már elemzett. E témakörök esetében az adott helyen hivatkozunk a kapcsolódó releváns ÁSZ elemzésre. Jelen elemzéshez így szorosan kapcsolódik az [„ELEMZÉS – A 2020. II. féléves költségvetési folyamatokról”](#), valamint az [„ELEMZÉS – A költségvetési politika COVID-19 járvány alatti alakulása különös tekintettel az ÁFA és az SZJA politikára”](#) című ÁSZ elemzés.

AZ ELEMZÉS HÁTTERE, TÁRSADALMI INDOKOLTSÁGA

Az elemzést az ÁSZ a zárszámadás ellenőrzéséről szóló jelentéssel együtt nyújtja be az Országgyűlés részére. Az elemzés azt a célt szolgálja, hogy a zárszámadásban tükröződő 2020. évi költségvetési folyamatok makrogazdasági összefüggéseit mutassa be az országgyűlési képviselők számára. Az elemzés értékeli, hogy a makrogazdasági folyamatok, kiemelten a koronavírus járványnak a gazdaságra gyakorolt hatásai, illetve a járvány negatív hatásainak enyhítésére hozott intézkedések miként hatottak a költségvetési folyamatokra. Az elemzés rámutat arra, hogy a szűkebb értelemben vett rezilienciát, azaz az államadósságra és a hiányra vonatkozó célok betartását felváltotta a tágabb értelemben vett rezilienciára törekvés, amikor a költségvetési politika egyik fő célja az, hogy a gazdaság visszaesését fékezze, illetve talpra állását segítse. Az elemzés bemutatja, hogy a költségvetésből mekkora összegeket, milyen összetételben használtak fel erre a célra, és ennek nyomán mennyire sikerült hozzájárulni a magyar gazdaság rezilienciájának megőrzéséhez.

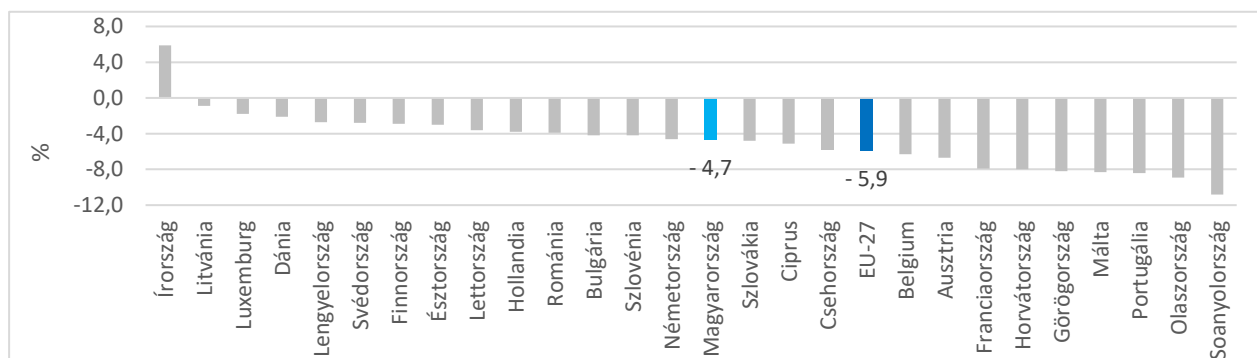
Az elemzéssel az ÁSZ, mint a kormánytól független szervezet, szilárd szakmai alapokon értékeli a járvány miatti megtorpanás, valamint a járvány elleni intézkedések végrehajtásának költségvetésre gyakorolt hatását. E témának a mélyebb és részletesebb megismerése a közpénzügyekkel foglalkozók számára hasznos ismeretekkel szolgálhatnak.

1. MAKROGAZDASÁGI FOLYAMATOK

A COVID-19 vírus megjelenése előtt a magyar gazdaság fundamentumai kedvezően alakultak, hiszen hazánkban a reál GDP 2013 óta minden évben növekedett (KSH STADAT 21.1.1.1.) és a fenntartható gazdasági növekedés pályájára került. A foglalkoztatási ráta a 2010. I. negyedévi 49,8%-ról 2019. IV. negyedévére 62,7%-ra emelkedett, míg ugyanezen időszak alatt a munkanélküliségi ráta 11,4%-ról 3,2%-ra csökkent a 15-74 éves népesség körében. (KSH STADAT 20.2.1.4.) Mindeközben hazánkban a beruházási ráta a 2010. évi 20,1%-ról 2019-re 27,2%-ra ugrott. (KSH 2021b). A koronavírus járvány 2020 tavaszán így egy évek óta bővülő nemzetgazdaságra gyakorolt sokszerű hatást. A vírus negatív következményei a makrogazdasági folyamatokat világszerte kedvezőtlenül befolyásolták. Az európai uniós tagállamok GDP-jének értéke az előző évhez képest az 1. ábra szerint változott 2020-ban.

1. ábra

Az uniós tagállamok GDP-jének változása a 2020. évben (az előző év = 100,0%)

Forrás: Eurostat (2021a) NAMA_10_GDP, valamint KSH STADAT 21.1.1.1. alapján ÁSZ szerkesztés

Mint, ahogy az 1. ábra is mutatja, Magyarországon a gazdaság visszaesése az uniós átlaghoz viszonyítva kedvezőbbben alakult, hiszen szemben az EU27 átlaggal (-5,9%) hazánkban a GDP kisebb mértékben, 4,7%-kal esett vissza. Magyarország fontosabb makrogazdasági mutatóinak a 2019. évi, a 2020-ra tervezett, illetve előzetes teljesülésének adatait az 1. számú melléklet tartalmazza részletesen. A kimutatás alapján látható, hogy a főbb makrogazdasági mutatók (a bruttó átlagkereset növekedési adata kivételével) a 2020 elején berobbant COVID-19 járvány okozta sokkhatás következtében kedvezőtlenebbül alakultak a 2019. évben tervezetthez képest.

1.1. A koronavírus GDP termelési oldalára gyakorolt hatásai

A koronavírus járvány negatívan befolyásolta a korábbi időszak kedvező makrogazdasági folyamatait, jelentősen visszafogta a magyar gazdaság teljesítményét

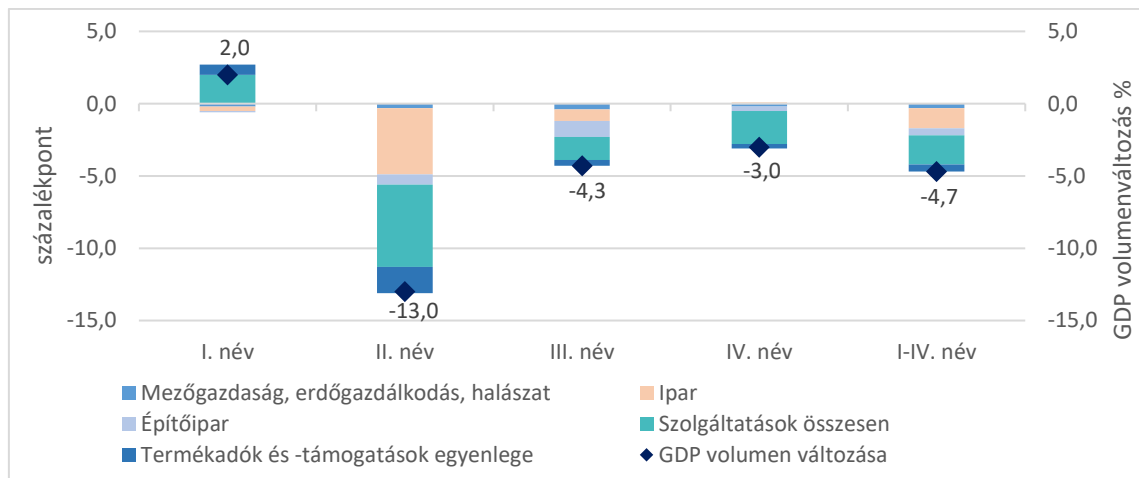
A járványhelyzet a termelési oldal tényezői közül leginkább a **szolgáltatások** és az **ipar** teljesítményét érintette. A szolgáltatások bruttó hozzáadott értéke 2020-ban az előző évhez képest 4,7%-kal, míg az iparé 4,9%-kal maradt el. Utóbbi ágazat termelési volumenének a legjelentősebb csökkenésére (20,2%) a II. negyedévben (a koronavírus-járvány első hullámában) került sor a termelési láncok működési zavarai, valamint a gyárak, üzemek teljes leállása miatt. (KSH, 2020b).

A járvány első és második hullámában bevezetett korlátozó intézkedések (elsősorban a határok lezárása, a lakhely elhagyásának szigorítása, a rendezvények elmaradása, az étteremben történő fogyasztás tiltása, a szálláshely-szolgáltatás korlátozása stb.) leginkább a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás területét sújtotta, melynek hatására a terület teljesítménye az előző évhez képest éves szinten 32,2%-kal csökkent. Továbbá a szállítás, raktározás nemzetgazdasági ágban szintén jelentős, 16,3%-os csökkenés mutatkozott, melynek elsődleges oka a nemzetközi szállítmányozás koronavírus-járvány első hulláma miatti II. negyedévi csökkenése, valamint a személyszállítási teljesítmény visszaesése volt. (KSH, 2020a). A szolgáltatási szektorban a 2019-ben elért szintet csupán az információ-kommunikáció, valamint a pénzügyi, biztosítási tevékenység termelése haladta meg (6,1%-kal, illetve 3,4%-kal). A két terület teljesítménye így pozitívan befolyásolta a

GDP mérséklődésének folyamatát. Az egyes nemzetgazdasági ágak, valamint a termékadók és –támogatások egyenlegének GDP változásához való hozzájárulását negyedéves bontásban a 2. ábra szemlélteti.

2. ábra

A termelési oldal tényezőinek hozzájárulása a GDP változásához a 2020. évben

Forrás: KSH STADAT 21.1.1.10 és 21.2.1.20 alapján ÁSZ szerkesztés

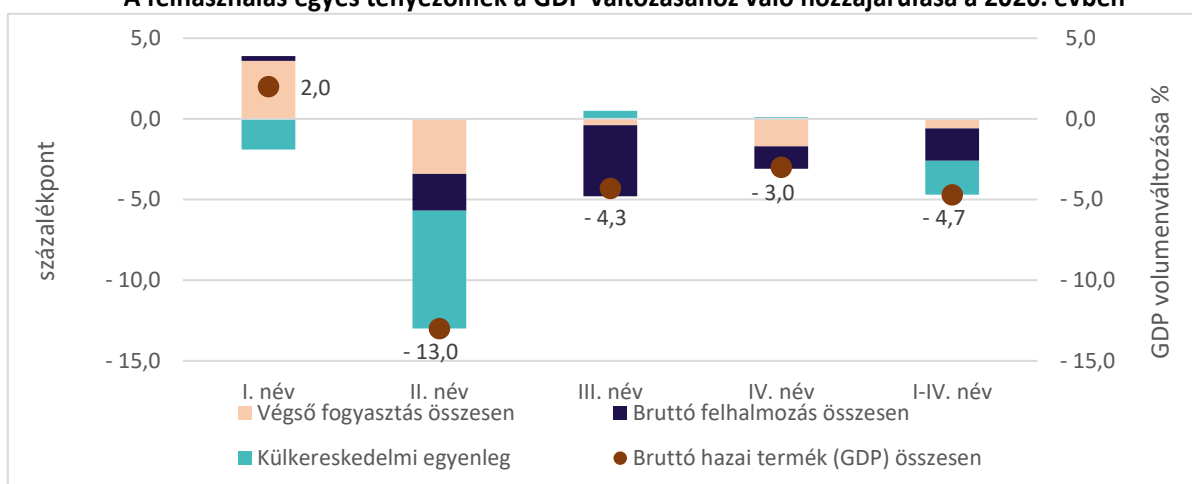
A GDP 2020. évi 4,7%-os csökkenéséhez a szolgáltatások 2,0, az ipar 1,4, a mezőgazdaság 0,3, az építőipar 0,5, a termékek és –támogatások egyenlege 0,5 százalékponttal járult hozzá. A koronavírus a termelési oldalon keresztül az aggregált kínálatra gyakorolt hatást makrogazdasági szinten. Ez kedvezőtlenül érintette a kapacitáskihasználtságot és termelőkapacitást: létszámcsökkentést, munkaidő-csökkentést, részmunkaidő foglalkoztatást, bérek befagyasztását, fizetés nélküli szabadságokat idézett elő a koronavírus-járvány miatt leginkább érintett szektorokban (szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás, szórakoztatás, egyéb szolgáltatás). Utóbbi folyamatok paradigmaváltásra kényszerítették az állami szerepvállalást, amely következtében előtérbe kerültek többek között a munkahelyteremtő és munkahelymegtartó intézkedések.

1.2. A koronavírus GDP felhasználási oldalára gyakorolt hatásai

A felhasználás egyes elemeinek a GDP értékének változásához való hozzájárulását a 3. ábra mutatja be.

3. ábra

A felhasználás egyes tényezőinek a GDP változásához való hozzájárulása a 2020. évben

Forrás: KSH STADAT 21.1.1.11 és 21.2.1.21 alapján ÁSZ szerkesztés

Az GDP értékének éves szintű csökkenéséhez legnagyobb arányban a külkereskedelmi egyenleg változása (-2,1 százalékpont) járult hozzá. A végző fogyasztás 0,6, a bruttó felhalmozás pedig 2,0 százalékpontos mérséklődést okozott a GDP 2020. évi értékében.

1.2.1. A fogyasztás alakulását befolyásoló tényezők

A végső fogyasztás előző évtől való elmaradása az annak túlnyomó részét, csaknem kétharmadát kitevő háztartások fogyasztási kiadásainak 2,5%-os visszaesésével magyarázható, ami elsősorban a II. negyedévben bevezetett korlátozások hatására csökkenő kereslettel függ össze. A kisebb hányadot jelentő közösségi fogyasztás 2,8%-os növekedése nem tudta ellensúlyozni a háztartások fogyasztásának elmaradását. A fogyasztáson belül a korlátozó karantén intézkedések leginkább a háztartások szolgáltatásokra fordított költségeire voltak hatással, éves szinten a vásárlásokon belüli részarányuk 2,7 százalékponttal mérséklődött.

A lakosság jövedelmének alakulása

2020-ban a járványhelyzet ellenére a munkavállalók havi bruttó és a nettó átlagkeresete is 9,7%-kal növekedett. (KSH STADAT 20.1.1.1.) A teljes munkaidőben alkalmazásban állók bruttó átlagkeresete a versenyszférában 9,8%-kal (KSH STADAT 20.1.1.48.), a közszférában 10,3%-kal (KSH STADAT 20.1.1.49.) emelkedett az előző évhez képest. Ez egyrészt a munkahelyek megőrzését célzó támogatásoknak, másrészt az év során végrehajtott béremeléseknek volt köszönhető. A közszférában látható béremelkedéshez jelentősen hozzájárult az egészségügyi dolgozóknak nyújtott júniusi, egyszeri juttatás. A háztartások fogyasztásának alakulása azonban nem tükrözi a lakossági jövedelmek növekedését, mivel a járványhelyzet negatív hatásai miatt növekedett a munkanélküliek, a részmunkaidőben dolgozók száma, ezért a 2020-ban a dolgozók számára kifizetett bértömeg nem érte el az átlagkeresetek esetében kimutatott növekedési szintet.

A foglalkoztatottság alakulása

A koronavírus-járvány a munkaerőpiaci mutatók alakulását is negatívan befolyásolta, hiszen a foglalkoztatottság elmúlt években tapasztalt trendszerű javulása megtört. A március-áprilisi leállások és a korlátozó intézkedések hatásai, majd a nyári-őszi időszak korrekciói mind a foglalkoztatottsági, mind az álláskeresési adatokban tetten érhetők. A negyedéves adatok alapján a tavaszi foglalkoztatottsági mélypontot követően egyre többen tértek vissza a munkaerőpiacra. A járvány második hullámával a foglalkoztatottsági ráta az előző év IV. negyedévében teljesült 72,4%-hoz képest kismértékben visszaesett, azonban az év végére már meghaladta azt. (KSH STADAT 2.1.2.2.) A munkanélküliségi ráta a II. negyedévi csúcsot (4,6%) követően már csökkenő tendenciát mutatott a III-IV. negyedévben (4,3%, 4,1%), ugyanakkor a 2020. évi éves adat így is 0,9 százalékponttal meghaladta a 2019. évi értéket. A munkaerőpiacra vonatkozó legfontosabb negyedéves adatokat a 2. számú melléklet összegzi.

A munkaerőpiaci folyamatok javulását a következő célzott kormányzati intézkedések is elősegítették: bértámogatások, adókedvezmények, a szociális hozzájárulási adó kulcsának 2,0 százalékpontos csökkentése, a munkahelyek megtartását és újak létrejöttét elősegítő beruházások támogatása, a hitelmoratórium bevezetése, a kiemelt ágazatok védelme, a kedvezményes és állami garanciát tartalmazó hitelprogramok a magyar vállalkozások számára, a rugalmas munkajogi szabályok a távmunkavégzésre vonatkozóan.

A fogyasztói árindex alakulása

A fogyasztói árindex éves szinten 3,3%-kal volt magasabb az előző évhez képest. A háztartások kevesebbet vásároltak azokból a termékekből, amelyek árindexe a válság előtt is alacsony volt, így a ruházati cikkekből, a tartós fogyasztási cikkekből, valamint az egyéb cikkekből. Éves szinten legnagyobb mértékben az élelmiszerek drágultak (7,2%), valamint a szeszes italok, és dohányárak ára (6,9%) emelkedett, amely emelkedések hatását mérsékelte a háztartási energia minimális (0,3%) drágulása. Az üzemanyagok ára összességében 5,6%-kal csökkent, amit a kőolaj világpiaci árának mérséklődése eredményezett. A járvány kitörése a szolgáltatásokra – turizmus, az éttermi, a kulturális és szabadidős szolgáltatások – volt a legnagyobb hatással, mivel a megváltozott kereslet-kínálati viszonyok a szolgáltatások áraira növelő hatást gyakoroltak. (KSH, 2021d)

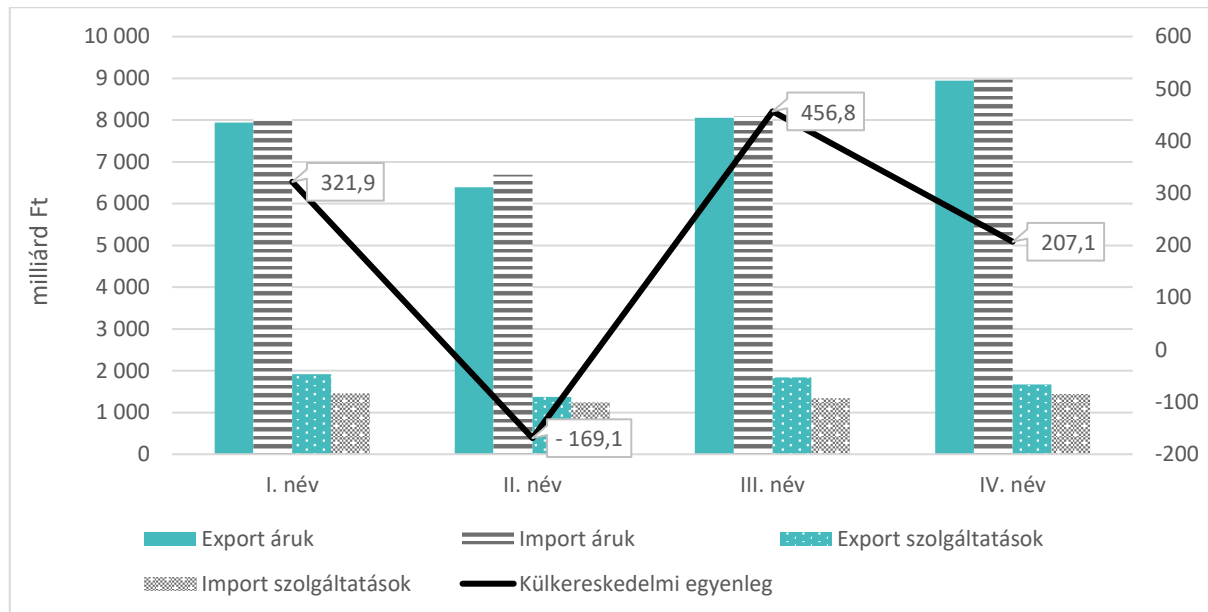
1.2.2. A külkereskedelmi egyenlegre gyakorolt hatások

A koronavírus járvány okozta negatív gazdasági hatások ellenére a külkereskedelmi mérleg 2020-ban éves szinten (folyó áron 816,6 Mrd Ft) és – a II. negyedév kivételével – negyedévente is pozitív egyenleggel

zárt. A II. negyedévben az export 169,1Mrd Ft-tal maradt el az importtól. (STADAT 21.2.1.10) A külkereskedelmi egyenleg 2020. évi negyedévenkénti alakulását a 4. ábra szemlélteti.

4. ábra

A külkereskedelmi egyenleg alakulása 2020-ban

Forrás: KSH STADAT 21.2.1.10. alapján ÁSZ szerkesztés

A külkereskedelmi forgalom túlnyomó részét, több mint 80,0%-át kitevő árukereskedelem esetében az import éves szinten meghaladta az exportot, amely tendencia 2018 óta jellemzi a külkereskedelmet. Az áruk külkereskedelmi forgalmát a járványhelyzet miatt kialakult problémák (az ellátási láncok szakadása, a szállítás akadozása, a logisztikai problémák) leginkább az év II. negyedévében csökkentették: az import 16,3%-kal, míg az export 19,2%-kal esett vissza az előző negyedévhez képest. (KSH, 2021a) A szolgáltatások esetében éves szinten az export – a korábbi évekhez hasonlóan – 2020-ban is meghaladta az importot. Ugyanakkor a teljes külkereskedelmi forgalmat tekintve a legjelentősebb csökkenés a szolgáltatások exportja esetében következett be, amely 28,0%-kal mérséklődött a II. negyedévben az előző negyedévhez képest, a koronavírus miatti korlátozások miatt. (KSH STADAT 21.2.1.10)

A szolgáltatások területén a korábbi évekhez hasonlóan a turizmus járult hozzá legnagyobb mértékben az exporthoz (654,3 Mrd Ft), azonban ez a teljesítmény nem érte el az előző évi adat felét. Az elmaradás a koronavírus járványhoz kötődő korlátozó intézkedésekkel magyarázható. A korlátozó intézkedések miatt a határforgalom jelentősen elmaradt a szokásostól, így a 2020-ban Magyarországra érkező külföldiek az utazásaikhoz kapcsolódóan (export) az egy évvel korábnál 54,0%-kal kevesebbet, 1 054 Mrd Ft-ot fordítottak termékekre és szolgáltatásokra. A külföldre utazó magyarok száma szintén jelentősen csökkent, emiatt 2020-ban az utazók az előző évinél 58,0%-kal kevesebbet fordítottak külföldi utazásaikhoz kapcsolódóan termékekre és szolgáltatásokra (import). (KSH, 2021a)

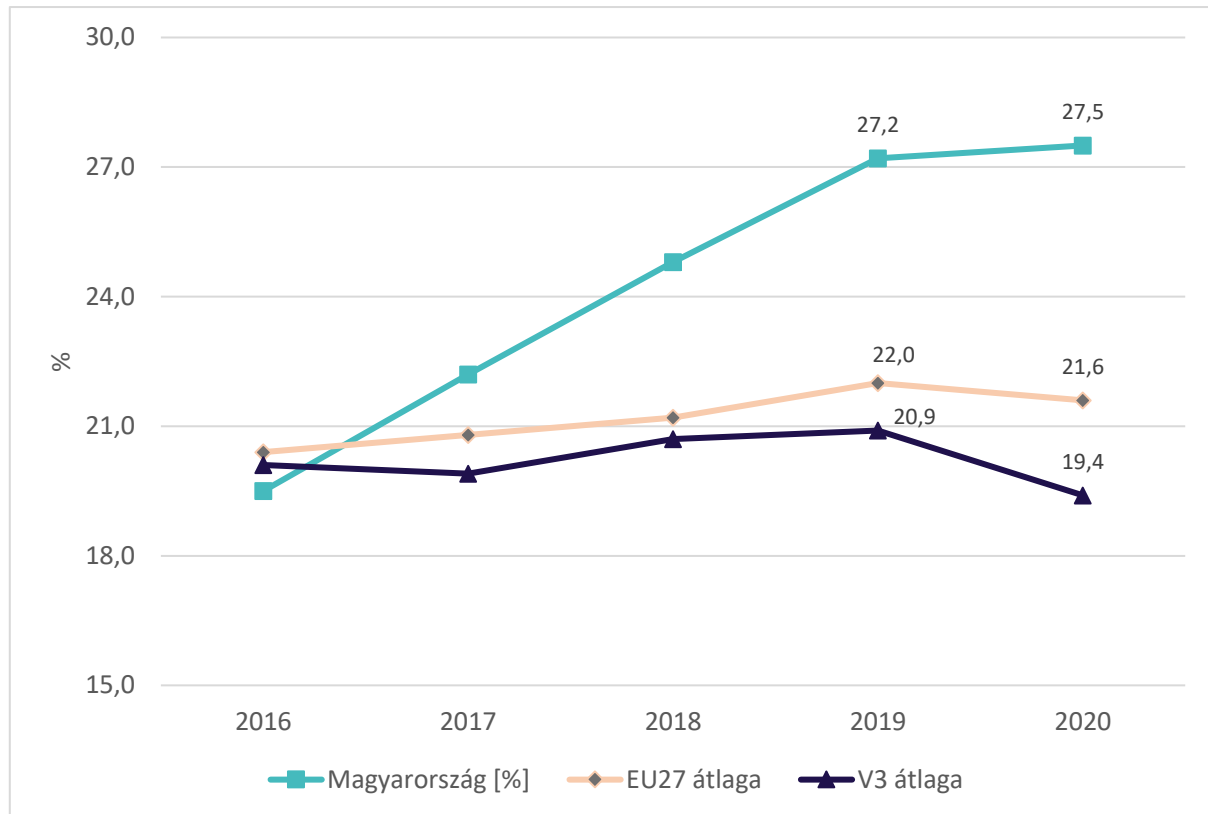
A szállítási szolgáltatások exportjának 489,3 Mrd Ft-os teljesülése az előző évi teljesítmény 54,6%-a volt, ami szintén a korlátozó intézkedésekkel hozható összefüggésbe. A szállítási szolgáltatások külkereskedelmi forgalmában csökkent a légi szállítás korábbi vezető szerepe, mivel az export forgalomból – a korábbiaktól 20,0%-kal elmaradva – 23,0%-kal, az import forgalomból – 13,0%-kal elmaradva – 25,0%-kal részesedett a 2020. évben. A visszaesés miatt a szállítási szolgáltatások közül a közúti szállítás szerepe került előtérbe. (A közúti szállítások súlya a szállítási szolgáltatások összetételében 2019-hez képest a bevételek esetében 11,0, a kiadások esetében 5,7 százalékponttal növekedett.) (KSH, 2021a)

1.2.3. Bruttó állóeszköz-felhalmozást ösztönző tényezők

A beruházási ráta 2020-ban az EU27 és a V3 országok esetében az átlagos értékét tekintve csökkent, míg a magyar beruházási ráta növekedése csak lelassult az év egészét tekintve (27,2%-ról 27,5%-ra emelkedett). (5. ábra)

5. ábra

A beruházási ráta alakulása a 2016-2020. évek időszakában Magyarországon, valamint az EU27 és a V3 országok átlagában

Forrás: KSH (2021b) alapján ÁSZ szerkesztés

A pandémia miatti nehéz gazdasági helyzetben ugyan volumenében Magyarországon is visszaestek a beruházások, de ezek mértéke kisebb volt a GDP csökkenésénél. A kormány a járvány gazdaságra gyakorolt negatív hatásainak enyhítése érdekében meghozott beruházásösztönző intézkedései, a Magyar Fejlesztési Bank, az Eximbank, továbbá az MNB a vállalkozások védelme, versenyképességének növelése érdekében nyújtott új támogatási, valamint hitelprogramjai kedvezően hatottak a beruházási ráta alakulására. A beruházási ráta kiemelkedő teljesülése összefüggésbe hozható a Gazdaságvédelmi Alapból (továbbiakban: GVA) nyújtott, közlekedésfejlesztésre, kiemelt beruházásra, turisztikai fejlesztésekre, az egészségügyi ellátásbiztonságra fordított támogatásokkal.

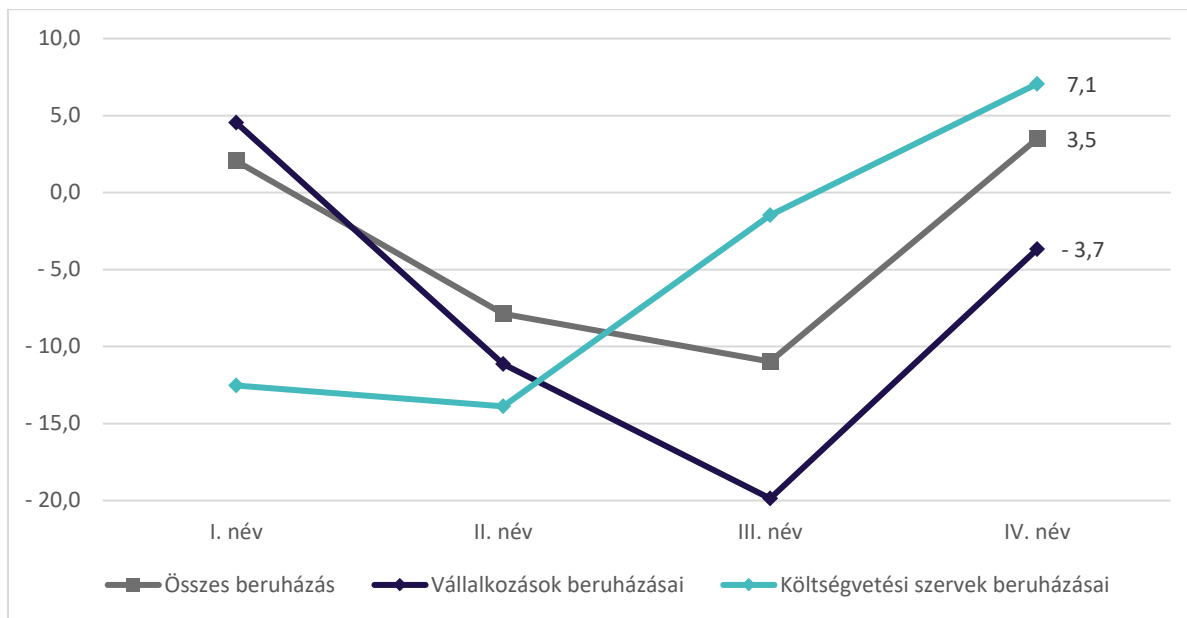
A beruházások a legnagyobb súllyal rendelkező nemzetgazdasági ágak közül az ingatlanügyletek és a közgazdaság, védelem, valamint az egészségügyi szolgáltatások esetében az előző évhez képest magasabban, a feldolgozóiparban és a szállítás, raktározásban alacsonyabb szinten teljesültek. (KSH, 2021b, 2021c)

1.2.4. Állami beruházások és a vállalkozások beruházásainak alakulása

A nemzetgazdasági beruházások folyó áron számolt teljesítményértékének volumenváltozását a 2020. évben a 6. ábra mutatja be.

6. ábra

A nemzetgazdasági beruházások folyó áron számolt teljesítményértékének volumenváltozása szektoronként a 2020. évben (előző év azonos időszaka = 100,0%)

Forrás: KSH STADAT 3.2.1.5. alapján ÁSZ szerkesztés

A 6. ábra rávilágít, hogy a II. negyedéves visszaesést követően – összefüggésben a GVA-ból jutott beruházásösztönző támogatásokkal – a költségvetési szervek beruházásai már a III. negyedévtől, a vállalkozások beruházásai a IV. negyedévtől növekedésnek indultak. A beruházások újbóli felfutásához jelentősen hozzájárult a költségvetési beruházások IV. negyedévi 7,1%-os emelkedése. A 2020. évi tárgyi eszköz beruházásokban érintett, az EU által finanszírozott projektekkel kapcsolatos kifizetések, mintegy 1 250 Mrd Ft-ot tettek ki, amely 250,0 Mrd Ft-tal meghaladta a 2019. évben teljesült majdnem 1 000 Mrd Ft-os szintet. (KSH, 2021b)

A 2020. évben 907 projekt, azok keretében 4,1 Mrd euró értékű beruházás valósult meg. (Magyarország Kormánya, 2021) A Kormány befektetés-ösztönző politikája hozzájárult ahhoz, hogy a magyar gazdaságban a jelenlévő nemzetközi vállalatok fejlett technológiákat alkalmazzanak tevékenységük során. Ezen technológiák hozzájárulhattak a vállalatok termelékenységének növeléséhez, munkahelyeket teremtettek, támogatták az exportkapacitások bővítését. A kapcsolódó működő tőkebeáramlás javította az ország fizetési mérleg pozícióját, mind a beruházás, mind pedig a termelés szakaszában.

1.2.5. Lakossági beruházások alakulása

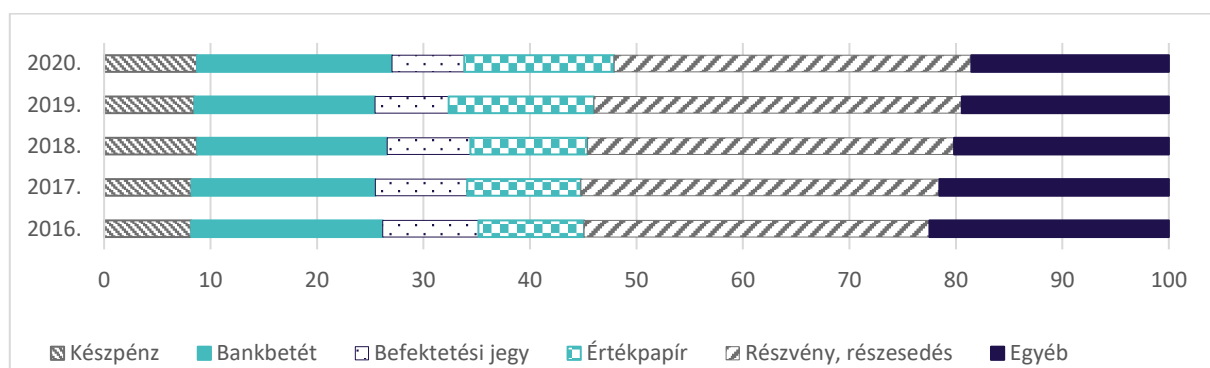
A lakosság beruházásainak alakulását mind az otthonteremtési támogatások, mind pedig a kedvezményes lakás ÁFA kedvezően befolyásolta, hiszen a kiadott lakásépítési engedélyek számának 2020. évi jelentős csökkenése ellenére, a kormányzati intézkedések hatására az épített lakások száma az előző évhez képest 2020-ban 33,5%-kal növekedett. A családi otthonteremtési kedvezmény segítségével 2020 végéig 157 ezer gyermekes család jutott vásárlás, építés vagy bővítés által saját lakáshoz. Az Otthonteremtési Program keretében 2020-as intézkedések együttesen számottevő hatást gyakorolhattak a növekedésre és foglalkoztatásra.

1.3. A háztartások megtakarításainak alakulása

A háztartások bruttó pénzügyi eszközeinek értéke 2020 végén 66 852,6 Mrd Ft volt, ami az előző évhez képest 5 837,0 Mrd Ft-os (9,6%-os) bővülést jelent. A háztartások pénzügyi vagyonának változását tekintve a készpénz- és betétállomány összesen 2 547,7 Mrd Ft-os (16,4%-os) éves növekedést mutatott, emellett a hosszú lejáratú értékpapírok állománya is nagymértékben, 1 831,5 Mrd Ft-tal (29,3%-kal) emelkedett, ami támogatta a növekvő államadósság belső forrásokból történő finanszírozását. A pénzügyi eszközökön belül, a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között szereplő, központi kormányzat hosszú lejáratú értékpapírainak aránya egy év alatt a 2019. év végi 10,3%-ról 12,1%-ra, állománya 8 086,2 Mrd Ft-ra emelkedett. A lakossági állampapír-állomány növekedésében meghatározó szerepet töltött be a MÁP Plusz, amelynek állománya 2020 végére elérte az 5 221,2 Mrd Ft-ot (MNB, 2021c). A lakosság pénzügyi eszközeinek összetétele a 7. ábra szerint alakult.

7. ábra

A háztartások bruttó pénzügyi eszközei összetételének alakulása, 2016-2020. évek

Forrás: MNB (2021b) alapján ÁSZ szerkesztés

A koronavírus járványhoz kapcsolódó korlátozó intézkedések, a visszaeső foglalkoztatás, valamint a lakosság óvatossága, tartalékolást előtérbe helyező magatartása miatt a háztartások fogyasztási kiadása a 2020. évben összesen 2,5%-kal csökkent az előző évhez képest. A fogyasztás csökkenésének hatására a lakossági megtakarítások szintje emelkedett. A nagyobb mértékű betételhelyezés elsősorban az elhalasztott fogyasztásnak, a „kényszer megtakarításnak” tudható be, ugyanakkor ahhoz a hitelmoratórium hatása is hozzájárulhatott. (MNB, 2021b).

A koronavírus járvány miatti gazdasági visszaesés hatására megnövekedett államháztartási hiány finanszírozhatósága szempontjából megnőtt a háztartások megtakarításainak jelentősége. A lakossági készpénz megtakarítások a közvetlenül bevonható megtakarítási formák, amelyek a lakossági államkötvény vásárlások forrásául szolgálhatnak. A gazdaság növekedése és belső finanszírozása szempontjából fontos kérdés, hogy a megtakarítások jelentős részét kitevő készpénzállományt a lakosság a jövőben milyen megtakarítási formába fogja átvezetni.

2. A MAKROGAZDASÁGI ÉS KÖLTSÉGVETÉSI FOLYAMATOKAT JELENTŐSEN BEFOLYÁSOLÓ ÁLLAMI INTÉZKEDÉSEK

A 2020. évi pandémiás helyzetben a gazdaság stabilitásának megőrzése, biztosítása során az állam szerepe felértékelődött. A szakirodalom szerint mind az előző (2008-2009. évi globális pénzügyi válság), mind a jelenlegi válság kezelésének meghatározó tényezője az, hogy az állam kiegyensúlyozott költségvetéssel rendelkezzen. Emellett a sikeres válságkezelés akkor valósulhat meg, ha az állam és a költségvetés végrehajtásáért felelős szervezetek képesek rugalmasan reagálni a bekövetkező, esetenként sokszerű változásokra. (Pulay és társai, 2020)

Az állam sikeres válságkezelésének kritériuma, hogy az okozott negatív hatások mérséklésére, illetve a válságot követően a normális kerékvágásba történő visszatérés érdekében az állam milyen eszközöket képes mozgósítani, azok mennyire segítik elő a válságot követően a versenyképesség helyreállítását, továbbá, hogy a költségvetés milyen gyorsan tud visszaállni a makrogazdasági egyensúlyt biztosító szintre. (Domokos, Pulay, 2020)

2.1. A koronavírus gazdasági hatásainak enyhítésére tett kormányzati intézkedések és azok visszahatása a gazdaságra, foglalkoztatásra

A koronavírus járvány nemzetgazdaságra és magyar lakosságra gyakorolt negatív hatásainak enyhítése érdekében a Kormány kormányrendeletekkel, kormányhatározatokkal meghatározta azon intézkedéseit, amelyek hatására a munkáltatók kellően ösztönözve voltak a munkavállalók továbbfoglalkoztatására a válsághelyzet ideje alatt, továbbá csökkentek a terheik a veszélyeztetettnek minősülő ágazatoknak. 2020. évben a veszélyeztetett ágazatok közé tartozott a turizmus az egészségipar, az élelmiszeripar, a mezőgazdaság, az építőipar, a közlekedés és logisztika, a film- és kreatívipar. Az intézkedések hatását a központi költségvetésre a 3. számú függelékben lévő táblázat mutatja be.

Az intézkedések legfőbb hatásai közé tartoznak a munkahelyek megtartásának, bővülésének elősegítése, a korlátozások által leginkább kiszolgáltatott turisztikai szektor támogatása, pénzügyi mozgástér bővítése a lakosság és a vállalatok körében, a lakossági fogyasztás bővítése, és a bankrendszer likviditási helyzetének megerősítése.

A kiemelt ágazatok a járvány berobbanásával 2020. március és 2020. június időszakában járulék és adókedvezményben részesülhettek. Ebben az időszakban a turisztika, vendéglátás, szerencsejáték, szórakoztatóipar, filmipar, előadóművészs, rendezvényszervezés és sportszolgáltatást nyújtó ágazatok tartoztak a kiemelt ágazatok közé. A 2020. évben végrehajtott főbb adóváltozásokat, a COVID-19 válság hatásainak enyhítése érdekében tett adózási könnyítéseket, valamint kormányrendeletek és kormányhatározatok alapján végrehajtott egyéb intézkedéseket az [„ELEMZÉS – A 2020. II. féléves költségvetési folyamatokról”](#), valamint az [„ELEMZÉS – A költségvetési politika COVID-19 járvány alatti alakulása különös tekintettel az ÁFA és az SZJA politikára”](#) című ÁSZ elemzések mutatják be.

A kormányzati beavatkozások következtében sikerült a gazdaság, a foglalkoztatás és a fogyasztás visszaesését mérsékelni. A munkahelyek védelmében 2020. évben hozott intézkedések az Európai Unió egésze tekintetében is sikeresnek mondhatók, különösen figyelemreméltó, hogy a magyar eredmények jelentősen kedvezőbben alakultak az uniós átlagnál. A 15-64 éves korosztály foglalkoztatottsági rátájának alakulása tekintetében ugyanis 2019-2020. év között Magyarországon az 2019. évhez képest 0,3 százalékponttal mérséklődött a foglalkoztatottsági ráta, míg az EU27 átlag 0,7 százalékponttal csökkent. (Eurostat, 2021b)

2.2. A koronavírus-járvány elleni egészségügyi védekezés és járvány gazdasági hatásainak kezelését célzó intézkedések költségvetési hatása

2.2.1. Gazdaságvédelmi Alap

A Kormány a koronavírus járvány okozta sokkhatás kezelése érdekében 1 345,7 Mrd Ft-os összeggel létrehozta a GVA-t¹, amely forrásul szolgált a gazdasági visszaesést tompító intézkedések fedezetére. Az 1 345,7 Mrd Ft-os összeg a költségvetési fejezetektől 922,6 Mrd Ft előirányzat és a 423,1 Mrd Ft-os Nemzeti Foglalkoztatási Alap (továbbiakban: NFA) bevételeinek átcsoportosításából tevődött össze, amelyet a Pénzügyminisztérium (továbbiakban: PM) befizetési kötelezettségének teljesítése 20,0 Mrd Ft-tal megemelt. A GVA előirányzat felülről nyitott előirányzat volt., A GVA felhasználásáról részletesebb információkat az „[ELEMZÉS – A 2020. II. féléves költségvetési folyamatokról](#)” című ÁSZ elemzés tartalmaz.

A koronavírus járvány hatásainak elhárítására a Kormány az életek védelmét biztosító egészségügyi szigorítások mellett gazdaságvédelmi intézkedéseket hajtott végre, amelyek vezérfonala a gazdasági eredmények megőrzése volt. A GVA-ból a kulturális tevékenységekre közel 13%-ot, az egészség megőrzési, sportlétesítményekre közel 5%-ot használtak fel. A GVA kiadásainak a gazdaság területein és a költségvetési fejezeteknél történő 2020. évi felhasználását az 1. táblázat foglalja össze.

1. táblázat

A Gazdaságvédelmi Alap felhasználásának főbb csoportjai a gazdaság területén

A gazdaságban történő felhasználás	Teljesülés Mrd Ft	Felhasználás megoszlása %
Versenyképesség, export növelő és gazdaságvédelmi támogatások	1 467,4	36,4%
Turisztikai fejlesztések támogatása	346,5	8,6%
Kutatás-fejlesztés támogatása	136,8	3,4%
Egészségügyi ellátásbiztonság javítását célzó támogatási program	100,0	2,5%
Közlekedés fejlesztés, kiemelt beruházások támogatása	1 193,0	29,6%
Egyéb gazdaságvédelmi programok támogatása, munkahelyvédelmi támogatások és egyéb felhasználás	786,9	19,5%
Összesen	4 030,7	100,0%

Forrás: PM zárszámadás adatszolgáltatás és a 2020. évi zsztv. 00. főkötvet 665-679.o, alapján az ÁSZ szerkesztés

A 2020. évben a GVA-ból a Kormány határozatok alapján 4 030,7 Mrd Ft került felhasználásra, amely a 942,6 Mrd Ft-os előirányzott összeget 3 088,1 Mrd Ft-tal haladta meg. A Kormány beruházás ösztönző gazdaságpolitikája keretében a GVA kiadásain belül 36,4% került a versenyképesség, az export növelő és a gazdaságvédelmi támogatások érdekében felhasználásra. A GVA-ból közlekedési infrastruktúra-fejlesztésre 29,6%, a turisztikai fejlesztések támogatására 8,6%, az egyéb gazdaságvédelmi programok és munkahelyvédelmi támogatások finanszírozására 19,5% került felhasználásra.

Az NFA 2020. évi bevételi előirányzatai 461,2 Mrd Ft-ban, a kiadási előirányzatai 452,5 Mrd Ft-ban teljesültek, amelyek 38,1 Mrd Ft-tal, 9,0%-kal illetve 29,4 Mrd Ft-tal, 6,9%-kal haladják meg az eredeti előirányzatokat. Az NFA kiadási előirányzata 2020. évben a következőképpen teljesült: a foglalkoztatási és képzési támogatások 28,3 Mrd Ft, a szakképzési felnőtt támogatások 25,4 Mrd Ft, az Álláskeresési ellátások 122,9 Mrd Ft, a Start munkaprogram 124,7 Mrd Ft, a 2014-2020-as időszak munkaerőpiaci programjának előfinanszírozása 84,6 Mrd Ft, a munkahely-megtartási program 44,4 Mrd Ft és egyéb kiadások 22,2 Mrd Ft voltak. A koronavírus járvánnyal összeköthető kiadási előirányzatok tényleges összege megközelítőleg 292,0 Mrd Ft volt. Az NFA bevételi előirányzatának túlteljesülése döntő részben az előfinanszírozott uniós programok kiadási visszatérülésének kedvező alakulásával 48,8 Mrd Ft és az egészségbiztosítási és munkaerő piaci járulék NFA-t érintő hányadának 9,0 Mrd Ft-os, valamint a szakképzési hozzájárulás 6,5 Mrd Ft-os elmaradásának köszönhető.

¹ „A Magyarország 2020. évi központi költségvetésének a veszélyhelyzettel összefüggő eltérő szabályairól” szóló 92/2020. (IV. 6.) Korm. rendelettel az előirányzatok-módosításával

A GVA-ból teljesített kiadások alapján arra lehet következtetni, hogy a hazánkban a kínálat ösztönző állami szerepvállalás került előtérbe a gazdaság mielőbbi talpra állítása érdekében. A fiskális politika a gazdasági növekedést ösztönző intézkedéseken keresztül így fokozta a nemzetgazdaság rezilienciáját. Fontos kiemelni, hogy a GVA 2020. évi kiadásainak 54,0%-áról 2020. IV. negyedévében születtek meg a kormányzati döntések, így a kb. 2 000 Mrd Ft összegű kiadások nagy része már csak 2021. első felében tudott hasznosulni, azaz hozzájárulni a gazdasági növekedéshez.

2.2.2. Járványelleni Védekezési Alap

A koronavírus járvány okozta válság kezelése céljából szükséges intézkedések pénzügyi fedezete érdekében a Kormány 633,5 Mrd Ft-os forrás kerettel létrehozta (a 92/2020. (IV. 6.) Korm. rendelettel) a Járvány Elleni Védekezési Alapot (továbbiakban: JEVA), amelyről további információkat az [„ELEMZÉS – A 2020. II. féléves költségvetési folyamatokról”](#) című ÁSZ elemzés tartalmaz.

Az intézkedésekre vonatkozó, megjelent határozatok alapján a járványügyi intézkedésekre felhasznált összeg 945,5 Mrd Ft volt, amely 311,9 Mrd Ft-tal haladta meg a módosított 633,5 Mrd Ft-os felhasználható keretet. A JEVA forrásul szolgált többek között a járványügyi védekezést biztosító eszközök beszerzéséhez, járványügyi védekezéshez szükséges fejlesztésekhez, továbbá az egészségügyi dolgozók 2020. évi egyszeri bérkiegészítéséhez. A JEVA 945,5 Mrd Ft-os felhasználásának témakörönkénti megoszlását a 8. ábra szemlélteti.

8. ábra

A JEVA felhasználása témakörök szerint

Forrás: PM zárszámadás adatszolgáltatás alapján ÁSZ szerkesztés

2.2.3.A koronavírus-járvány költségvetés végrehajtására gyakorolt további hatásai

A járványhoz kapcsolódó további egészségügyi többletkiadásokat költségvetési hatását a 2. táblázat mutatja.

2. táblázat

A járványhoz kapcsolódó további egészségügyi többletkiadások költségvetési hatása

Tényezők	Költségvetési hatás Mrd Ft
A járványhoz kapcsolódó további egészségügyi többletkiadások ebből:	-105,7
gyógyító-megelőző ellátás kiadásainak növekedése	-98,2
ebből: kórházi adósságrendezés (december)	-44,5
ebből: összevont szakellátásban jelentkező kiadási többlet	-53,7
táppénzre fordított kiadások növekedése	-7,5

Forrás: PM zárszámadás adatszolgáltatás alapján ÁSZ szerkesztés

3. A HIÁNYMUTATÓK ÉS AZ ÁLLAMADÓSSÁG ALAKULÁSA

3.1. A pénzforgalmi hiány alakulása

A 2020. évben a Kvtv. a központi alrendszer tervezett bevételi főösszegét 21 426,0 Mrd Ft-ban, a kiadási fő összegét 21 793,0 Mrd Ft-ban hiányát pedig 367,0 Mrd Ft-ban határozta meg. A központi alrendszer kiadási és bevételi teljesülését a 3. táblázat mutatja be.

3. táblázat

A központi alrendszer kiadásainak és bevételeinek alakulása

Központi alrendszer	2020. évi eredeti előirányzat Mrd Ft			2020. évi teljesülés Mrd Ft		
	Kiadás	Bevétel	Egyenleg	Kiadás	Bevétel	Egyenleg
Hazai működési költségvetés	18 000,1	18 000,1	0,0	21 125,6	20 541,0	-584,6
Hazai felhalmozási költségvetés	2 110,7	1 929,9	-180,8	5 173,9	692,8	-4 481,1
Európai uniós fejlesztési költségvetés	1 682,2	1 496,0	-186,2	2 032,6	1 787,0	-245,6
Összesen	21 793,0	21 426,0	-367,0	28 332,1	23 020,8	-5 311,3

Forrás: 2020. évi Kvtv. és 2020. évi zárszámadási törvényjavaslat alapján ÁSZ szerkesztés (2020. évi zsztv. törvényjavaslat 1. old.)

A koronavírus-járvány, illetve a járványhelyzet számos tényezőkön keresztül gyakorolt hatást a költségvetésre. Egyfelől a járványhoz kapcsolódóan felmerültek olyan többletráfordítások, amelyek a járványügyi védekezést, az egészségügyi eszközbeszerzést, a megnövekedett egészségügyi kiadásokat finanszírozták. Másfelől a járvány negatív gazdasági hatásainak kezelésére, a vállalkozások költségeinek csökkentése érdekében meghozott kormányzati intézkedések (adókönyvitések, adó- és járulégmentességek, stb.) miatt a költségvetés bevételei csökkentek. Emellett a kedvezőtlen gazdasági környezet miatt az adó- és járulékalapok is csökkentek, amely szintén bevételkiesést okozott. A gazdaságvédelmi intézkedések az adóalap-csökkentő hatást némileg enyhítették, azonban meg is növelték a költségvetési kiadásokat. A 2020. évi előirányzatoknál magasabb költségvetési kiadások elsősorban a fejlesztési költségvetést érintették. Mindezek következtében az államháztartás hiánya a 2020. évben folyó áron, a pénzforgalmi szemléletben 5 422,5 Mrd Ft összegben teljesült, ami a folyó áron számított GDP (47 743,5 Mrd Ft) 11,4%-a. A központi alrendszer **2020. évi pénzforgalmi hiánya 5 311,3 Mrd Ft volt, ami a GDP 11,1%-át jelentette.** (2020. évi zárszámadási törvényjavaslat)

A 2021. áprilisában megjelent EDP jelentésben 2021. év április 1-jén a nemzeti számlák előzetes adatai alapján **a kormányzati szektor hiányát 3 869,6 Mrd Ft-ra becsülték, ami a GDP 8,1%-át jelentette.** (KSH, 2021d) Az érték a 2020. évi költségvetési törvényben kitűzött 1,0%-os hiánycélt 7,1 százalékponttal, míg a 2019. évi 2,1%-os adatot 6,0 százalékponttal haladta meg. A GDP arányos uniós módszertan szerint számított hiány így 2020. évben túllépte a maastrichti hiányra vonatkozó küszöbértéket (GDP 3%-át). Az előző évhez viszonyított jelentős eltérés a járvány negatív hatásaival hozható összefüggésbe.

A kormányzati szektor hiányára vonatkozó maastrichti kritériumot a hazai költségvetési keretrendszerben a Gst. 3/A. § (2) bekezdés b) pontja írja elő. Bár a 2020. évi államháztartási hiány meghaladta ezt a küszöbértéket, az érvénybe lépett mentesítési záradék (Gst. 7. § (2) bekezdés alapján a GDP reál értékének 2020. évi csökkenésére figyelemmel) megengedte a hiánycéltól való eltérést. A világjárvány okozta gazdasági hatások kezelése érdekében módosultak az uniós költségvetési keretszabályok, amelynek értelmében az Európai Unió Tanácsa felfüggesztette a 3,0%-os költségvetési hiányra vonatkozó korlátot, valamint ezzel összhangban túlzotthiány-eljárás indítására sem került sor. A maastrichti hiánykritérium túllépését – 2020. évre nézve – így mind az európai uniós, mind a hazai költségvetési keretrendszerben életbe lépő mentesítési záradékok lehetővé tették.

3.2. Az államadósság alakulása

A koronavírus járvány kedvezőtlen gazdasági hatásai, valamint a járvány társadalomra, illetve a gazdaságra gyakorolt negatív hatásának enyhítését célzó intézkedésekből származó kényszerű és szükségszerű többletkiadások következtében a 2011. év óta tartó folyamatos GDP arányos államadósság csökkenése 2020-ban megtört. A Gst. szerinti államadósság értéke (a költségvetési törvény 2019. évi elfogadásakor hatályos szabályok szerint számolva)² 2020. december 31-én a **GDP 77,2%-át** tette ki, amely a 2019. évi 64,2%-os értékhez képest 13,0 százalékpontos növekedést jelent.

Az Alaptörvény adósságszabályának mentesítési záradékai 2020-ban a nemzetgazdaság – vagyis a GDP reálértékének – 2020. évi jelentős visszaesése, valamint évközben kihirdetett különleges jogrend (veszélyhelyzet) alapján megengedték az adósságmutató emelkedését. Az államadósságra vonatkozó másik hazai költségvetési szabály a Gst. 4.§ (2a) bekezdésében szereplő rendelkezés, amely szerint az államadósságmutatónak az európai uniós szabályok érvényesítése mellett évente legalább 0,1 százalékponttal kell csökkennie. A 2020. évben a Gst. 4.§ (2a) bekezdésének történő megfelelés alól a törvény 7.§ (2) bekezdése azonban az éves GDP reál értékének csökkenése miatt felmentést adott.

A **kormányzati szektor uniós módszertan szerint konszolidált bruttó adóssága** 2020. évben folyóáron 38 408,0 Mrd Ft volt, amely a **GDP 80,4 %-át** jelentette. Az érték 14,9 százalékpontos növekedést jelent a 2019. év végi 65,5%-hoz képest.

Az EU adósságszabályát az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) és a Tanács 1997. július 7-i 1467/97/EK rendelete definiálja. A szabály értelmében a GDP arányos államadósság nem haladhatja meg a 60%-ot. Amennyiben az államadósság meghaladja ezt a referenciaértéket, akkor az eltérésnek az előző három év viszonyítási alapjához képest évente átlagosan egyhuzaddal kell csökkennie. Az EU Tanácsának mentesítése lehetővé tette az uniós költségvetési szabályoktól, így az adósságszabályoktól való eltérést.

3.3. Az államadósság finanszírozási szerkezete

A 2020. évi államadósság kezelés célja a csökkenő államadósság ráta, az államadósság devizaarányának mérséklése és a közvetlen lakossági tulajdonú állampapír állomány további növelése, valamint a futamidő növelése volt. A járvány következtében az államadósság kezelésének céljai részben teljesültek, mivel a 2020-ban emelkedett az adósságráta, valamint emelkedett a devizaadósság aránya, azonban kedvezőtlen gazdasági környezet ellenére növekedett a lakossági állampapírok állománya.

A központi költségvetés bruttó adósságának 2020. évi állománya 36 684,4 Mrd Ft, amely 7 002,4 Mrd Ftal magasabb az egy évvel korábbi értékénél. 2020. év végére a megnövekedett devizakötvénykibocsátás következtében a devizaadósság aránya 17,3%-ról 19,9%-ra emelkedett. A devizaadósság 2020. év végén 2 197 Mrd Ft-tal volt magasabb az előző évi értékhez képest, ami 42,9%-os növekedést jelent. A teljes államadósság 79,7%-át tette ki a központi költségvetés forintadóssága, ami a 2020. év december 31-i állapotban 29 237,27 Mrd Ft volt. A központi költségvetés bruttó adósságának változását részletesen a 4. táblázat mutatja be.

4. táblázat

A központi költségvetés bruttó adósságának változása

Megnevezés	2019. évi állomány	2020. évi állomány	Változás
	Mrd Ft	Mrd F	Mrd Ft
Forintban fennálló adósság	24 357,1	29 237,3	4 880,2
Forinthitelek	1 208,1	1 161,6	- 46,5
Államkötvények	20 024,5	26 116,4	6 091,9
ebből: Lakossági államkötvények	6 606,9	7 870,8	1 263,9
Lakossági kincstárjegyek	2 467,2	1 300,9	-1 166,3
Diszkontkincstárjegy	657,3	658,2	0,9
Devizában fennálló adósság	5 121,2	7 318,2	2 197,0
Központi költségvetés bruttó adóssága	29 478,3	36 555,5	7 077,2
Egyéb kötelezettségek	203,7	128,8	-74,8
Központi költségvetés bruttó adóssága mindösszesen	29 682,0	36 684,3	7 002,4

Forrás: 2020. évi zsz. törvényjavaslat 00. főkötet 622.o., ÁSZ szerkesztés

² 2020. január 1-jétől a szabály megváltozott, és már megegyezik az uniós módszertan szerinti számítással.

FÜGGELÉK

1. Függelék: A hiánycél és az államadósság-mutató szempontjából lényeges költségvetési folyamatok

A Kormány az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdése alapján 2020. március 11-től veszélyhelyzetet hirdetett, amelynek megszüntetésére 2020. június 18-tól került sor, a rendkívüli jogrend megszűnt, a veszélyhelyzetet követően járványügyi készültség lépett életbe. A koronavírus járvány második hullámaként 2020. november 4-én ismét veszélyhelyzet került kihirdetésre a 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelettel. A veszélyhelyzet ideje alatt – az Alaptörvény rendelkezéseinek megfelelően – a Kormány rendeletében foglaltak szerint eltért a Kvtv.-től továbbá emellett számos kormányzati hatáskörben történt módosítás, amelyek szintén érintették a 2020. évi Kvtv.-t.

A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai

A költségvetés főbb közvetlen bevételei

A költségvetés közvetlen bevételeit érintően a járványhelyzetre tekintettel több szabályozás változás történt, amelyek többek között a személyi jövedelemadó, az általános forgalmi adó és a kisvállalati adó adóneveket egyaránt érintették, valamint a járványhelyzet hatásaival kevésbé érintett ágazatokban új adónemként jelent meg évközben a kiskereskedelmi különadó és a pénzügyi szervezetek különadója.

2020. évben a Kvtv. alapján végrehajtott főbb adóváltozások, valamint a koronavírus válság hatásainak enyhítésére tett főbb adózási könnyítések részletezését az [„ELEMZÉS – A 2020. II. féléves költségvetési folyamatokról”](#), valamint az [„ELEMZÉS – A költségvetési politika COVID-19 járvány alatti alakulása különös tekintettel az ÁFA és az SZJA politikára”](#) című ÁSZ elemzések mutatják be. A 2020. évben a főbb adókedvezmények előzetesen becsült összesége 1 268,0 Mrd Ft, amely összeg a központi költségvetés közvetlen bevételeire csökkentő hatást gyakorol. Az adóváltozások közel 1/3 része függött össze a járványhelyzettel.

2020. évben a gazdasági visszaesés miatt a vállalkozások költségvetési befizetései 4,7%-kal, a fogyasztáshoz kapcsolt adók 5,6%-kal, illetve a lakosság költségvetési befizetései 2,5%-kal maradtak el a 2020. évi eredeti előirányzathoz viszonyítva, a koronavírus-járvány miatt meghozott tudatos munkahelymegtartó és a gazdaság mielőbbi kilábalását támogató adócsökkentő intézkedések és adómentességek következtében.

A **vállalkozások költségvetési befizetései** cím bevételei 4,7 %-kal elmaradtak a tervezett összegtől, ugyanakkor 13,9%-kal meghaladták a 2019. évi befizetéseket. A teljesítés elmaradását a tervezett adóváltoztató intézkedések, illetve a járványhelyzettel kapcsolatos adócsökkentések okozták. Továbbá növelő tényező volt a kiskereskedelmi adók 47,6 Mrd Ft-os, és a pénzügyi szervezetek különadójának 55,5 Mrd Ft-os teljesülése, amely összességében 103,1 Mrd Ft-tal növelte a költségvetési bevételt.

A **fogyasztáshoz kapcsolt adók** címből származó bevételek 369,4 Mrd Ft-tal maradtak el a 6 636,9 Mrd Ft összegű eredeti előirányzathoz képest, amely jelentős bevételkiesést jelentett a központi költségvetésben. A 6 267,5 Mrd Ft-os teljesítés 74,5%-a az általános forgalmi, míg további 19,1%-a jövedéki adóból származó bevétel volt. A turizmusfejlesztési hozzájárulás 35,9 Mrd Ft összegben került betervezésre a 2020. évi költségvetés bevételei között, a 2020. évi teljesítés ugyanakkor 9,9 Mrd Ft volt, amely az eredeti előirányzat 27,6%-ban való teljesülését jelentette. Az adó elmaradás hátterében a vendéglátó forgalom járvány hatása miatti visszaesése, illetve a kereskedelmi szálláshely-szolgáltatásokra után fizetendő turizmusfejlesztési hozzájárulás fizetési kötelezettség elengedése³ állt.

³ A 47/2020 (III. 18.) Korm. rendelet értelmében a turizmusfejlesztési hozzájárulás megfizetésére kötelezetteknek a 2020. március 1-től 2020. június 30-ig terjedő időszakra nem kellett turizmusfejlesztési hozzájárulást fizetni.

A lakosság költségvetési befizetései címen 2,5 %-kal, maradtak el a bevételek a tervezett összeghez képest. A lakosság költségvetési befizetései cím bevételeinek 89,4 %-a a személyi jövedelemadóból származott. 2020. évben 9,7%-al nőtt a nemzetgazdasági bruttó átlagkereset⁴, azonban a foglalkoztatottak létszáma közel 52 ezer fővel csökkent, valamint növekedett a részmunkaidős foglalkoztatások száma, amely hatások összességében az SZJA bevétel kiesést eredményeztek.

A költségvetés főbb közvetlen kiadásai

A költségvetés közvetlen bevételei és kiadási fejezeten belül a kiadások 2020. évi teljesítése 1 783,7 Mrd Ft volt, amely a 1 613,4 Mrd Ft összegben megtervezett kiadási előirányzathoz képest 10,6%-os túlteljesülést jelent. A fejezeten belül a Babaváró támogatás, illetve annak folyósítása kapcsán felmerült banki költségtérítés, tartozások elengedése, kamattámogatása előirányzatnál a 26,3 Mrd Ft összegű kiadással szemben 38,7 Mrd Ft összeg realizálódott, amely 12,4 Mrd Ft-os, 47,1%-os túlteljesítést jelent. Ennek háttérében a támogatás igénybevételeinek tervezett meghaladó intenzitású igénybevétele állt.

Az Egyéb lakástámogatások előirányzatából került finanszírozásra az Otthonteremtési Program célkitűzései kedvezmény, a lakáscélú állami támogatások, többek között a családi otthonteremtési kedvezmény, az adóvisszatérítési támogatás, az otthonteremtési kamattámogatás. Az egyéb lakástámogatások 251,5 Mrd Ft teljesített összege a tervezett előirányzattól 45,2 Mrd Ft-tal, 15,2%-kal maradt el. A teljesítés alakulását befolyásolták az elhúzó járványügyi helyzet miatt az építőiparban is tapasztalt működési korlátozások.

A szociálpolitikai menetdíj támogatás vonatkozásában a 2020. évi kiadások 25,5 Mrd Ft-tal, 28,2%-kal elmaradtak a tervezett előirányzathoz viszonyítva, így 65,0 Mrd Ft összegben teljesültek. Az elmaradás a 2020. év folyamán a járványhelyzet következtében kialakult kijárási korlátozáshoz kötött szűkített időintervallumban való az utazási hajlandóság és lehetőség, valamint a korlátozott mértékben való személyszállítási szolgáltatás igénybevételeire vezethető vissza.

Az adósságszolgálattal kapcsolatos bevételek és kiadások

Az adósságszolgálattal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezeten belül a központi költségvetés kamatbevételei 247,2 Mrd Ft-ban teljesültek, amely a tervezett 32,4 Mrd Ft kamatbevételekhez viszonyítottan 214,8 Mrd Ft többletbevételt eredményezett. A többletbevétel közel 90%-ban a hiányt finanszírozó és adósságmegújító államkötvények kamatelszámolásai bevételi előirányzaton realizálódott.

Az államadóssággal kapcsolatos összes kiadás 1 272,2 Mrd Ft volt, amely a 2020. évben tervezett 1 110,9 Mrd Ft-os előirányzatot 161,3 Mrd Ft-tal haladta meg.

A devizában fennálló adósság és követelések kamatelszámolásai a tervezett 154,9 Mrd Ft-hoz képest 82,4 Mrd Ft-tal túlteljesültek. A háttérében az állt, hogy a devizaadósság a fedezeti műveletek előtt EUR-ban, USD-ben, JPY-ban és CNY-ban állt fenn, azonban a központi költségvetés devizaadóssága 100 %-ban EUR-ban áll fenn⁵, nőtt az adósság, és a forint gyengülése is növelte a devizában fizetendő kamat forintértékét. A forintban fennálló adósság és követelések kamatelszámolásai az Állam által felvett hitelekhez, kibocsátott államkötvényekhez és kincstárjegyekhez kapcsolódó folyó kamatkidadásokat foglalja magába, amelyek 7,3 %-kal, 67,5 Mrd Ft-tal haladták meg az eredeti előirányzatot.

Az Európai Unióból Érkező Járvány Elleni Támogatások Alapja bevételei és kiadásai

A 92/2020. (IV. 6.) Korm. rendelet alapján jött létre az Európai Unióból Érkező Járvány Elleni Támogatások Alapja, amely a járványügyi védekezés és a gazdaság újraindítása érdekében szükséges esetleges európai uniós források és kiadások elszámolására szolgált. A fejezetre a 2020. évben nem érkezett bevétel, a fejezetből kifizetés nem történt, támogatás lehívására nem került sor⁶.

⁴ <http://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/ker2012>

⁵ ÁKK Negyedéves tájékoztató, 2020. negyedik negyedév, <https://www.akk.hu/download?path=b7e14a81-af57-4da1-91de-c347cd046143.pdf>

⁶ Zárszámadási törvényjavaslat alapján

Az Európai Unió források bevételei és felhasználásai

A 2020. évben az európai uniós fejlesztési költségvetés bevételi főösszege 1 496,0 Mrd Ft-ban került megtervezésre, amelyet az uniós programok központosított bevételei (1 481,9 Mrd Ft) és az uniós programok fejezeti bevételei (14,1 Mrd Ft) jelentettek. A bevételek összességében 1 787,0 Mrd Ft-ban teljesültek, amelyek így 291,0 Mrd Ft-tal haladták meg a tervezett előirányzatot. Az Uniós Fejlesztések fejezetben a tervezett európai uniós bevételek eredeti előirányzat túlteljesülésének oka, hogy a 2019. év végére tervezett bevételek 2020. év során folytak be.

Az európai uniós fejlesztésekre 2020. évben eredeti előirányzatként 1 682,3 Mrd kiadási előirányzat került megtervezésre, amely 2 032,6 Mrd forintban teljesült. Az Uniós fejlesztések fejezet uniós kiadásai esetében a túlteljesítés a kohéziós politikai operatív programokhoz, a vidékfejlesztési és halászati programokhoz, valamint az egyéb uniós programokhoz köthető. Az Európai Unió források felhasználásának részletes alakulását az 5. táblázat tartalmazza.

5. táblázat

Az Európai Unió források felhasználásának alakulása

Megnevezés	2020. évi eredeti előirányzat* Mrd Ft	2020. évi teljesítés *Mrd Ft	2020. évi eltérés Mrd Ft	Teljesítés az eredeti előirányzat %-ában
Uniós programok fejezeti kiadásai	1 682,3	2 032,6	350,3	120,8
<i>ebből a lényegesebb kiadások</i>				
Kohéziós operatív programok	1 339,3	1 599,2	259,9	119,4
Vidékfejlesztési és halászati program	163,6	251,5	87,9	153,7
Egyéb uniós programok	152,3	148,3	4,0	105,8

*A XIX. Uniós fejlesztések fejezetből az Alapok alapja pénzügyi eszközök kiadása nélkül – 192,2 Mrd Ft,
Forrás: 2020. évi zárszámadási törvényjavaslat 00. Főkötet, 491. oldal a 2020. évi európai uniós költségvetési kapcsolatok alapján, ÁSZ szerkesztés

Az uniós források hazai költségvetésből történő megelőlegezése a korábbi évekhez hasonlóan 2020-ban is folytatódott, így a fejlesztések gyorsabban és akadályoktól mentesebben valósulhattak meg. Az uniós források terhére tervezett fejlesztésekhez nyújtott költségvetési támogatások ugyanakkor növelő hatást gyakoroltak a költségvetési hiányra és az államadósságra.

Költségvetési fejezetek bevételei és kiadásai

A 92/2020. (IV. 6.) Korm. rendelet alapján a központi költségvetési fejezetek kiadási megtakarításai terhére a GVA javára átcsoportosítások történtek 2020. évben 922,6 Mrd Ft összegben, amelyet a PM 20,0 Mrd Ft-os befizetése egészített ki. Az átcsoportosítások hatását az egyes fejezetekre az 3. számú mellékletben lévő táblázat tartalmazza részletesen.

Költségvetési fejezetek bevételei

A zárszámadási törvényjavaslat alapján a költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok 2020. évi eredeti bevételi előirányzatainak összege 1 430,4 Mrd Ft volt, amely felügyeleti szervei és intézményi hálókörben 2 840,5 Mrd Ft összegre módosításra került. A Költségvetési szervek bevételei közül a legjelentősebb tételek az alábbiak:

- 1 166,7 Mrd Ft a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő által az egészségügyi intézményeknek utalt támogatása, amely tartalmazta az egészségügyi dolgozók egyszeri rendkívüli juttatására, valamint az egészségügyi intézmények adósságrendezésére biztosított összegeket is;
- 145,6 Mrd Ft a kohéziós politikai operatív programok előirányzat-felhasználási számlájáról közvetlenül érkezett bevétel összege (több intézmény részére, különböző projektek támogatási előlegeként).

Az uniós fejezeti kezelésű előirányzatok bevétele 105,9 Mrd Ft volt 2020. évben, amely az uniós fejezeti kezelésű előirányzatok elszámolási szabályváltozása miatti befizetésekből és egyéb jogcímen történő átcsoportosított befizetésekből adódott össze.

Költségvetési fejezetek kiadásai

A kiadási előirányzatok 14 358,5 Mrd Ft-ban teljesültek a járvány miatti kényszerű többletkiadások miatt, amely 5 224,0 Mrd Ft-tal haladta meg az eredeti előirányzat összegét. A járványhelyzettel kapcsolatos felmerülő többletköltségek, kiadások fedezetére többlet források kerültek átcsoportosításra, Kormány hatáskörben 3 429,2 Mrd Ft, felügyeleti szervek hatáskörben 1 126,8 Mrd Ft, Intézményi hatáskörben 2 038,0 Mrd Ft összegben. A 6 594,0 Mrd Ft többletkiadásra többek között az előző évek kötelezettségvállalással terhelt előirányzat maradványainak igénybevétele, az egyéb költségvetési mérlegsorokról (központi előirányzatok, céltartalékok, rendkívüli kormányzati intézkedések tartalék, Országvédelmi Alap, stb.) történő évközi átcsoportosítása, valamint a Kvtv. felhatalmazása alapján egyes előirányzatok előirányzat-módosítás nélküli, illetve felülről nyitott teljesülése adott fedezetet.

A költségvetési szervek jelentősebb koronavírus-járvánnyal összefüggő kényszerű többletkiadásai:

- A JEVA-ból 843,5 Mrd Ft felhasználása történt meg a járvány elleni védekezés kiadásainak finanszírozására;]
- a Külképviseltek igazgatásánál a koronavírus-járványhoz kapcsolódó egészségügyi költségek 517,5 Mrd Ft-ot tettek ki;
- az Állami Egészségügyi Ellátó Központ (továbbiakban: ÁEEK) kiadásaiból közel 123,0 Mrd Ft a koronavírus-járványhoz kapcsolódó egészségügyi eszközbeszerzésekre kifizetett összeg;

Az állami vagyonnal összefüggő bevételek és kiadások főbb tételei

Állami vagyonnal kapcsolatos bevételek jelentősebb tételei

Az állami vagyonnal kapcsolatos befizetések összege a 162,5 Mrd Ft-os eredeti előirányzathoz képest 293,6 Mrd Ft-ban teljesült, amely 131,1 Mrd Ft-os túlteljesítést jelent. A túlteljesítés jelentős tételei a frekvenciahasznosítással kapcsolatos 128,5 Mrd Ft-os összeg, a kvótaértékesítésből származó bevétel, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (továbbiakban: MNV Zrt.) rábízott vagyonával kapcsolatos bevételei, továbbá a koncessziós díjakból befolyó összegek és az osztalékbevételek voltak. Továbbá az egyes fejezetek tulajdonosi joggyakorlásával kapcsolatos bevételek alakulását tekintve jelentős összegű volt az ITM fejezetben az Egyéb kibocsátási egységek értékesítéséből származó 79,2 Mrd Ft-os bevétel.

A tervezettnél alacsonyabb összegű bevétel teljesült ugyanakkor a társaságokkal kapcsolatos osztalékbevételek szempontjából, amely közel 11,0 Mrd Ft-os elmaradást jelentett. A bevételek alakulását befolyásoló fontos tényező, hogy a Nemzeti Eszközkezelő Programban részt vevő természetes személyek vételár részletfizetési és bérleti díj-fizetési kötelezettségére 2020. december 31-ig a Kormány fizetési moratóriumot vezetett a koronavírus járvány miatt.

Állami vagyonnal kapcsolatos kiadások jelentősebb tételei

Az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások eredeti előirányzat 461,5 Mrd Ft-os előirányzatát a 2020. év során megvalósult Kormány, illetve miniszteri hatáskörben jóváhagyott 870,9 Mrd Ft-os átcsoportosítások 1 332,4 Mrd Ft-ra növelték. Az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások 1 311,7 Mrd Ft-ot tettek ki 2020. évben. A vagyonkiadásokon belül meghatározó a társaságokkal kapcsolatos kiadási összegek, amelyek jelentős része a tőkeemelési és részesedésszerzési kifizetésekből adódik, ezek 2020. évben 907,7 Mrd Ft-ot tettek ki, amelyből a jelentősebb tőkeemelések például, az MVM 229,0 Mrd Ft-os, a Corvinus Nemzeti Befektetési Zrt. 197,4 Mrd Ft-os, az MFB Magyar Fejlesztési Bank Zrt. 151,4 Mrd Ft-os, a Paks II. Atomerőmű Zrt. 72,9 Mrd Ft-os, az Eximbank Zrt. 54,3 Mrd Ft-os tőkeemelése volt.

A társaságokkal kapcsolatos kiadásokon belül 128,5 Mrd Ft volt az állami társaságoknak nyújtott tulajdonosi támogatások összege, amelyből a jelentős összeg az NHKV Zrt.-nek nyújtott 46,5 Mrd Ft, a regionális víziközmű társaságoknak együttesen adott 43,6 Mrd Ft.

A helyi önkormányzatok támogatásai

A zárszámadási törvényjavaslat alapján a 2020. évi Kvtv. a Helyi Önkormányzatok támogatásának előirányzatra 739,0 Mrd Ft támogatást állapított meg, amely a 2020. évben 824,8 Mrd Ft-ban, az eredeti előirányzathoz képest 111,6%-ban teljesült. A helyi önkormányzatok a 2020. évben a többletkiadásaik kompenzálásának céljából jelentős összeget kaptak az év végén, így a fejezeti kiadások mintegy negyede az év utolsó két hónapjában teljesült. A 92/2020. (IV. 6.) Korm. rendelet alapján végrehajtandó előirányzat módosításként a Helyi önkormányzatok támogatásai fejezet előirányzatából 46,9 Mrd Ft – gépjárműadók önkormányzati része – került át a JEVA-ba.

A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása és a helyi önkormányzatok működési célú kiegészítő támogatásai együttesen 22,6 Mrd Ft-tal magasabb összegben teljesültek az eredeti előirányzathoz képest, amely növekedés fő oka, hogy az önkormányzatok általános működését is nagymértékben befolyásolta a koronavírus járvány.

A fejezeten belül a 2020. év során a Kormány saját hatáskörben új címeket hozott létre. Az új támogatási jogcímek között az egyes önkormányzatok feladatainak ellátására és a települési önkormányzatok fejlesztési feladatainak támogatására szolgáló előirányzatok, valamint 28,5 Mrd Ft kiegészítő támogatás, illetve a bölcsődei fejlesztésekhez kapcsolódó támogatások szerepelnek. Az új jogcímek teljesítése 113,5 Mrd Ft-tal növelte éves szinten a helyi önkormányzati támogatások előirányzat összegét.

A társadalombiztosítási alapok bevételei és kiadásai

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjai, vagyis a Nyugdíjbiztosítási Alap (továbbiakban: Ny. Alap) és az Egészségbiztosítási Alap (továbbiakban: E. Alap, együtt: TB Alapok) költségvetését együttesen a 2020. évi Kvtv. 6 269,5 Mrd Ft-os bevételi és a kiadási eredeti előirányzattal határozta meg. A TB Alapok együttes bevételei összege 5 899,7 Mrd Ft-ban teljesült, amely 369,8 Mrd Ft-tal, 5,9%-kal maradt el az eredeti előirányzattól. A TB Alapok eredeti bevételi előirányzata törvényi hatáskörrel 23,9 Mrd Ft-tal módosításra került, amely teljes mértékben az Ny. Alap eredeti előirányzatának összegét növelte 2020. decemberében, amely a 2019. évi Ny. Alap hiányból megtérítésre kerülő összeg volt.

A kiadások összege 6 541,8 Mrd Ft-ban teljesült, amely 272,3 Mrd Ft-tal 4,3%-kal magasabb a törvényi előirányzathoz viszonyítva. A TB alapok eredeti kiadási előirányzata 2020. évben 215,6 Mrd Ft-tal módosításra került kormányzati hatáskörben, felügyeleti szervei hatáskörben és intézményi hatáskörben, a módosítás teljes mértékben az E. Alap eredeti előirányzatának összegét növelte.

A TB Alapok bevételeinek elmaradása mögött a szociális hozzájárulási adó és a munkáltató járulékok csökkenése állt, amelynek oka részben a járványhelyzet miatti gazdasági visszaesés, részben pedig az életbe lépő járulékkedvezmények- és mentességek. A TB Alapok bevételeinek alakulására kedvezőtlen hatást gyakorolt a foglalkoztatottak számának évközi csökkenése, valamint a rövidített idős foglalkoztatás növekedése.

A bruttó bértömeg-növekedés járulék és adó oldalról növelte az alapok bevételeit és a kiadásait is mivel, a folyósítandó kifizetések egy része a keresetek arányában kerül teljesítésre. A TB alapok bevételeinek éves alakulását érintette a 2020. július 1-től életbe lépett társadalombiztosítási törvénymódosítás⁷, a saját jogú nyugdíjas teljes járulékmentességére vonatkozóan munkavégzés esetén, továbbá a munkavállalókat terhelő járulékok összevonása miatt csökkent a vállalkozók minimum járulék alapja, valamint a teljes járulékkötelezettségből érvényesíthető lett a családi kedvezmény. A TB Alapok 2020. évi bevételeit, kiadásait és egyenlegét a 6. táblázat mutatja részletesen.

⁷Lásd a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény 6.§ (1) és a szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény 5.§ (1) g) pontja, a 39.§ (1) és 40.§ (1) bekezdések), a 6.§ (1) és a szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény 34.§ (2) bekezdését, a 5.§ (1) g) pontja.

A TB Alapok bevételeinek, kiadásainak és egyenlegeinek alakulása

Megnevezés	Eredeti elő- irányzat Mrd Ft	Teljesítés Mrd Ft	Eltérés az ere- deti előirány- zathoz képest Mrd Ft	Teljesítés az eredeti elő- irányzat %- ban
Bevételek				
Nyugdíjbiztosítási Alap	3 587,9	3 340,4	- 247,5	93,1
Egészségbiztosítási alap	2 681,6	2 559,3	- 122,3	95,4
TB Alapok összes bevétel	6 269,5	5 899,7	- 369,8	94,1
Kiadások				
Nyugdíjbiztosítási Alap	3 587,9	3 651,1	- 63,2	101,8
Egészségbiztosítási alap	2 681,6	2 890,7	- 209,1	107,8
TB Alapok összes kiadás	6 269,5	6 541,8	272,3	104,3
NY. Alap egyenleg	0,0	- 310,7	0,0	-
E. Alap egyenleg	0,0	- 331,4	0,0	-
TB Alapok egyenleg	0,0	- 642,1	- 642,1	-

Forrás: 2020. zárszámadási törvényjavaslat 00. kötet 237-238. o

A TB Alapok kiadási előirányzatainak 2020. évi emelkedését főképpen a gyógyszerterápiák, a gyógyító-megelőző ellátásokra és a nyugellátásokra fordított, az eredeti előirányzatot meghaladó kiadások eredményezték. A gyógyító-megelőző ellátások összegének növekedését döntően az egészségügyi dolgozók egyszeri bérkiegészítésének (500 eFt/fő), mintegy 101,3 Mrd Ft-os kifizetése okozta.

A rendszeres nyugdíjkiadások (vagyis az öregségi nyugdíj és a hozzátartozói nyugellátás) 84,6 Mrd Ft-tal haladták meg az eredeti előirányzat értéket, amelyekkel kapcsolatban részletesebb értékelést az [„ELEMZÉS – A 2020. II. féléves költségvetési folyamatokról”](#) című ÁSZ elemzés nyújt.

Az E. Alap egyenlege 2020. évben 331,4 Mrd Ft-os deficittel zárt. A bevételek alakulására kedvező hatással volt a szociális hozzájárulási adó megosztási arányának növekedése, ugyanakkor a bevételeket csökkentette a mérséklődő szociális hozzájárulási adóteher, illetve a járványhelyzetre tekintettel bevezetett munkaadói és munkavállalói kedvezmények.

Az E. Alap összes kiadásain belül a táppénzre fordított kiadások 7,5 Mrd Ft-tal magasabb összege első sorban a táppénzesek átlagos létszámában bekövetkezett 2020 novemberi és decemberi növekedésének tudható be (októbertől novemberre 26,6%-kal, majd novemberről decemberre további 12,5%-kal nőtt az alkalmazásban álló táppénzesek napi átlagos létszáma⁸), amely összefüggésbe hozható a járvány második hullámának hatásával. A kiadások mintegy 50%-át kitevő gyógyító-megelőző ellátásokra fordított kiadás 1 612,2 Mrd Ft volt, amely 182,9 Mrd Ft-tal haladta meg az eredeti előirányzatot.

Az elkülönített állami pénzalapok bevételei és kiadásai

Az elkülönített állami pénzalapok (továbbiakban: ELKA) a Bethlen Gábor Alap (továbbiakban: BGA), a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap (továbbiakban: NKFI), a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap (továbbiakban: KNPA) és a Nemzeti Kulturális Alap (továbbiakban: NKA) – eredeti bevételi előirányzatai összesen 210,5 Mrd Ft, az eredeti kiadási előirányzatai összesen 211,0 Mrd Ft voltak.

Az ELKA eredeti bevételi előirányzatai év közben kormányzati és felügyeleti hatáskörben módosításra kerültek 105,5 Mrd Ft-tal, amelynek közel 89%-a a BGA eredeti előirányzatát módosította. Az év közbeni módosítások eredményeképp az ELKA – *NFA nélkül számított* – bevételi előirányzata 311,1 Mrd Ft-ra módosult.

⁸ KSH STADAT 25.2.1.2. Az egészségbiztosítási ellátásban részesülők táppénzes adatai, https://www.ksh.hu/stadat_files/szo/hu/szo0051.html

Az ELKA eredeti kiadási előirányzatai év közben kormányzati és felügyeleti hatáskörben módosításra kerültek 147,8 Mrd Ft-tal, amelynek közel 64%-a a BGA eredeti előirányzatát módosította. Az év közbeni módosítások eredményeképp az ELKA – NFA nélkül számított –, kiadási előirányzata 350,5 Mrd Ft-ra emelkedett. A változások az eredeti előirányzatok alapján megállapított deficit mértékét 39,0 Mrd Ft-tal növelték.

Az ELKA 2020. évi előirányzatainak alakulását a 7. táblázat mutatja pénzalaponként és összesítve.

7. táblázat

Az elkülönített állami pénzalapok bevételeinek és kiadásainak alakulása*

ELKA	2020. évi eredeti előirányzat			2020. évi teljesítés			Eltérés az eredeti előirányzattól		
	Mrd Ft			Mrd Ft			Mrd Ft		
	Bevétel	Kiadás	Egyenleg	Bevétel	Kiadás	Egyenleg	Bevétel	Kiadás	Egyenleg
BGA	46,5	46,5	-	140,0	139,7	0,3	93,5	93,2	0,3
KNPA	28,2	16,6	11,6	105,6	20,0	85,6	77,4	3,4	74,0
NKA	11,1	10,1	1,0	16,4	13,1	3,3	5,3	3,0	2,3
NKFIA	124,7	137,8	- 13,1	124,9	176,1	- 51,2	0,2	38,3	- 38,1
Összesen	210,5	211,0	- 0,5	386,9	348,9	38,0	176,4	137,9	38,5

Forrás: zárszámadási törvényjavaslat 00. kötet 237-238. o. alapján saját szerkesztés

*NFA nélkül, amelyet a GVA tartalmaz, 2.2.1 fejezet

Az ELKA tervezett 0,5 Mrd Ft-os deficitese egyenlege év végére 38,5 Mrd Ft-os szufficitre fordult át, mely javította a központi költségvetés pénzforgalmi egyenlegét. Az NKFIA kivételével minden alap pozitív egyenleggel zárt.

Központi tartalékok felhasználása

Országvédelmi Alap

A Kvtv. törvény az OVA kiadási előirányzatát 378,0 Mrd Ft-ban állapította meg, amely összeg a Kormányrendelet alapján beolvastásra került a JEVA-ba.

Rendkívüli Kormányzati intézkedések

A rendkívüli intézkedések előirányzat 110,0 Mrd Ft-os előirányzatából a kormány döntései alapján a központi költségvetési szervek és a fejezeti kezelésű előirányzatoknál 83,6 Mrd Ft-ot használtak fel. A rendkívüli kormányzati intézkedések előirányzat Fejezetekhez való átcsoportosítását a 4. függelék tartalmazza.

A rendkívüli kormányzati intézkedések előirányzatból 62,8 Mrd Ft összértékben a Nemzeti Összetartozás Éve megvalósítása 10,3 Mrd Ft-tal, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 9,8 Mrd Ft-tal, az ITF FED Kupa Döntő megrendezése 6,8 Mrd Ft-tal, a Magyar Falu Program 5,0 Mrd Ft-tal, a Közlekedési eszköz beszerzés 3,9 Mrd Ft-tal, az állami felsőoktatási intézmények támogatása 6,2 Mrd Ft-tal, a határon túli támogatások 18,4 Mrd Ft-tal, a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság 2,4 Mrd Ft-tal részesült.

Beruházás előkészítési alap

A Kvtv. törvény a Beruházás előkészítési alap kiadási előirányzatát 10,0 Mrd Ft-ban állapította meg, amely 2,0 Mrd Ft-tal megemelésre került. Az összegből a Kormány határozataiban meghatározottak szerint 7,7 Mrd Ft került átcsoportosításra a fejezetekhez, különféle beruházási célokra. A 92/2020. (IV. 6.) Korm. rendeletben foglaltak alapján 1,0 Mrd Ft került átcsoportosításra az államháztartásért felelős miniszter hatáskörébe.

Céltartalékok

A Kvtv. törvény az Céltartalékok kiadási előirányzatára 165,2 Mrd Ft összeget irányzott elő, amelyből 6,0 Mrd Ft-ot a közszférában foglalkoztattak bérkompensációjára, 2,0 Mrd Ft-ot a különféle kifizetésekre, 152,2 Mrd Ft-ot az ágazati életpályák és bérintézkedésekre és 5,0 Mrd Ft-ot a hazai bölcsődefejlesztési programra használtak fel.

2. Függelék: Az ÁSZ véleménye a 2020. évi központi költségvetési törvényjavaslatról készített véleményben kockázatosnak ítélt előirányzatok teljesüléséről

Az ÁSZ a 2020. évi központi költségvetési törvényjavaslatról készített véleményében egyes bevételi valamint kiadási előirányzat tervezéssel kapcsolatos kockázatokat, illetve megalapozottsággal kapcsolatos hiányosságokat állapított meg. A 2020. évi költségvetésről szóló törvényjavaslat tervezett kiadási előirányzatai – társasági adó nélkül – 122,2 Mrd Ft kockázatot hordoztak. A társasági adóra megállapított kockázat értéke 30,0-40,0 Mrd Ft volt.

A **Társasági adó** 2020. évi előirányzata 501,1 Mrd Ft-ban került megtervezésre. Az ÁSZ véleménye szerint a tervezés során figyelembe vett tényezők alapján az előirányzat részben alátámasztott volt és teljesülése 30,0-40,0 Mrd Ft kockázatot hordozott. A társasági adó bevétel 406,5 Mrd Ft-ban teljesült, amely 94,6 Mrd Ft-tal kevesebb az előirányzatnál, így megalapozott volt a kockázati összeg megállapítása a véleményezés során. Az eredeti előirányzat alulteljesülésében – a 2019. évben még nem ismert – a COVID-19 vírus okozta új kockázatok is szerepet játszottak.

A **XII. Agrárminisztérium** fejezethez tartozó **Állat-, növény- és GMO kártalanítás** előirányzat 2020. évi tervezett értéke – felülről nyitott előirányzat – 1,2 Mrd Ft volt. A 2020. évet megelőző években az előirányzat minden évben túlteljesült, így az előirányzat mértéke kockázatosnak minősül, mivel az ÁSZ véleménye szerint – a korábbi évek teljesítési adatai alapján –, a 2020. évi várható teljesítés 3,0 Mrd Ft. A kockázat mértéke 1,8 Mrd Ft volt. Az előirányzat teljesítése 2020. évben 32,2 Mrd Ft volt, így megalapozott volt a kockázati jelzés.

A **XVII. Innovációs és Technológiai Minisztérium** fejezet vonatkozásában az Autóbuszszal végzett személyszállítási közszolgáltatások költségtérítése kiadási előirányzat tervezett értéke a 2020. évre 90,0 Mrd Ft volt, a kiadási előirányzat részben volt megalapozott és 18,4 Mrd Ft kockázatot merült fel. Az ÁSZ által az elmúlt két évben a központi költségvetésről szóló törvényjavaslatról készített véleménye keretében feltárt tervezési hiba továbbra is fennállt, mivel a rendelkezésre álló forrás nem volt összhangban a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény rendelkezésével. Az Autóbuszszal végzett személyszállítási közszolgáltatások költségtérítése esetében a kockázat igazolódott, mivel 192,6 Mrd Ft-ban teljesült az előirányzat, így 102,6 Mrd Ft összegű túlteljesítés történt. A **Vasúti személyszállítási közszolgáltatások költségtérítése** előirányzat tervezett értéke 173,0 Mrd Ft volt. Az ÁSZ véleménye szerint a tervezési érték 14,1 Mrd Ft kockázatot hordozott. A kockázat igazolódott, mivel a teljesítés 253,5 Mrd Ft összegben realizálódott, amely 80,5 Mrd Ft túlteljesítést jelentett. A **szakképzési centrumok által ellátott felnőtt oktatási tevékenység finanszírozása** előirányzat 2020. évre tervezett előirányzata 5,8 Mrd Ft, amely az ÁSZ véleménye szerint 6,0 Mrd Ft kockázatot hordozott, mert a 2020. évben a közfeladat ellátása várhatóan 12,0 Mrd Ft kiadást igényel. A kockázat mértéke megalapozott volt, mivel az előirányzat 2020. évben 12,3 Mrd Ft-ban teljesült.

A **XVIII. Külgazdasági és Külügyminisztérium fejezet** tekintetében a **Beruházás ösztönzési cél előirányzat** 2020. évi központi költségvetésről szóló törvényjavaslat szerinti 80,0 Mrd Ft tervezett értékét az ÁSZ véleménye szerint előirányzat 2020. évben 75,3 Mrd Ft-tal meghaladhatja. A kockázat nem igazolódott, mivel az előirányzat 2020. évi teljesítési értéke 68,8 Mrd Ft volt. A **kötött segélyhitelezés** előirányzat 2020. évre tervezett értéke 17,9 Mrd Ft, amely 4,0 Mrd Ft kockázatot hordozott. A kockázat nem igazolódott mivel az előirányzat 3,5 Mrd Ft-ban teljesült 2020. évben. Az **Eximbank Zrt. kamatkiegynlítése** előirányzat kiadásainak 2020. évre tervezett értéke 19,2 Mrd Ft, amely nem megalapozott és 2,6 Mrd Ft kockázatot hordozott. Az előirányzat 17,4 Mrd Ft-ban teljesült, így a közfeladat ellátásához elegendő volt a tervezett összeg. A kockázatosnak, részben megalapozottnak illetve nem megalapozottnak ítélt előirányzatokat és azok teljesítési adatait a 8. táblázat tartalmazza.

A kockázatosnak, részben megalapozottnak illetve nem megalapozottnak ítélt előirányzatokat és azok teljesülési adatai

Bevételi előirányzat (Mrd Ft)					
Megnevezés	2020. évi előirányzat	Részben megalapozott	Nem megalapozott	Kockázat értéke	2020. évi teljesülés
Társasági adó	501,1	501,1		30,0-40,0	406,5
Kiadási előirányzatok (Mrd Ft)					
Megnevezés	2020. évi előirányzat	Részben megalapozott	Nem megalapozott	Kockázat értéke	2020. évi teljesülés
XII. AGRÁRMINISZTERIUM					
Állat, növény- és GMO-kártalanítás	1,2		1,2	1,8	32,2
XIV. BELÜGYMINISZTERIUM					
Tömeges bevándorlás kezeléséhez kapcsolódó kiadások	737,3	0,7			43,1
A terrorellenes intézkedések megvalósításához kapcsolódó kiadások	862,9	0,9			43,2
XVII. INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTERIUM					
Kiemelt közúti projektek	200,3	200,3			200,7
Vasúti személyszállítási közszolgáltatások költségterítése	173,0	173,0		14,1	253,5
Autóbusszal végzett személyszállítási közszolgáltatások költségterítése	90,0	90,0		18,4	192,6
Szakképzési centrumok által ellátott felnőtt oktatási tevékenység finanszírozása	5,8	5,8		6,0	12,3
XVIII. KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM					
Beruházás ösztönzési célú előirányzat	80,0	80,0		75,3	68,8
Kötött segélyhitelezés	17,9		17,9	4,0	3,5
Eximbank Zrt. kamatkiegyenlítése	19,2		19,2	2,6	17,4
XIX. UNIÓS FEJLESZTÉSEK					
Egyéb uniós előirányzatok	13,8	13,8			0,0
XX. EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA					
Liget Budapest projekt előkészítése és megvalósítása	29,9	29,9			0,0
XLI. ADÓSSÁGSZOLGÁLATTAL KAPCSOLATOS BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK					
A forintban fennálló adósság és követelések kamatelszámolásai	922,8	922,8			990,3
XLII. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI					
Filmszakmai közvetett támogatások mozgókép törvény szerinti kiegészítő finanszírozása	27,0		27,0		27,6
LXXII. EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAP					
Baleseti járadék	8,0	8,0			8,1

Forrás: ÁSZ 19097 Jelentés Vélemény a 2020. évi költségvetésről –
Vélemény Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról 2019.

3. Függelék: A 2020. évben a veszélyhelyzet gazdasági és társadalmi hatásainak mérséklésére érdekében hozott intézkedések

Munkahelyek megtartását, bővülését támogató intézkedések		
Érintett intézkedési területek	Kormány rendeletek, Kormányhatározatok	Közvetlenül érintett költségvetési fejezet(ek), és az intézkedések azokra gyakorolt hatása ⁹
Adó és járulékkedvezmény	97/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet 61/2020. (III. 23.) Korm. rendelet 68/2020. (III. 26.) Korm. rendelet 47/2020. (III. 18.) Korm. rendelet 485/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet	LXIII. Nemzeti Foglalkoztatási Alap ∟ (GVA) XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai ∟ XLVII. Gazdaságvédelmi Alap ∟ LXXI. Nyugdíjbiztosítási Alap ∟ LXXII. Egészségbiztosítási Alap ∟
A szociális hozzájárulási adó (szocho) csökkentése 17,5%-ról 15,5%-ra	140/2020. (IV. 21.) Korm. rendelet	LXXI. Nyugdíjbiztosítási Alap ∟ LXXII. Egészségbiztosítási Alap ∟
Adókedvezmény a kisadózó vállalkozásoknak	61/2020. (III.23.) Korm. rendelet 485/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet	LXXI. Nyugdíjbiztosítási Alap ∟ XLVII. Gazdaságvédelmi Alap ∟
Turizmusfejlesztési hozzájárulás, fizetési kötelezettségek felfüggesztése	61/2020. (III. 23.) Korm. rendelet 2020. évi LVIII. törvény	XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai ∟
Idegenforgalmi adó felfüggesztése	140/2020. (IV. 21.) Korm. rendelet	Önkormányzati alrendszer adóbevételeinek csökkenése
SZÉP kártyára adható összeg megemelése a szociális hozzájárulási adó mentesítése mellett	140/2020. (IV. 21.) Korm. rendelet 2020. évi LVIII. törvény 178/2021. (IV. 15.) Korm. rendelet	LXXI. Nyugdíjbiztosítási Alap ∟ Önkormányzati alrendszer adóbevételeinek csökkenése XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai ∟ LXXII. Egészségbiztosítási Alap ∟
Kutatás-fejlesztésben dolgozók, veszélyhelyzetben csökkentett munkaidőben dolgozók bértámogatása	103/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet 105/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet 290/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet	XLVII. Gazdaságvédelmi Alap ∟
Munkaerőpiaci program szerinti támogatás	485/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet	XLVII. Gazdaságvédelmi Alap ∟

⁹∟: negatív, ↗: pozitív hatással van a költségvetésre

Munkahelyek megtartását, bővülését támogató intézkedések		
Érintett intézkedési területek	Kormány rendeletek, Kormányhatározatok	Közvetlenül érintett költségvetési fejezet(ek), és az intézkedések azokra gyakorolt hatása ⁹
Szálláshely-szolgáltatók támogatása az elmaradt foglalások miatt	523/2020. (XI. 25.) Korm. rendelet 485/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet	XXI. Miniszterelnöki Kabinetiroda ∨ LXXI. Nyugdíjbiztosítási Alap ∨ LXIII. Nemzeti Foglalkoztatási Alap ∨ (GVA) XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai ∨
Hiteltörlesztési moratórium – lakosság és vállalatok	47/2020. (III. 18.) Korm. rendelet 62/2020. (III. 24.) Korm. rendelet	LXXII. Egészségbiztosítási Alap ∨ XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai ∨
Otthon felújítási támogatás és kölcsön kamattámogatás	567/2020. (XII. 9.) Korm. rendelet	XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai ∨
MFB Krízis és Versenyképességi Hitelprogramok létrehozása	1171/2020. (IV. 21.) Korm. határozat	XLIII. Az Állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások ∨
EXIM Kárenyhítő Hitelprogramok	1185/2020. (IV. 27.) Korm. határozat	XVII. Külgazdasági és Külügyminisztérium ↗
Garantiqa Krízis, Garanciaprogram	1194/2020. (IV. 30.) Korm. határozat 1195/2020. (IV. 30.) Korm. határozat 1170/2020. (IV.21.) Korm. határozat	XVII. Innovációs és Technológiai Minisztérium ↗ XII. Agrárminisztérium ↗ XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai ∨
Széchenyi Kártya Program hitelkonstrukciói	1194/2020. (IV. 30.) Korm. határozat	XVII. Innovációs és Technológiai Minisztérium ↗
Egészségügyi dolgozók béremelése és egyszeri bértámogatása	275/2020. (VI. 12.) Korm. rendelet 1848/2020. (XI. 25.) Korm. határozat	LXXII. Egészségbiztosítási Alap ∨
GVA feltöltését célzó kiskereskedelmi láncok és bankok különadói	108/2020. (IV. 14.) Korm. rendelet 109/2020. (IV. 14.) Korm. rendelet	XLVII. Gazdaságvédelmi Alap ↗
Beruházások, beruházás-ösztönzés, – egészségipari beruházások, és versenyképességet növelő támogatás	1424/2020. (VII. 23.) Korm. határozat 7/2020. (IV. 16.) KKM rendelet	XVII. Innovációs és Technológiai Minisztérium ↗ XVII. Külgazdasági és Külügyminisztérium
Osztalékfizetés a központi költségvetésbe	MNB Igazgatóságának 2020. április 1-jei döntése	XLIII. Az Állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások ↗

Forrás: a jogszabályok alapján ÁSZ szerkesztés

4. Függelék: A rendkívüli kormányzati intézkedések előirányzat Fejezetekhez való átcsoportosítása

Fejezet/jogcím	Elfogadott összeg Mrd Ft
Országgyűlés	9,8
Alkotmánybíróság	0,9
Helyi önkormányzatok támogatásai	4,0
Miniszterelnökség	26,2
Igazságügyi Minisztérium, Agrárminisztérium, Központi Statisztikai Hivatal, Eötvös Lóránd Kutatási Hálózat összesen	0,6
Honvédelmi Minisztérium	4,0
Belügyminisztérium	3,3
Pénzügyminisztérium	0,9
Innovációs és Technológiai Minisztérium	9,5
Külgazdasági és Külügyminisztérium	3,6
Emberi Erőforrások Minisztériuma	21,9
Miniszterelnöki Kabinetiroda	1,9
Miniszterelnöki Kormányiroda	1,5
Bethlen Gábor Alap	21,7
Összesen	109,8

Forrás: Zárszámadási törvényjavaslat 00. kötet 657-660. o. alapján ÁSZ szerkesztés

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet: Főbb makrogazdasági mutatók 2019. évi és 2020. évi tényadatok teljesülésének alakulása

Megnevezés	2019. évi tény	2020. évi költségvetési törvény szerinti előrejelzés	Konvergencia Program (2020-2024) szerinti előrejelzés	2020. évi tény
Benyújtás/Közzététel ideje		2019. június	2020. április	2021. szeptember
GDP volumen-növekedése előző évhez képest	4,6%	4,0%	-3,0%	-4,7%
Fogyasztói árindex változása (éves átlag)	3,4%	2,8%	2,8%	3,3%
Háztartások fogyasztási kiadásának növekedése előző évi áron	5,2%	4,8%	0,9%	-2,5%
Bruttó állóeszköz-felhalmozás növekedése előző évi áron	12,8%	3,8%	-8,8%	-7,3% előzetes
Termékek és szolgáltatások exportjának növekedése előző évi áron	5,8%	5,2%	-8,3%	-6,8%
Termékek és szolgáltatások importjának növekedése előző évi áron	8,2%	5,4%	-6,8%	-4,4%
Foglalkoztatottak számának növekedése	0,8%	1,3%	-1,8%	-0,9%
Bruttó átlagkereset növekedése	11,4%	8,3%	n.a.	9,7% előzetes

Forrás: KSH STADAT táblák, 2020. évi költségvetési törvény, 2020. évi zárszámadási törvényjavaslat, Konvergencia Program 2020-2024 alapján ÁSZ szerkesztés

2. számú melléklet: Munkaerőpiaci adatok 2019-2020. év

Időszak	Foglalkoztatot- tak száma	Közfoglalkozta- tottak száma	Álláskere- sők száma	Munkanélkü- liek száma	Munkanélküli- ségi ráta ¹⁰	Foglalkozta- tási ráta ¹¹
	ezer fő				%	
2019. év	4 568,5	101,1	235	157,9	3,3	72,2
2020. I. név	4 527,4	87,8	281	171,0	3,6	71,9
2020. II. név	4 464,2	85,5	376	213,8	4,6	71,0
2020. III. név	4 544,7	90,5	323	206,0	4,3	72,4
2020. IV. név	4 537,9	91,1	291	193,5	4,1	72,5
2020. év	4 518,6	88,7	291	196,1	4,1	71,9

Forrás: KSH STADAT 20.1.1.1., 20.1.1.2. alapján ÁSZ szerkesztés

¹⁰ A 15-74 éves népesség körében

¹¹ A 15-64 éves népesség körében

3. számú melléklet: A központi költségvetési fejezetek kiadási megtakarításai terhére a GVA javára teljesített előirányzatok 2020. évi átcsoportosításai

Megnevezés	2020. évi előirányzat átcsoportosítás kiadás Mrd Ft
IM	0,3
ME	124,6
AM	22,3
BM	39,4
PM	29,7
ITM	360,0
KKM	26,4
EMMI	90,4
Miniszterelnöki Kabinetiroda	40,7
Miniszterelnöki Kormányiroda	1,0
KSH	1,1
NKFIH	0,1
KTV közvetlen bevételek és kiadások	1,6
Állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások	69,9
NEFA	1,7
Kiemelt kormányzati magasépítési beruházások	69,4
NKFIA	31,4
BGA	10,8
Egyéb	1,8
Összesen	922,6
PM befizetés	20,0
Mindösszesen	942,6

Forrás: Felosztás PM adatszolgáltatás alapján ÁSZ számítás és szerkesztés

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

ÁFA	Általános forgalmi adó
ÁKK	Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Alaptörvény	Magyarország Alaptörvénye, 2011. április 25.
ÁSZ	Állami Számvevőszék
ÁSZ tv.	2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről
BGA	Bethlen Gábor Alap
CSOK	Családi Otthontermelési Kedvezmény
E. Alap	Egészségbiztosítási Alap
EDP	Túlzottdeficit-eljárás – Excessive Deficit Procedure
EGT	Európai Gazdasági Térség
ELKA	Elkülönített Állami Pénzalapok
ELKH	Eötvös Loránd Kutatási Hálózat
EMMI	Emberi Erőforrások Minisztériuma
EU	Európai Unió
EU27	Európai Unió 27 tagállama
Eurostat	az Európai Unió statisztikai hivatala
ESA	Nemzeti Számlák Európai Rendszere – European System of Accounts
GDP	Gross domestic product, bruttó hazai termék
Gst.	2011. évi CXCV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról
GVA	Gazdaságvédelmi Alap
GYED	Gyermekgondozási Díj
IMF	Nemzetközi Valutaalap
ITM	Innovációs és Technológiai Minisztérium
JEVA	Járvány Elleni Védekezési Alap
KMA	Központi Maradványelszámolási Alap
KNPA	Központi Nukleáris Pénzügyi Alap
Korm. határozat	Kormányhatározat
Korm. rendelet	Kormányrendelet
Kormány	Magyarország Kormánya
Kvtv.	2019. évi LXXI. törvény - Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
KT	Költségvetési Tanács
Kincstár	Magyar Államkincstár

MÁP Plusz	Magyar Állampapír Plusz
MNB	Magyar Nemzeti Bank
MNV Zrt.	Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt
Mrd Ft	milliárd forint
NAV	Nemzeti Adó- és Vámhivatal
NCSSZA	Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap
NEAK	Nemzeti Egészségbiztosításai Alapkezelő
NFA	Nemzeti Foglalkoztatási Alap
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
NKA	Nemzeti Kulturális Alap
NKFIA	Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap
Ny. Alap	Nyugdíjbiztosítási Alap
PM	Pénzügyminisztérium
PMÁP	Prémium Magyar Állampapír
TB Alapok	Társadalombiztosítási Alapok (Ny. Alap és E. Alap)
V3 országok	Csehország, Lengyelország, Szlovákia

JOGSZABÁLYOK ÉS KÖZJOGI SZABÁLYOZÓ ESZKÖZÖK JEGYZÉKE

Törvények

Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról,

1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról,

1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról,

1997. évi LXXXI. törvény a társadalombiztosítási nyugellátásról,

2006. évi LIX. törvény az államháztartás egyensúlyát javító különadóról és járadékról,

2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról,

2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről,

2011. évi CXCIV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról

2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról,

2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről,

2012. évi CXVI. törvény a pénzügyi tranzakciós illetékről,

2012. évi CXLVII. törvény a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról,

2017. évi CL. törvény az adózás rendjéről,

2018. évi LII. törvény és a szociális hozzájárulási adóról,

2019. évi LXXI. törvény Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről,

2019. évi LXXIII. törvény az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról,

2019. évi CXXII. törvény a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről,

2020. évi LVIII. törvény a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről,

2020. évi XII. törvény a koronavírus elleni védekezésről (Hatálytalan: 2020. VI. 18.)

2020. évi XLVI. törvény az egyes adózási tárgyú törvényeknek a koronavírus-járvány gazdasági hatásainak mérséklése érdekében szükséges módosításáról,

2020. évi XLV. törvény a kiskereskedelmi különadóról,

2020. évi C. törvény az egészségügyi szolgálati jogviszonyról

2020. évi CIX. törvény a koronavírus-világjárvány második hulláma elleni védekezésről,

Kormányrendeletek

40/2020 (III. 11.) Korm. rendelet veszélyhelyzet kihirdetéséről

47/2020. (III. 18.) Korm. rendelet a koronavírus világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges azonnali intézkedésekről,

61/2020. (III. 23.) Korm. rendelet a koronavírus világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges azonnali intézkedésekről szóló 47/2020. (III. 18.) Korm. rendelet közterhekkel kapcsolatos részletszabályairól és egyes új intézkedésekről,

62/2020. (III. 24.) Korm. rendelet a koronavírus világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges azonnali intézkedésekről szóló 47/2020. (III. 18.) Korm. rendelet fizetési moratóriumra vonatkozó részletszabályairól,

68/2020. (III. 26.) Korm. rendelet a koronavírus világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges azonnali intézkedésekről szóló 47/2020. (III. 18.) Korm. rendelet közterhekkel kapcsolatos részletszabályairól és egyes új intézkedésekről szóló 61/2020. (III. 23.) Korm. rendelet módosításáról,

- 92/2020. (IV. 6.) Korm. rendelet a Magyarország 2020. évi központi költségvetésének a veszélyhelyzettel összefüggő eltérő szabályairól,
- 96/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet a Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében a veszélyhelyzet okán felvehető hallgatói hitelről,
- 97/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet a koronavírus világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges azonnali intézkedésekről szóló 47/2020. (III. 18.) Korm. rendelet közterhekkel kapcsolatos részletszabályairól és egyes új intézkedésekről szóló 61/2020. (III. 23.) Korm. rendelet módosításáról,
- 103/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet a kutató-fejlesztő tevékenységet végző munkavállalók veszélyhelyzet idején megvalósuló foglalkoztatásának a Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében történő támogatásáról,
- 105/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet A Magyarország 2020. évi központi költségvetésének a veszélyhelyzettel összefüggő eltérő szabályairól,
- 108/2020. (IV. 14.) Korm. Rendelet a Gazdaságvédelmi Akcióterv végrehajtása érdekében a Járványügyi Alap feltöltését szolgáló, hitelintézetek járványügyi helyzettel összefüggő különadójáról,
- 109/2020. (IV. 14.) Korm. rendelet a Gazdaságvédelmi Akcióterv végrehajtása érdekében a Járványügyi Alap feltöltését szolgáló kiskereskedelmi adóról,
- 140/2020. (IV. 21.) Korm. rendelet a Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében a koronavírus-járvány gazdasági hatásainak mérséklése érdekében szükséges adózási könnyítésekről,
- 171/2020. (IV. 30.) Korm. rendelet a koronavírus világjárvány gazdasági hatásainak mérséklése érdekében a beruházások társasági adózási korlátjának enyhítéséről,
- 178/2021. (IV. 15.) Korm. rendelet a Széchenyi Pihenő Kártya kibocsátásának és felhasználásának szabályairól szóló 76/2018. (IV. 20.) Korm. rendelet módosításáról,
- 275/2020. (VI. 12.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet során nyújtott többletmunkájuk elismeréseként az egészségügyi és egészségügyben dolgozókat érintő egyszeri rendkívüli juttatásról,
- 290/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet a munkahelyvédelmi bértámogatással kapcsolatos egyes kérdésekről,
- 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet kihirdetéséről,
- 485/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet ideje alatt egyes gazdaságvédelmi intézkedésekről,
- 498/2020. (XI. 13.) Korm. rendelet az egyes a veszélyhelyzet ideje alatt alkalmazandó gazdasági szabályokról,
- 523/2020. (XI. 25.) Korm. rendelet a szálláshely-szolgáltatók meghiúsuló foglalásaiból eredő bevételkiesés részleges megtérítéséről,
- 567/2020. (XII. 9.) Korm. rendelet a családok anyagi biztonságának erősítése érdekében szükséges, a veszélyhelyzettel összefüggő egyes rendelkezésekről,
- 570/2020. (XII. 9.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet ideje alatt alkalmazandó egyes belügyi és közigazgatási tárgyú szabályokról, valamint a veszélyhelyzettel összefüggő egyes intézkedésekről,

Kormányhatározatok

- 1170/2020. (IV.21.) Korm. határozat a Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében a koronavírus világjárvány mikro-, kis- és középvállalkozásokra, valamint nagyvállalatokra gyakorolt gazdasági hatásainak mérséklése érdekében az MFB Magyar Fejlesztési Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság és a Garantiqa Hitelgarancia Zártkörűen Működő Részvénytársaság által megvalósítandó garanciakonstrukciókkal kapcsolatos intézkedésekről,
- 1171/2020. (IV. 21.) Korm. határozata Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében a koronavírus világjárvány mikro-, kis- és középvállalkozásokra, valamint nagyvállalatokra gyakorolt gazdasági hatásainak mérséklése érdekében az MFB Magyar Fejlesztési Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság által megvalósításra kerülő hitelkonstrukciókkal kapcsolatos intézkedésekről,

1194/2020. (IV. 30.) Korm. határozat a Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében a koronavírus világjárvány mikro-, kis- és középvállalkozásokra gyakorolt gazdasági hatásainak mérséklése érdekében létrehozandó Széchenyi Kártya Program hitelkonstrukciókról,

1195/2020. (IV. 30.) Korm. határozat a Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében a koronavírus világjárvány mikro-, kis- és középvállalkozásokra, valamint nagyvállalatokra gyakorolt gazdasági hatásainak mérséklése érdekében az agrárgazdasághoz kapcsolódó hitel- és garancia konstrukciókkal kapcsolatos intézkedésekről,

1424/2020. (VII. 23.) Korm. határozat az egészségipari gyártók támogatásához szükséges forrás biztosításáról,

1848/2020. (XI. 25.) Korm. határozat az alapellátásban dolgozó orvosok és szakdolgozók béremeléséhez szükséges 2021. évi forrás biztosításáról,

Egyéb rendeletek és határozatok

7/2020. (IV. 16.) KKM rendelet a koronavírus-járvány következtében szükségessé vált versenyképesség-növelő támogatásról

FOGALOMTÁR

anticiklikus gazdaság-politika	A költségvetési (fiskális) politika anticiklikusnak tekinthető, ha konjunktúra idején többletet halmoz fel, amelyet aztán a recesszió idején képes a gazdaság felpörgetésére használni. Az anticiklikus gazdaságpolitika alkalmazása esetén, konjunktúra idején a költségvetési bevételek növekednek, az állami kiadások csökkennek, amelynek következtében a költségvetési hiány csökken.
államadósság	A Gst. 2020. január 1-jén hatályos 1.§ f) pontja alapján az államadósság az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról szóló, 2009. május 25-i 479/2009/EK tanácsi rendeletben meghatározott módon számított adósság. Eszerint az államadósság a kormányzati szektor (S.13) év végén fennálló bruttó adóssága névértéken, azon pénzügyi eszközöknek megfelelő kötelezettségek kivételével, amelyek a kormányzati szektor tulajdonában vannak.
államadósság-mutató	Az Alaptörvény 36. cikk (4) és (5) bekezdésében, valamint 37. cikk (2) és (3) bekezdésében foglaltak végrehajtása során figyelembe veendő mindenkor államadósság mutatója olyan, százalékban kifejezett, egy tizedesig kerekített hányados, amely a) számlálójában az államadósságnak, b) nevezőjében, a Közösségben a nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről szóló tanácsi rendeletben meghatározottak szerint számított bruttó hazai terméknek e törvény szerinti értéke szerepel. (Forrás: Gst. 2. §)
bruttó államadósság	Az adósságelemet képező instrumentumokban fennálló követelések levonása nélkül számított kötelezettség.
bruttó állóeszköz-felhalmozás	Tartalmazza az elszámolási időszakban vásárolt vagy saját termelésben előállított tárgyi eszközök és immateriális javak értékét, a használt tárgyi eszközök érték növekedését, a külföldről származó tárgyeszköz-appointot, valamint a pénzügyi lízing konstrukcióban beszerzett tárgyi eszközök értékét. (Forrás:
bruttó felhalmozás	A bruttó állóeszköz-felhalmozás, a készletváltozás és az értéktárgyak beszerzése és eladása egyenlegének összege. (Forrás:
bruttó kereset	A személyi jövedelemadót, az egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékot, valamint a munkaerőpiaci járulékot is tartalmazó alapbér és egyéb jogcímenen fizetett kereseti elemek (bérpótlék, kiegészítő fizetés, prémium, jutalom, 13. és további havi fizetés) összege.
EDP jelentés	A KSH jelentése az EU Túlzott Hiány Eljárása keretében évente kétszer történő adatszolgáltatás az Európai Unió részére a kormányzati szektor hiányáról és adósságának alakulásáról.
elkülönített állami pénzalap	Az elkülönített állami pénzalapok a közfeladatok ellátása során az állam nevében beszedendő költségvetési bevételek és teljesítendő költségvetési kiadások alapszerű elszámolására szolgálnak. Elkülönített állami pénzalapot közfeladat részben vagy egészben államháztartáson kívüli forrásból történő ellátásának biztosítása céljából törvény hozhat létre.

előirányzat átcsoportosítás	Az átcsoportosítást végrehajtó költségvetésének – az Országgyűlés vagy a Kormány intézkedése, és a fejezetet irányító szervek megállapodása esetén a központi költségvetés, a fejezetet irányító szerv intézkedése esetén a fejezet, az államháztartás önkormányzati alrendszerében a költségvetési rendelet, határozat összesített – kiadási előirányzatai főösszegének változatlansága mellett a kiadási előirányzatok egyidejű csökkentésével és növelésével végrehajtott módosítás.
előirányzat-módosítás	A megállapított bevételi előirányzat vagy a kiadási előirányzat növelése vagy csökkentése. (Forrás: Áht. 1. § 6. pont)
felülről nyitott előirányzat	A központi alrendszer azon előirányzatai, melyek teljesülése módosítás nélkül eltérhet az előirányzattól.
foglalkoztatási arány	A foglalkoztatottaknak a megfelelő korcsoportba tartozó népességhez viszonyított aránya.
GDP	Gross domestic product, bruttó hazai termék A GDP az egy területen, adott idő alatt előállított végső felhasználásra szánt javak (termékek és szolgáltatások) összességének értéke
hatéves bérmegállapodás	A Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumán 2016. novemberében a Kormány, a munkáltatók és a munkavállalók képviselői által kötött 2017-2022 évekre vonatkozó adó- és bérmegállapodás, amelyben 2017-2018-ban kötelező minimálbér, garantált bérminimum emelésben, többéves adó-és járulékmérték csökkentésben, illetve a további béremelésekről évenkénti egyeztetésben állapodtak meg.)
háztartások fogyasztása	A fogyasztási kiadáson kívül tartalmazza a természetbeni társadalmi juttatásból származó fogyasztást is.
kiemelt kormányzati magasépítési beruházások	A Költségvetési törvény fejezeti indokolása alapján kormányzati magasépítési beruházásként a központi költségvetési forrásból állami tulajdonú, vagy az állam számára a beruházás idejére megállapodással biztosított ingatlanokon megvalósuló projekteket kell tekinteni. E beruházások közül azok, amelyek kivitelezési becsült értéke eléri a 700 millió forintot, megvalósítója főszabályként a Beruházási Ügynökség, valamint a Beruházási Ügynökség feladatkörébe kerülnek a Kormány által elfogadott, programszerűen megvalósítandó kormányzati magasépítési beruházások értékhatárra tekintet nélkül (pl. kültéri sportparkok fejlesztése). Az állami magasépítési beruházások megvalósításáról szóló 2018. évi CXXXVIII. törvény rendelkezése alapján 2020-tól a Beruházási Ügynökséghez tartozó kormányzati magasépítési beruházások költségvetési tételeit a központi költségvetés önálló fejezete tartalmazza. Ez a XLV. Kiemelt kormányzati magasépítési beruházások fejezet, amely a Beruházási Ügynökséghez rendelt beruházások, az ezekhez kapcsolódó járulékos kiadások fedezetét foglalja magába. Itt jelenik meg az állam nevében végzett feladatok ellátásáért a Beruházási, Műszaki Fejlesztési, Sportüzemeltetési és Közbeszerzési Zrt.-nek járó működési költségtérítés összege is. E fejezet nem tartalmazza az összes kormányzati magasépítési beruházás fedezetét, a már 2019. év előtt megkezdett projektek korábbi helyükön jelennek meg.
kínálatösztönző (kínálatorientációs) válságkezelési gazdaságpolitika	A gazdaság mielőbbi talpra állítását ösztönző, gazdaság dinamizálására irányuló olyan intézkedések, amelyek közvetlenül befolyásolják az erőforrás-állomány növekedését és a gazdaság innovációs tevékenységét a termelésre, a munkára, megtakarításra és beruházásra való ösztönzés növelésével. (Török, 1997)

konzolidált adósság	Az államháztartás központi alrendszerének, az államháztartás önkormányzati alrendszerének, és a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek egymással szembeni kötelezettségek kiszűrésével számított adóssága. (Forrás: Gst. 2. § (1) bekezdésének a) pontja alapján)
kormányzati szektor	Az uniós statisztikai szabványok által definiált kormányzati szektor nagyobb szervezeti kört foglal magába, mint az államháztartás: mindazon szervezetek beletartoznak, amelyek tevékenységük során közjavakat állítanak elő, a nemzeti jóvedelem és a nemzeti vagyon elosztásában vesznek részt, irányításukat a kormányzati szervek végzik, és tevékenységük ellenértékében 50 %-nál kisebb arányt képvisel az árbevétel (Forrás: PM, 2020b). A kormányzati szektor (S13) magában foglalja a „központi kormányzatot” (S.1311), a „tartományi kormányzatot” (S.1312), a „helyi önkormányzatot” (S.1313) és a „társadalombiztosítási alapokat” (S.1314).
kormányzati szektor egyenlege	Az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról szóló 2009. május 25-i 479/2009/EK tanácsi rendelet alapján számított egyenleg. (Forrás: Gst. 1. § c) pontja)
kormányzati szektor konszolidált bruttó adóssága	A konszolidálás a kormányzati szektoron belüli adósságelemeket (pl. az Egészségbiztosítási Alap likviditási hitelét a Kincstártól, a helyi önkormányzatoknál lévő állampapírokat) kiszűri. A Túlzott Hiány Eljárás referenciaértékeként választott adósság egy bruttó szemléletű mutató: a különböző pénzügyi instrumentumokban fennálló kötelezettségek nem csökkenthetők (nem nettósíthatók) az azonos instrumentumokban fennálló követelésekkel (pl. a külföldi tartozásaink nem nettósíthatók a külfölddel szembeni követelésekkel, pl. egyes fejlődő országoknak nyújtott kormányhitelekkel). A névértéken számított adósság a visszaváltáskor ténylegesen fizetendő érték szerinti számbavételt jelenti. A derivatívák piaci termékek, névértékkel nem rendelkeznek, ezért nem részei az uniós adósságmutatónak. A magyar államháztartási számviteli szabályok szerint a diszkont-értékpapírokat kibocsátási áron tartják nyilván, így a kibocsátási és visszaváltási értékük (névértékük) különbözete az Államadósság Kezelő Központ Zrt. által nyilvántartott értékpapír-adósságot növeli. (Forrás: PM: Hogyan készül a notifikáció, mit kell tudni az EDP Jelentésről?)
kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezet	Az Áht. 3. § (2) és (3) bekezdésében foglaltakon kívül az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról szóló 2009. május 25-i 479/2009/EK rendelet (a továbbiakban: 479/2009/EK rendelet) szerint a kormányzati szektorba sorolt szervezet. (Forrás: Gst. 1. § b) pontja, Áht. 2. § (1) bekezdés I) pontja)
koronavírus-járvány, járvány, Covid-19, Pandémia,	A SARS-CoV-2 vírus által a COVID-19 elnevezésű betegséget okozó pandémia.
költségvetési szerv	A költségvetési szerv jogszabályban vagy alapító okiratban meghatározott közfeladat ellátására létrejött jogi személy. A költségvetési szerv tevékenysége lehet alaptevékenység, amely a létrehozásáról rendelkező jogszabályban, alapító okiratában a szakmai alapfeladatoként meghatározott, valamint a szakmai alapfeladatai ellátását elősegítő más, nem haszonszerzés céljából végzett tevékenység, vállalkozási tevékenység, amely haszonszerzés céljából, államháztartáson kívüli forrásból, nem kötelezően végzett termelő-, szolgáltató-, értékesítő tevékenység. (Forrás: Áht. 7. § (1)-(2) bek.)
költségvetési támogatás	A TB Alapok kivételével az államháztartás központi alrendszeréből ellenérték nélkül, pénzben nyújtott támogatások. (Forrás: Áht. 1. § 14. pont)

közösségi fogyasztás	Azon termékek és szolgáltatások, amelyeket a lakosság nem egyénenként vesz igénybe, hanem a közösség tagjaként illeti meg. A közösségi fogyasztás főbb tételei: közigazgatás, védelem, tudományos kutatás, közvilágítás, a közutak fenntartása, az ár- és belvízkár elhárítása, parkfenntartás, köztisztasági szolgáltatás, földtani kutatás. A közösségi fogyasztást kizárólag az államháztartás finanszírozhatja. (KSH, 2021e)
külkereskedelmi egyenleg	A nemzetgazdaság export- és importforgalmának egyenlege, amely tartalmazza a külkereskedelmi áruforgalmon kívül a szolgáltatások exportjának és importjának egyenlegét. Az áruforgalom tartalmazza a külkereskedelmi áruforgalmi statisztikából rendelkezésre álló általános forgalmat (beleértve a vámszabad területek és a külföld közötti forgalmat), a bunkerüzemanyagot, az aktív és passzív bér munkát (bruttó értéken számba véve), a bér munka késztermék export anyag-tartalmának korrekcióját, a javítást (nettó értéken számba véve) és a tértiarut. A szolgáltatásforgalom tartalmazza az idegenforgalmat (a nem rezidensek költsége Magyarországon és a rezidensek költsége külföldön), a rezidens és nem rezidens gazdasági egységek közötti üzleti és egyéb szolgáltatás tranzakciókat. A nemzetgazdasági elszámolásokban a külkereskedelmi áruforgalom számítása szerződéses paritáson történik.
maastrichti adósságmutató	A statisztikai értelemben vett kormányzati szektor konszolidált bruttó adósságát névértéken fejezi ki
pénzforgalmi szemléletű költségvetési egyenleg	A beszámolási időszakban az államháztartás központi alrendszerében teljesített bevételek és kiadások különbsége.
reziliencia	Annak a képessége, hogy egy külső (sokk-) hatásra egy szervezet milyen gyorsan és eredményesen tud reagálni. Domokos – Pulay (2020)
reziliens fiskális politika	Gazdasági sokk esetén elsődlegesen azt jelenti, hogy a költségvetés mennyire képes hozzájárulni a sokkos állapotban lévő gazdaság rugalmas helyreállításához. Domokos – Pulay (2020)
szufficit	Költségvetési többlet, eredmény. Amennyiben a költségvetés bevételei meghaladják a kiadásokat, szufficitról beszélünk.
termékadók és -támogatások egyenlege	A termékek és szolgáltatások beszerzéséhez, értékesítéséhez és átadásához kapcsolódó adók és támogatások különbözete (ide tartozik a vám, a jövedéki adó, a fogyasztási adó, az általános forgalmi adó, az exporttámogatás).
uniós mentesítési záradék	Az uniós mentesítési záradék lehetővé teszi az uniós tagállamok számára, hogy az európai költségvetési keretrendszerre általában alkalmazandó költségvetési követelményektől eltérve olyan intézkedéseket hozzanak, amelyekkel megfelelően kezelhető a válság. Ezáltal a tagállamok rugalmasan kezelhetik az uniós költségvetési szabályokat és túlléphetik a megengedett költségvetési deficithatárt, valamint eltérhetnek a GDP arányos államadósság arányra vonatkozó előírástól.
végző fogyasztás, összes végző fogyasztási kiadás	Azoknak a termékeknek és szolgáltatásoknak az értéke, amelyek a háztartások vagy a társadalom végző szükségleteinek kielégítését szolgálják.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- ÁKK Negyedéves tájékoztató, 2020. negyedik negyedév, <https://www.akk.hu/download?path=b7e14a81-af57-4da1-91de-c347cd046143.pdf>
- Államadósság Kezelő Központ (2021) az államadósság (maastrichti) adóssága <https://www.akk.hu/statisztika/allamadossag-finansirozas/allamhazartas-maastrichti-adossaga>,
- Állami Adósságkezelő Központ: Éves finanszírozási kiadvány 2020., 2019. december, <https://akk.hu/download?path=c6ddf034-f0d2-4107-b709-3607f97bff8c.pdf>,
- Állami Adósságkezelő Központ: Éves finanszírozási kiadvány 2020., 2019. december, <https://akk.hu/download?path=c6ddf034-f0d2-4107-b709-3607f97bff8c.pdf>,
- Állami Számvevőszék (2021): Elemzés a 2020. II. féléves költségvetési folyamatokról https://www.asz.hu/storage/files/files/Publikaciok/Elemzesek_tanulmanyok/2018/kt_elemzes_20180614.pdf?ctid=1237,
- Állami Számvevőszék: Elemzés a 2020. II. féléves költségvetési folyamatokról, 2021. május, <https://www.asz.hu/hu/publikaciok/elemzes-2021-ev>,
- Állami Számvevőszék: Elemzés A koronavírus-járványt követő gazdasági újraindulás: közpénzügyi hatások, 2021. június, <https://www.asz.hu/hu/publikaciok/elemzes-2021-ev>,
- Állami Számvevőszék: Vélemény Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról 2019., <https://www.asz.hu/storage/files/files/jelentes/2019/19097.pdf?download=true>,
- ÁSZ (2019a): Használhatóak-e anticiklikus gazdaságpolitikai eszközként az állami tulajdonú gazdasági társaságok fejlesztései? 2019. június 17. <https://www.penzugyiszemle.hu/tanulmanyok-eloadasok/hasznalhatóak-e-anticiklikus-gazdasagpolitikai-eszkozokent-az-allami-tulajdonu-gazdasagi-tarsasagok-fejlesztesei> (letöltés: 2021. augusztus 27.),
- Domokos László, Pulay Gyula (2020): A válságkezelés értékelésének kritériumrendszere. In: Az ösztönző állam válságkezelése – A koronavírus-válság kezelésének első eredményei, Szerkesztette: Parragh Bianka – Kis Norbert, Ludovika Egyetemi Kiadó, 2020., Budapest, 65-88. oldal.,
- EDP jelentés – Jelentés a kormányzati hiányról és adósságról, 2021. április 1.,
- Európai Bizottság (2020. március): Koronavírus: A Bizottság a világjárványra válaszként javaslatot tesz az általános mentesítési záradék alkalmazására https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_20_499,
- Eurostat (2021b): Employment and activity by sex and age - annual data, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfsi_emp_a/default/table?lang=en (letöltés: 2021. szeptember 15.)
- Eurostat(2021a):NAMA_10_GDPhttps://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=nama_10_gdp&lang=en (letöltés: 2021. augusztus 9.),
- Központi Statisztikai Hivatal: Gyorstájékoztatók – keresetek, 2021. február, <http://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/ker2012>,
- KSH (2021a): Helyzetkép a külkereskedelemről, 2020. <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/kulker/2020/index.html#magyarorszggazdasgaeurpaiviszonylatbananyitottgazdasgokkztartozik> (letöltés: 2021. augusztus 25.)
- KSH (2021b): Helyzetkép a beruházásokról, 2021. <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/jelberuh/2020/index.html#tovbbiadatokinformcik> (letöltés: 2021. augusztus 25.)
- KSH (2021c): Gyorstájékoztató – Beruházás, 2020. IV. negyedév. 2021.március 1. <https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/#/hu/document/ber2012> letöltés: 2021. augusztus 25.)
- Központi Statisztikai Hivatal (2021d): Fogyasztói árak alakulása 2021. május, https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/stattukor/fogyar/fogyar2020/fogyar_2020.pdf
- KSH (2021e): 3. Általános gazdasági mutatók, 3.1. Nemzeti számlák, GDP módszertan. Fogalmak. <https://www.ksh.hu/docs/hun/modsz/modsz31.html> (letöltés: 2021. szeptember 22.)

Magyar Államkincstár: A 2020. évi központi költségvetés végrehajtásának adatai, [http://www.allamkincstar.gov.hu/files/K%C3%B6lts%C3%A9gvet%C3%A9si%20in-form%C3%A1ci%C3%B3k/2020.%20%C3%A9vi%20k%C3%B6zpon-ti%20k%C3%B6lts%C3%A9gvet%C3%A9s%20v%C3%A9gre-hajt%C3%A1s%C3%A1nak%20adai/2020.%20%C3%A9vi%20k%C3%B6zpon-ti%20k%C3%B6lts%C3%A9gvet%C3%A9s%20v%C3%A9gre-hajt%C3%A1s%C3%A1nak%20adai%202020.12.%20h%C3%B3%20\(2021.02.16\).xls](http://www.allamkincstar.gov.hu/files/K%C3%B6lts%C3%A9gvet%C3%A9si%20in-form%C3%A1ci%C3%B3k/2020.%20%C3%A9vi%20k%C3%B6zpon-ti%20k%C3%B6lts%C3%A9gvet%C3%A9s%20v%C3%A9gre-hajt%C3%A1s%C3%A1nak%20adai/2020.%20%C3%A9vi%20k%C3%B6zpon-ti%20k%C3%B6lts%C3%A9gvet%C3%A9s%20v%C3%A9gre-hajt%C3%A1s%C3%A1nak%20adai%202020.12.%20h%C3%B3%20(2021.02.16).xls),

Magyar Államkincstár: A központi alrendszer költségvetési mérlege, http://www.allamkincstar.gov.hu/files/M%C3%A9rleg/2014/k%C3%B6zpon-ti%20ktgvet%C3%A9si%20m%C3%A9rleg/kpiktv_mer-leg_2012.xls

Magyar Államkincstár: Fejezeti bevételek és kiadások, http://www.allamkincstar.gov.hu/files/M%C3%A9rleg/2014/K%C3%B6lts%C3%A9gvet%C3%A9si%20szervek,%20fejezetek/ktgvszervek_fe-jezetek_2012.xls,

Magyar Nemzeti Bank, (2021a): Inflációs jelentés, (2021. március), <https://www.mnb.hu/kiadvanyok/jelentesek/inflacios-jelentes/2021-03-25-inflacios-jelentes-2021-marcius>,

Magyar Nemzeti Bank, (2021b): Fizetési Mérleg Jelentés (2021. április) <https://www.mnb.hu/letoltes/fizetesimerleg-hu-2021-aprilis.pdf>,

Magyar Nemzeti Bank: Hitelezési folyamatok – 2021. március, <https://www.mnb.hu/kiadvanyok/jelentesek/hitelezesi-folyamatok/hitelezesi-folyamatok-2021-marcius>

Magyarország Kormánya – Családokért felelős tárca nélküli miniszter: Az újévben is élhetnek a négy vagy többgyermekes édesanyák a személyi jövedelemadó mentességgel (CSM Közlemény), 2021. január, <https://kormany.hu/hirek/iden-sem-kell-a-negy-vagy-tobbgyermekes-edesanyaknak-szja-t-fizetni>

Magyarország Kormánya (2020): Magyarország konvergencia programja 2020-2024, 2020. április. https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/2020-european-semester-convergence-programme-hungary_hu.pdf (letöltés: 2021. 08.16),

Magyarország Kormánya (2021): Magyarország konvergencia programja 2021-2025, 2021. április. https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/2021-hungary-convergence-programme_hu.pdf (letöltés: 2021. 07. 16.),

Makrogazdasági és költségvetési előrejelzés 2020-2024 <https://cdn.kormany.hu/uploads/document/d/dc/dc2bd13d9db38740b471a0ee5759957d6fc56f08.pdf>

MNB (2020a): Inflációs jelentés, 2020. június. <https://www.mnb.hu/letoltes/hun-ir-digitalis-2.pdf> <https://www.mnb.hu/letoltes/hun-ir-digitalis-2.pdf> (letöltés: 2021. augusztus 27.),

MNB (2020b): Államháztartás és a háztartások előzetes pénzügyi számlái – Háztartási adatok. 2021. augusztus 27. <https://www.mnb.hu/letoltes/haztadatok-hu.xlsx> (letöltés: 2021. augusztus 27.),

Nemzeti Adó- és vámhivatal Jövedéki termékek szabadforgalmi adatai havi bontásban, https://www.nav.gov.hu/nav/szolgáltatások/adostatisztikak/jovedeki_statisztikak/uzemanyagtolto_al-lomasok_forgalmi_adatai_havi_bontasban.html,

Parlament (2020): 2020 – A családok támogatásának költségvetése https://www.parlament.hu/irom41/06322/adatok/altind_2.pdf

Pénzügyminisztérium (2020): Makrogazdasági és költségvetési előrejelzés 2020-2024, 2020. december <https://cdn.kormany.hu/uploads/document/d/dc/dc2bd13d9db38740b471a0ee5759957d6fc56f08.pdf>,

Pénzügyminisztérium: Kimutatás a 2020. évi Gazdaságvédelmi programok előirányzat felhasználásáról, PM adatszolgáltatás,

Pénzügyminisztérium: KMA terhére biztosított tételek 2021-ben, PM adatszolgáltatás, <https://www.consilium.europa.eu/hu/policies/the-eu-budget/eu-annual-budget/2020-budget/>,

Pénzügyminisztérium: Makrogazdasági és költségvetési előrejelzés 2020-2024, 2020. december <https://cdn.kormany.hu/uploads/document/d/dc/dc2bd13d9db38740b471a0ee5759957d6fc56f08>.

Pénzügyminisztérium: Tájékoztató az államháztartás központi alrendszerének 2020. évi előzetes főbb pénzügyi folyamatairól,

Pulay Gyula – Simon József –Kisapáti Angéla: A költségvetés rezilienciája alapesetben és külső sokk idején 2020. Polgári Szemle, 16. evf. 1-3. szám, 2020, 57-77., DOI: 10.24307/psz.2020.0705 <https://polgari-szemle.hu/archivum/173-2020-julius-16-evfolyam-1-3-szam>,

Pulay Gyula, Simon József, Kisapáti Angéla (2020): A költségvetés rezilienciája alapesetben és külső sokk idején. Polgári Szemle 16. évf. 1-3. szám, 2020, 57-77. oldal <https://polgariszemle.hu/aktualis-szam/174-koronavirus-es-gazdasagi-hatasai-avagy-egy-uj-vilagrend-ele/1077-a-koltsegvetes-rezilienciaja-alapesetben-es-kulso-sokk-idejen> (letöltés: 2021. augusztus 10.),

Török Á. (1997): Mire alkalmas a kínálatorientációs gazdaságpolitika? Közgazdasági Szemle, XLIV. évf., 1997. október (821-847.o.). <https://adoc.pub/mire-alkalmas-a-kinalatorientacios-gazdasagpolitika.html> (letöltés: 2021. július 28.)

T/.....számú Törvényjavaslat a Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény végrehajtásáról, Állami Számvevőszéknek 2021. július 30-án átadott kötet,

Központi Statisztikai Hivatal STADAT táblák

1.1.1.1. Főbb ármutatók [előző év=100,0%] https://www.ksh.hu/stadat_files/ara/hu/ara0001.html,

1.1.1.2. A fogyasztóiár-index fogyasztási főcsoportok szerint és a nyugdíjas fogyasztóiár-index [előző év = 100,0%] https://www.ksh.hu/stadat_files/ara/hu/ara0002.html,

1.1.1.6. Fogyasztóiár-indexek a kiadások részletes csoportjai szerint [előző év=100,0%], https://www.ksh.hu/stadat_files/ara/hu/ara0006.html,

1.2.1.2. A fogyasztóiár-index fogyasztási főcsoportok szerint, és a nyugdíjas fogyasztóiár-index, havonta, https://www.ksh.hu/stadat_files/ara/hu/ara0040.html,

13.1.1.4. Az ipari termelés értéke alágak szerint [folyó áron, millió Ft], https://www.ksh.hu/stadat_files/ipa/hu/ipa0004.html,

13.2.1.6. Az ipari termelés volumenindexei alágak szerint havonta, évkezdettől kumulált [az előző év azonos időszaka = 100,0%], https://www.ksh.hu/stadat_files/ipa/hu/ipa0036.html,

18.1.1.15. Magánszemélyek között létrejött lakástranzakciók száma https://www.ksh.hu/stadat_files/lak/hu/lak0015.html,

20.2.1.3 A 15–64 éves népesség gazdasági aktivitása nemenként, https://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0098.html

20.2.1.4. A 15–74 éves népesség gazdasági aktivitása nemenként, háromhavi mozgóátlag, https://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0099.html (letöltés: 2021. szeptember 23.)

20.1.1.1. A munkaerőpiac legfontosabb éves adatai https://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0001.html,

20.1.1.2. A 15–74 éves népesség gazdasági aktivitása, nemenként https://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0002.html,

20.1.1.48. Főbb kereseti adatok – vállalkozások http://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0048.html,

20.1.1.49. Főbb kereseti adatok – költségvetés http://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0049.html,

20.2.1.1. A munkaerőpiac legfontosabb évközi adatai, negyedévente, https://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0096.html,

20.2.1.13. A foglalkoztatottak száma nemzetgazdasági ágak, ágazatok szerint, nemenként, negyedévente – TEÁOR'08 [ezer fő, https://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0108.html,

- 20.2.1.7. A 15–64 éves népesség gazdasági aktivitása nemenként, negyedévente, https://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0102.html,
- 20.2.3.1. A 15–64 éves népesség munkanélküliségi rátája, negyedévente [%] https://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0177.html,
- 21.1.1.1. A makrogazdaság főbb adatai, https://www.ksh.hu/stadat_files/gdp/hu/gdp0001.html,
- 21.1.1.6. A bruttó hozzáadott érték és megoszlása nemzetgazdasági áganként https://www.ksh.hu/stadat_files/gdp/hu/gdp0006.html,
- 21.2.1.10. A bruttó hazai termék (GDP) végső felhasználása folyó áron, negyedévente [millió forint] https://www.ksh.hu/stadat_files/gdp/hu/gdp0094.html,
- 21.2.1.13. A bruttó hazai termék (GDP) végső felhasználásának negyedéves volumenindexei, 2015. évi átlagáron [előző év azonos időszaka = 100,0%] https://www.ksh.hu/stadat_files/gdp/hu/gdp0097.html,
- 21.2.1.2. A bruttó hazai termék (GDP) negyedéves volumenindexei, https://www.ksh.hu/stadat_files/gdp/hu/gdp0086.html,
- 21.2.1.20. Hozzájárulás a bruttó hazai termék (GDP) változásához nemzetgazdasági áganként (termelési oldal), előző év azonos időszakához viszonyított negyedéves indexekből számítva [százalékpont] https://www.ksh.hu/stadat_files/gdp/hu/gdp0104.html,
- 21.2.1.21. Hozzájárulás a bruttó hazai termék (GDP) változásához (felhasználási oldal), előző év azonos időszakához viszonyított negyedéves indexekből számítva [százalékpont] https://www.ksh.hu/stadat_files/gdp/hu/gdp0105.html,
- 21.2.1.26. A kormányzati szektor főbb negyedéves adatai, https://www.ksh.hu/stadat_files/gdp/hu/gdp0110.html,
- 21.2.1.3. GDP termelése folyó áron, https://www.ksh.hu/stadat_files/gdp/hu/gdp0087.html,
- 21.2.1.6. A bruttó hazai termék (GDP) termelésének negyedéves volumenindexei nemzetgazdasági,
- 24.2.1.2. Áruszállítás szállítási módok szerint negyedévente, https://www.ksh.hu/stadat_files/sza/hu/sza0050.html,
- 24.2.1.20. Magyarországon első alkalommal forgalomba helyezett új és használt közúti járművek száma gépjármű nemenként, negyedévenként, https://www.ksh.hu/stadat_files/sza/hu/sza0068.html
- 25.2.1.2. Az egészségbiztosítási ellátásban részesülők táppénzes adatai https://www.ksh.hu/stadat_files/szo/hu/szo0051.html,
- 27.2.1.1. A turizmushoz kapcsolódó bevételek, kiadások, egyenleg, negyedévente [millió forint, https://www.ksh.hu/stadat_files/tur/hu/tur0042.html,
- 27.2.1.16. A kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött külföldi és belföld vendégéjszakák turisztikai régióként havonta, évkezdettől kumulált, https://www.ksh.hu/stadat_files/tur/hu/tur0057.html,
- 27.2.1.22. A vendéglátóhelyek eladási forgalma havonta és kumulálva, https://www.ksh.hu/stadat_files/tur/hu/tur0063.html,
- 3.2.1.1. A nemzetgazdasági beruházások összefoglaló adatai, negyedévente, évkezdettől kumulált [az előző év azonos időszaka = 100,0%], https://www.ksh.hu/stadat_files/ber/hu/ber0008.html,
- 3.2.1.3. A nemzetgazdasági beruházások volumenindexei nemzetgazdasági ágak szerint, negyedévente,
- 3.2.1.5. A nemzetgazdasági beruházások teljesítményértéke és volumenindexei gazdálkodási forma szerint, negyedévente, évkezdettől kumulált, https://www.ksh.hu/stadat_files/ber/hu/ber0012.html áganként, előző év azonos időszaka = 100,0%, https://www.ksh.hu/stadat_files/gdp/hu/gdp0090.html évkezdettől kumulált [az előző év azonos időszaka = 100,0%], https://www.ksh.hu/stadat_files/ber/hu/ber0010.html,
- STADAT 2.1.0.2. A 15–64 éves népesség gazdasági aktivitása nemenként, havi adatok http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_evkozi/e_qlf034.html,

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. | 1364 Budapest 4. Pf. 54

TEL: +36 1 484 9100

email: szamvevoszek@asz.hu

web: www.asz.hu | www.aszhirportal.hu